

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
2 Haziran 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın, coronavirus salgınına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 Milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

2 Haziran 2020 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 15.06'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş, coronavirus salgınına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 Milletvekilinin; Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 21.39'da toplantıya son verildi.

2 Haziran 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)

BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir buçuk aylık bir aradan sonra, pandemi süreci içerisinde komisyonların ilk toplantısı Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda gerçekleşmiş oluyor.(*)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın, coronavirus salgınına ve Komisyonun gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Umuyorum, diliyorum; tüm dünyayı saran coronavirus salgını ülkelerin aldığı tedbirlerle birlikte sona erecektir. Çünkü bu tek başına Türkiye'nin veya başka bir ülkenin ne kadar gayretli tedbir alsada birlikte olmadığı takdirde evrensel salgının önüne geçmesi mümkün değil. Ülkemiz de bu konuda gereken gayreti gösteriyor, tüm dünya ülkelerinin de aynı şekilde gayret göstereceklerine inanıyorum.

Komisyonumuzda toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündemimizde Meclis Başkanlığınca 15 Mayıs 2020 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna ve esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Teklif hakkında, teklifin birinci imza sahibi Sayın Tüfenkci'ye söz vermeden önce az önce ifade ettiğim gibi pandemi sürecinde de bizim milletvekilleri olarak büyük bir hassasiyet göstermemiz gerekir. Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyon salonlarının en büyüğünü almamıza rağmen, Meclis Başkanlığı bize tahsis etmesine rağmen maalesef sosyal mesafe kurallarına tam olarak riayet edemedik, yan yana oturuyoruz. Lütfen konuşurken maskelerimizi çıkarmayalım, birbirimize dokunmamak için de elimizden gelen gayreti göstereyim. Meclis Başkanlığı odalarımıza dezenfektan dağıtmış, ben arkadaşlarımızdan masalara dezenfektan dağıtmalarını rica ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 Milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) (**)

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teklif üzerinde birinci imza sahibi Sayın Bülent Tüfenkci'ye söz veriyorum.

* Coronavirüs sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı Üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/2875) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Buyurun Sayın Bakanım.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, değerli hazırım; bugün huzurunuzda arz edeceğimiz ve kapsamlı değişiklikler öngören kanun teklifi taslağını ülkemiz ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçlara cevap verebilecek iyi ülke uygulamalarını dikkate alarak hazırlamış bulunuyoruz.

Kanun teklifi taslağında öngörülen değişikliklerin başlıca 3 hedefi bulunmaktadır. Sadece iyi ülke uygulamaları değil, tabii, bizim kanun, mehz kanun, Avrupa Birliği Komisyon kararları da bu noktada dikkate alındı.

Yeni ve etkin araçların eklenmesiyle kaynakların etkin kullanımı ve bürokrasinin idari süreçlerinin azaltılması, kanunun modernizasyonu Kurumun etkinliğinin artırılması, dünya ölçeğinde bir rekabet kanunuyla yeni doğrudan yatırımların önünün açılması hedeflenmektedir.

Mevcut kanun teklifi taslağıyla ülkemizin gelişmişlik seviyesine yaraşır, modern araçlarla güçlendirilecek olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, Avrupa Birliği ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel olarak mal ve hizmet piyasalarında rekabeti korumak ve geliştirmek amaçlarına hizmet edecek, daha etkili bir rekabet hukuku sistemi oluşturulmasına katkı verecek bir kanun. Bu çerçevede, muafiyet rejiminde hukuki belirliliğin artırılması -bu, önemli bir husus ve yeni giriyor- birleşme ve devralma işlemlerinin incelenmesinde ülkemiz ihtiyaçlarına uygun biçimde gelişmiş ekonomilerde de benimsenen teste geçilmesi, yine, Avrupa Birliği mevzuatındaki etkili araçlardan biri olan yapısal tedbirlerin getirilmesi, rekabet ihlalleri ve özellikle kartellerle daha etkin bir mücadele için yerinde inceleme yetkisinin kapsamında da bir belirginleştirilme hususu var. Yine, kamu kaynaklarının daha verimli bir şekilde kullanılabilmesini temin etmek için Avrupa Birliği mevzuatı ile birçok ülke uygulamasında yer alan, rekabeti hissedilir ölçüde kısıtlamayan uygulamalar taahhüt ve uzlaşma müesseselerinin hayata geçirilmesiyle mümkün olacaktır. Söz konusu düzenlemelere ilaveten, Rekabet Kurumunun idari işleyişini daha etkin kılmaya yönelik olarak kanun teklifi taslağında bazı düzenlemeler de yer almaktadır.

Bu vesileyle ayrıca, mevcut kanun teklifi taslağının ekonomimiz için zaruri olan, önceliği koruyan ve Rekabet Kurumumuzun verimliliğini artıracak hususlara ilişkin de maddeleri kapsadığı vurgulamak isterim.

Bu vesileyle bütün arkadaşlarımıza saygılar sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tüfenkci'ye teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan söz talebi olan var mı?

Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, ilgili Bakanlık temsilcileri, değerli basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Coronavirüs salgını sürecinden sonra ilk kanun çalışmasıyla birlikteyiz, Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşeceğiz. Ülkemizde bundan çok daha öncelikli olarak halletmemiz gereken sorunlar olduğunu görüyoruz. Ülke, 2018'den bu yana iki yıldır ağır bir ekonomik krizde; ekonomi çökmüş durumda, işsizlik ve daralmanda rekora doğru gidiyoruz. 2018'de seçim çalışmalarında, hepimiz biliyoruz “Başkanlık sistemi ekonomimizi uçuracak.” dendi “Kararlar tek elden alınacak, bütün sorunlar çözülecek.” dendi ancak ekonominin hâli ortada. Berat Albayrak'ın Hazine ve Maliye Bakanı olduğu 10 Temmuz 2018'de dolar kuru 4 lira 53 kuruştı, şimdi 7 lirayı gördü.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin nisan verileri açıklandı, kapanan şahıs şirketi bir yılda yüzde 31 artmış, açılan şirket sayısı bir yılda yüzde 57 azalmış. Ocak-nisan döneminde ise ülke çapında 4.405 şirket kapandı. TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına bakıyorsunuz, şubat ayı işsizlik oranı yüzde 13,6 gözüküyor ama gerçekte 18 civarında. İşsizlik sayısı azalmış görünüyor ama ümidini kaybedip artık, iş aramayan işsiz sayısı 2'ye katlanmış. 1 milyon 107 bin kişi iş dahi aramıyor, umudunu yitirmiş. Ekonomik krizin başladığı Ağustos 2018'den beri 2,5 milyon istihdam kaybı olmuş. Bu ay açıklanacak rakamlara 1.177 lira karşılığında ücretsiz izne gönderilenler ve kısa çalışma ödeneği için başvuru yapılan 3 milyon 44 bin çalışan dâhil edilmeyecek, sokakta gününbirlik geçimini sürdüren 6 milyon sokak emekçisi, gündelik ev işlerine giden 1 milyona yakın işçi, kentlerde kayıt dışı çalışan, işsiz kalan yaklaşık 1,5 milyon vatandaşımız dâhil edilmeyecek.

Değerli milletvekilleri, ekonomimizin üretim ve istihdam imkânları daha fazla yok olmasın, milyonlarca yoksulumuza yeni yoksullar eklenmesin diye çalışmamız gerekiyor. Özellikle, biz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyesiyiz, böyle bir gündemde en çok iş düşmesi gereken Komisyondayız. Bakarsanız, 24 Haziran 2018'den sonra Cumhurbaşkanlığı sisteminde bu Komisyona toplam 4 tane kanun geldi: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, Maden Kanunu, Gümrük Kanunu ve Ürün Güvenliği Kanunu. Yani ekonomiye katkısını değerlendirdiğimiz zaman gerçekleri görmüş oluruz. Bunun üzerine düşünmemiz gerekiyor. Ülkenin bu durumda pek çok konuda reforma ihtiyacı varken bizden beklenen bu değil.

Şimdi, bakıyoruz, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun... Öncelikle, rekabetin olabilmesi için mevcut firmaların ayakta kalması ve piyasaya yeni firmaların girmesi gerekir, yabancı sermayenin ülkeye gelmesi gerekir. 2018'de Kurulun özerkliği kaldırıldı, 2020'de, bugün görüşeceğimiz kanunda da Kurumun özerkliği kaldırılıyor. Değerli milletvekilleri, AKP döneminde, AK PARTİ döneminde Rekabet Kurumuna bakarsanız, 2003'te düzenlenmiş, 2004'te düzenlenmiş, 2005'te düzenlenmiş, 2008'de düzenlenmiş, 2011'de düzenlenmiş ve 2018 tarihinde değişiklikler yapılmış ama geldiğimiz noktada neredeyse hiç değişiklik yapılmasa ilk metin daha yeterli görünüyor yani önceki ilk metin bugünkü şartlara göre daha iyi. En son 2018 yılında kanun hükmünde kararnameyle yapılan değişiklikle zaten Kurumun güvenilirliği gitmiş. Daha önce Yargıtay, Danıştay, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kalkınma Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı üye atanma sürecinde öneride bulunabiliyordu. "Başkanlık sistemi" denen bu sistemde zaten bütün üyeler tek adamın atamasına bırakıldı. 2018'den önceki hâline bakarsak, maddeyi okuyacağım: "Rekabet Kurulu, Kurumun karar organı olup biri Başkan biri İkinci Başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan toplam yedi üyeden oluşur.

Bakanlar Kurulu; üç üyeyi Bakanlığın, bir üyeyi Kalkınma Bakanlığının, bir üyeyi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin her boş üyelik için kendi kurumları içinden veya dışından göstereceği ikişer aday arasından, birer üyeyi ise Yargıtay ve Danıştay'ın kendi kurumları içinden göstereceği ikişer aday arasından atar. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kontenjanından gelecek üyelerden birisi, Kurum personeli arasından atanır. Bakanlar Kurulu, Kurul üyeleri arasından başkan ve ikinci başkan atar." Bakın, ne kadar açılımcı ne kadar geniş ne kadar güzel. Şimdi yeni maddeye bakıyoruz, 2018'den sonraki kanun hükmünde kararnameyle değiştirilmiş, bugün de biz onu destekliyoruz: "Rekabet Kurulu, Kurumun karar organı olup biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan toplam 7 üyeden oluşur." Aslında, biz bu kanunu boşuna konuşuyoruz, tek maddeyle çözebiliriz, bütün yetkiyi tek maddeyle Cumhurbaşkanıya verebiliriz eğer bütün atamayı da Cumhurbaşkanı yapacaksa. Onun için, çok değerli milletvekilleri getirilen değişiklikle Kurum tamamen Cumhurbaşkanının tek taraflı inisiyatifine bırakıldı.

Kurumdaki tahribat sadece kurul üyelerinin nereden atanacağı noktasındaki tüm kısıtlamaların kaldırılmasından ibaret değildir. Bu değişiklikle beraber görev süresi ve yenilenme hükümleri de ortadan kaldırılmıştır. 2018’den önceki hâline bakarsak “Kurul Başkanı, İkinci Başkan ve üyelerinin görev süreleri altı yıldır. Süresi biten Başkan, İkinci Başkan ve üyeler yeniden seçilebilir. Kurul Başkanı ve İkinci Başkan kuraya iştirak etmeden sürelerini altı yıl olarak tamamlarlar. Kurul’un diğer dokuz üyesinin üçte biri, iki yılda bir yenilenir. Yenilenme sırasında Kurulun teşekkülüne ilişkin hükümlerdeki sayılar ve oranlar dikkate alınır.” Şu an yürürlükte olan maddede böylesi herhangi bir düzenleme yoktur. Cumhurbaşkanlığının atama ve görevden alma yetkisi sınırsız hâle geldi.

2018’de kurul üyeleri bakımından söz konusu olan keyfilik, şimdi görüşeceğimiz 2020 teklifi 7’nci madde bağlamında bu sefer tüm kurum personeli için uygulanacak yani personelin hepsini görevden alabilir, başka kuruma gönderebilir, başka kurumdan buraya getirebilir. Kurulun kendi içinde yükseltme usullerinin tümüyle terk edilmesi kurum kültürünü tümüyle yok edecektir. İlgili maddeye geldiğinde daha ayrıntılı konuşmak istiyorum ama 2018 değişikliği ve bugün görüştüğümüz 2020 değişiklik teklifi bize açıkça şunu gösteriyor: Rekabet Kurumunun idari ve mali özerkliği yok edilmektedir. Kurum, Cumhurbaşkanlığına bağlı herhangi bir kuruma dönüşmek üzere. Rekabet Kuruluna madde 3’te tanımlanan yetkiler verilirse hiçbir şirket kendini güvende hissetmez. Yabancı hiçbir şirket de bu ülkeye gelmez.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 38’e göre Anayasaya aykırılığı nedeniyle kanun maddelerini müzakere etmeye gerek olmaksızın reddetmemiz gerekir, tekrar görüşüp yeniden gözden geçirip yeniden Komisyona havale etmemiz gerekir diye düşünüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tarhan’a teşekkür ediyorum.

Ahmet Vehbi Bey, Komisyon üyemiz, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu kanun teklifiyle yirmi yıl önce uygulamaya konulan 4054 sayılı Kanun’u bu süre zarfında özellikle 2004’ten sonra AB Rekabet Hukukunda yaşanan değişikliklere uygun hâle getirmek amaçlanmakta. Bu da genel gerekçede ve teklif sahibi tarafından dile getirildi. Aynı gerekçelerle 2008 ve 2014 yıllarında iki ayrı kanun tasarısı Meclisimize gelmiş ancak nedense bu tasarılar kadük kalmış. 2014 yılındaki kanun tasarısı; bunun altında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın da imzası var, bakıldığı zaman 38 maddeden oluşmakta ve şu an tartışmakta olduğumuz, tartışacağımız kanun teklifinden içerik olarak daha zengin hazırlanmış bir metin. 2014 yılında kadük kalan tasarıda “rekabet savunuculuğu” kavramına yer verilmiş, kurul üyelerinin seçimi konusunda belirli kistaslar getirilmiş. Kurul üyelerinin hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi idari bilimler veya mühendislik fakültelerinden mezun olmaları ve mezun olduktan sonra en az on yıl kamuda veya özel şirketlerde çalışma koşulları 2014 yılındaki kanun tasarısında var. Ayrıca Kurulun toplantı ve çalışma usulleri de netleştirilmeye çalışılmış. Yani, özetle 2014 yılında kadük kalmış olan tasarı, şu an tartıştığımız teklifi kapsadığı gibi 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunu daha da kapsayıcı hâle getirmekte. Ayrıca her iki kanun tasarısı yani 2008 ve 2014 yıllarında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla Meclise gönderilen her iki kanun tasarısında Komisyonumuzun yanında Avrupa Birliği Uyum, Adalet, Anayasa ve Plan Bütçe komisyonları gibi tali komisyonlara da sevk

edilmiş. Bugün tartıştığımız, ele aldığımız kanun teklifinin dört maddesinin AB Uyum Komisyonu ile doğrudan alakalı olmasına rağmen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bunu tali komisyonlara göndermeme gereğini anlamış değiliz.

Bu kanun teklifinin amacı rekabet politikalarımızı, rekabet hukukumuzu AB'yle uyumlu hâle getirmek demiştik. Peki, bu teklif kanun hâline gelirse 4054 sayılı Kanun yani rekabet politikamız, rekabet hukukumuz AB'yle tam uyumlu hâle gelecek mi? Bunu anlamak için Avrupa Komisyonunun 2019 yılı Türkiye raporuna bakmamız gerekmektedir. Acaba Avrupa Birliği'nin rekabet politikası nedir ve Türkiye'den ilgili fasılda neler istenmektedir? Avrupa Birliği, Türkiye'yi rekabet politikası alanında ancak belirli düzeyde hazırlıklı olarak görmektedir. Hatta devlet destekleri otoritesinin bağımsızlığı ve devlet mevzuatı konusunda gerileme olduğu, raporda açıkça belirtilmektedir.

Avrupa Birliği bizden özetle üç tane şey istemektedir. Birincisi, gecikmeksizin devlet desteklerinin izlenmesi ve denetlenmesi hakkındaki kanunun ikincil mevzuatının hazırlanarak uygulamaya konulması; birinci istedikleri bu. İkincisi, işlevsel olarak bağımsız bir devlet destekleri otoritesinin kurulması. Üçüncü olarak, antitröst ve birleşmeler alanında Avrupa Birliği müktesebatına uyum düzeyini artırmak için mevzuatın gözden geçirilmesi. Biz, bugün burada antitröst ve birleşmeler alanında -yani bu üçüncü istediği- Avrupa Birliği müktesebatına uyum düzeyini artıracak düzenlemeler yapacağız, bu düzenlemeler hakkında da yine söyleyeceğimiz şeyler olacak.

Esasında, kısmi değişiklikler yapmak yerine kurumun güvenilirliğini ve bağımsızlığını yeniden sağlayacak çağdaş normlara uygun bir rekabet yasasının yazılması gerekmektedir. Avrupa Birliği bizden de minimis taahhütler, uzlaşmaya ilişkin prosedürler ile birleşme kontrollerindeki değişiklikleri uygulamaya koymamızı istemekte. Söz konusu bu kanun teklifinin 2'nci maddesiyle birleşme ve devrolmaların incelenmesine ilişkin istenilen değişiklikler yapılacak. 9'uncu maddesiyle uzlaşma ve taahhütlere ilişkin istenilen prosedürler yerine getirilecek. 8'inci maddesiyle de minimis kuralı mevzuatımıza, kanunlarımıza girmiş olacak. Kanun teklifinin geri kalan maddeleri ise birçoğu Rekabet Kurulunun personel düzenlemesiyle, personel yapısının düzenlenmesiyle alakalı.

Avrupa Birliği 2019 Türkiye raporunda Rekabet Kurumunun başkan ve üyelerinin Cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atanmasının kurul üyelerinin eğitim ve sektör deneyimi konusunda mesleki niteliklerine ilişkin herhangi bir objektif ölçütün, şartın olmamasını Kurulun bağımsızlığına zarar verdiğine özellikle vurgu yapmakta. Görüştüğümüz teklifte Kurulun üyelerinin eğitim ve mesleki niteliklerine ilişkin herhangi bir iyileştirme, bir standart ve bir düzenleme ne yazık ki bulunmamakta. Tahsin Başkanımızın dediği gibi, 2018 yılından da daha geriye gitmekte.

Avrupa Birliği hemen her raporunda ısrarla devlet destekleri otoritesinin bağımsızlığına ve devlet destekleri mevzuatının yetersizliğine atıf yapmakta hatta yıllar içerisinde bu konuda gerileme olduğunu da belirtmekte, bu konunun özellikle üzerine gitmekte. Ancak biz de ülke olarak, bu konuda bir şeyler yapmaktan özellikle imtina etmekteyiz. Ortada bir kanunumuz var ancak uygulanan mevzuatı yok. Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kurulu lağvedilmiş, Cumhurbaşkanlığına bağlanmış, bu hususta da mutlaka bir şeylerin yapılması gerekli. Esasında yapılması gerekenlerden birisi, devlet desteklerinin denetlenmesi ve izlenmesi görevinin de Rekabet Kurumuna verilmesi.

Burada, kamu ihalelerinden de biraz bahsetmek istiyorum. Rekabet Kurumunun, kamu ihalelerinin öncesinde, yani, tasarım aşamasında ve ihalenin gerçekleşmesi sırasında daha aktif rol oynaması, kamu kurumlarıyla ve bilhassa Kamu İhale Kurumuyla yakın iş birliği içerisinde bulunması gerekmektedir. Rekabet savunuculuğu görevini yerine getirmesi, bu kavramın kanun metnine girmesi ve kamu kurumları arasındaki iş birliği ve koordinasyonu sağlamak için rekabet istişare konseyinin kurulması gerekmektedir; bu kavramların hepsi 2014 yılındaki kanun tasarısında bulunmakta. Ayrıca, Rekabet

Kurumunun, her yıl belli bir yüzdede, belli bir sayıda kamu ihalesini inceleyeceğini duyurması ve inceleme yapması gerekmektedir; bu da Devlet Planlama Teşkilatının 2003 yılında yapmış olduğu bir öneri.

Liberal ekonominin, piyasanın sağlıklı işleyebilmesi ancak ve ancak tam rekabetin sağlanmasıyla mümkün olabilir. Dünyada altyapı yatırımlarında en fazla ihale alan 10 şirketten 5 tanesi aynı ülkedeysen yazık ki o ülkede tam rekabet olduğunu söyleyemeyiz. Gazetelerinin neredeyse tamamı aynı manşetleri kullanıyorsa, o ülkede, rekabet kavramının ağır yara aldığını söyleyebiliriz. Serbest piyasanın benimsendiği bir ülkede, rekabet kavramı zedelenirse, rekabet koşulları ortadan kalkarsa, oluşmazsa artık liberal bir ekonomik yapıdan bahsedemeyiz. Bu tip ekonomik modele “patronaj sistemi” veya “ahbap çavuş kapitalizmi” denilmektedir. O nedenle müzakere ettiğimiz rekabet hukuku, rekabet politikası; ekonominin verimliliği ve kamu kaynaklarının etkin kullanılması açısından çok önemlidir. Bu sebeple, Rekabet Kurumunun bağımsızlığı, çalışanlarının niteliği, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eş güdümlü çalışması, etkinliği hayati önem taşımaktadır.

Kanun Teklifi, AB mevzuatına uyum konusunda belli eksikleri giderse de arzulandan uzaktır, eksiktir. Burada saymış olduğum, belirtmiş olduğum eksiklerin giderilmesi için çeşitli önergelerimiz olacak, bunların da Komisyonumuz tarafından dinlenmesi ve daha sağlıklı bir Rekabet Kanunu’muzun, daha sağlıklı bir rekabet hukukumuzun olması için gerekli adımların atılması en büyük talebimizdir. Daha sonra da herhâlde maddeler hakkındaki görüşlerimizi bildireceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ahmet Vehbi Bey’e teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey’e söz veriyorum, buyurun.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, değerli bürokrat arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli gazeteciler, çalışma arkadaşlarımız, milletvekillerimiz; öncelikle sağlıklı bir dönem diliyorum. İnşallah her şey sağlık sıhhatle daha güzel olacak.

Şimdi, burada 16 maddelik teklif, ticari hayatımızı çok yakından ilgilendiren konular hakkında mevzuat değişikliği öngörüyor. Değişikliklerin büyük bir kısmı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun’un bu zamana kadar uygulamalarında ortaya çıkan aksaklıkları gidermeye çalışan değişiklikleri getirirken AB’yle uyumu da sağlamayı öngörüyor. Ancak, burada, şu noktaya değinmekte fayda görüyorum: Rekabet Kurumunun özerkliğini ve denetimlerdeki bağımsızlığını öne çıkaracak bir teklifle karşı karşıya değil maalesef. Zaten şu anda mevcut iktidardan da bunu beklememiz pek mümkün gözüküyor. Çünkü, iktidar bu konuda ne yazık ki büyük başarısızlıklarla doludur. Toplumsal yaşam için özel bir önem taşıyan temel hak ve özgürlüklerle ekonomik ve sosyal sektörde düzenleme, denetleme ve yönlendirme yani, regülasyon faaliyetinde bulunan, kararları üzerinde hiçbir makam ve mercinin etkisinin olmadığı, karar organları özel güvencelere sahip, mali özerklikleri haiz özerk bütçeli kamu tüzel kişileri olarak tanımlanabilecek, kendilerine kanunla verilen yetkileri bulunan bağımsız denetleme kurumları, gerçekten, bu iktidar sürecinde böyle mi olmuştur? Yani, enerji gibi, ticaret gibi ve benzeri duyarlı sektörlerde siyasi baskıdan uzak bir regülasyon ihtiyacıyla bağımsız idari otoriteyi amaçlayan bu kurumlar, iktidarın arka bahçesi hâlinde değil midir?

Rekabet Kurumu üyelerinin daha önce farklı kurumlardan, çeşitli bakanlık ve kuruluşların gösterdiği adaylar arasından seçilen başkanı, ikinci başkanı ve Rekabet Kurulu üyeleri artık doğrudan Cumhurbaşkanlığı tarafından atanıyor. Bu durum, serbest piyasa ekonomisini ve yabancı yatırımcıların Türkiye’ye olan bakış açısını etkileyen olumsuz bir durum olarak da karşımıza çıkıyor.

Diğer yandan, Rekabet Kurumunun özelinde, düzenleyici ve denetleyici olan bu kurumun, 5018 sayılı Kanun'un iç kontrol sistemine ilişkin hükümlerine tabi olmaması ve kendi mevzuatında yeterli düzenleme bulunmaması nedeniyle, bu kurumun mevcut mali sisteme uyumlu bir iç kontrol sisteminin kurulamadığı bilinmektedir, ki bu tespit Sayıştay raporlarında da mevcuttur. Rekabet Kurumunun iç kontrol sisteminin kurulamamış olması nedeniyle, bu kuruma ilişkin hazırlanan denetim raporlarında hesap verme sorumluluğunun temel unsurlarından olan iç kontrol sistemi hakkında yeterli değerlendirmelere yer verilmediğinden, bu idarelerin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM'de etkin bir şekilde görüşülmesi sağlanamamaktadır. Sayıştay tespitine göre, Rekabet Kurumunun 5018 sayılı Kanun'la kurulan mevcut mali sisteme uyumlarının sağlanabilmesi ve Sayıştay raporlarına dayanılarak yönetimin şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde etkin bir şekilde görüşülmesine katkı sunulabilmesi için, 5018 sayılı Kanun'un iç kontrol sistemiyle ilgili, bu kurumlara uygulanmayan hükümlerini kapsayacak şekilde yasal düzenlemelere ihtiyaç vardır.

Bu teklifin maddelerinin 7 tanesi, Rekabet Kurulunun personel düzenlemesini değiştiriyor. Bu kapsamda Rekabet Kurumunun Anayasa Mahkemesinin 2013'teki iptal kararından yedi yıl sonra kendi yasasını değiştiren personel kadro düzenlemelerini ve Rekabet Kurumuna yeni başkan yardımcılığı kadro ihdasını tazminat ve derece ilerlemelerini, Rekabet Kurumu personelinin göreviyle ilgili suçlardan dolayı soruşturulmasına dair mevzuatı, BDDK personelininkiyle eşitlemeyi içeriyor madde 5,6,7,10,11,12,13'te. Örneğin; Rekabet Kurumunun başkan yardımcısı sayısı, kurumun verimliliğini artırma gerekçesiyle 2'den 3'e çıkarılmak isteniyor. İktidarın makam ve israf örneklerini göz önünde bulundurduğumuzda, bu makam artışına gerçekten ihtiyaç var mıdır, bunu iyice sorgulamak gerektiğine inanıyoruz. Düşünsenize, iktidar partilerinin yakınları, damatları, gelinleri olmaması mümkün müdür? Burada liyakat esas alınacak mıdır? Liyakati unutan bu iktidarın, bu kurumun verimliliğini artırmak için yeni bir başkanlık kadrosu açıyor olması da derin anlamda düşündürücüdür.

Teşekkür ediyorum, sağlıklı günler diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ahmet Bey'e teşekkür ediyorum.

Komisionumuza yeni katılan değerli hocam Ayhan Bey' e de hayırlı olsun diyorum, başarılar diliyorum, Komisionumuza muhakkak engin bilgileriyle katkı sağlayacaktır. Sözü size veriyorum, buyurun hocam.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, aslında bürokrat arkadaşlarla bir tanışabilirsek daha iyi olurdu diye düşünüyorum ama siz ne zaman takdir ederseniz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben, doğru... Efendim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başından beri Sayın Başkanın tecrübesi var bu konuda, deneyimli ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ayhan Bey, yeni olduğu için, ilk defa Komisionumuza katılıyor yeni arkadaşımız, İYİ PARTİ temsilcisi olarak. Bürokrat arkadaşlarımızdan Bakan Yardımcımız...

Arkadaşlar kendilerini tanıtın oradan, Rıza Bey...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay. 1,5 senedir bu görevi yürütmekteyim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakanım, arkadaşları siz tanıttın.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Rekabet Kurumu Başkanımız burada, Birol Bey. İkinci başkanımız burada, Arslan Bey. Gene, bizim bakanımızın danışmanı, değerli hocamız Pınar Hanım da buradalar. Bürokrat olarak biz burada sizlerin huzurlarımızdayız.

Saygılarımı sunuyorum.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Değerli üyeler, milletvekilleri, bürokratlar ve basınımızın temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un güncellenmesinin ve Avrupa Birliği mevzuatıyla uyumlaştırılarak çağdaş düzeyin yakalanmasının, Rekabet Kurumunun aktif ve dinamik hâle getirilmesinin amaçlandığını görüyoruz. Taslakta “de minimis” “uzlaşma” ve “taahhüt” gibi yeni konseptlerin Türk rekabet hukukuna kazandırılacağı ve böylece daha etkili bir rekabet hukuk sisteminin yerleşmesinin sağlanacağı ifade ediliyor. Bununla birlikte, yapılan değişikliklerden bazılarının hukuki belirsizliğe yol açabileceğini ve özellikle yapısal tedbir uygulama yetkisi ile dijital verilerin toplanmasına ilişkin yetkinin tartışmalara yol açacağını belirtmek gerekiyor.

Madde 1’de Avrupa Birliğinin kendi kendine değerlendirme yöntemine uyumun daha belirgin hâle getirilmesi amaçlanmış. Ancak, kuruma muafiyet başvurularının etkin ve hızlı bir şekilde sonuca bağlanması adına Rekabet Kurumuna kesin bir süre tanınması uygun olacaktır, örneğin “Başvurular üç ay içinde sonuçlandırılır.” gibi.

Yine, 3’üncü maddede mevcut kanunun 9’uncu maddesinde yapılan değişiklikle Rekabet Kuruluna başka yapısal tedbirler alma yetkisi veriliyor. Rekabet Kurulu artık kartel kuran firmaları ya da hâkim durumunu kötüye kullanan bir şirketi soruşturma yapıp tespit ettikten sonra idari para cezasının yanında yapısal tedbirler de öngörebilecek. Teklifteki ifadesiyle, firmalara rekabetin tesisi için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kararında belirtebilecek, firmaların belirli faaliyetlerini ve ortaklık paylarını ya da mal varlıklarını devretmelerini karar altına alabilecek. Bu devirler mülkiyet hakkına yönelik önemli bir müdahale olduğu için “Rekabet Kurulu bu tedbire ancak davranışsal tedbirlerin işe yaramaması hâlinde, ihlalle orantılı olarak ve istisnai olarak başvurabilecek.” denilerek teşebbüslere hukuki bir güvence tanıyor. Taslağın getirdiği bu yeniliğin Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu bir bağlantısı var mıdır? Avrupa Birliği mevzuatı, mülkiyet hakkına bir müdahale sayılabilecek bu duruma uygun mudur? Anayasa’nın mülkiyet hakkını düzenleyen 44’üncü maddesine uygun mudur?

Kurum eski Başkanı Profesör Aydın Ayaydın’ın konu hakkında basında yer alan ifadesi aynen şöyle: “Kurul üyelerinin tamamının Cumhurbaşkanı tarafından atandığı ve daha da önemlisi, görevlerinden alınabildiği bir rekabet otoritesine böylesine bir yetkinin tanınmasının serbest piyasa ekonomisi ve en önemlisi, yabancı yatırımcılar bakımından çok olumsuz bir sinyal olacağını değerlendiriyoruz ve bundan geri adım atılacağını umuyoruz. “

Yine, 4’üncü maddede, kartellerin ortaya çıkarılmasında yerinde inceleme yetkisi daha da artırılmakta. Firmaların rekabeti ihlal edip etmediklerinin tespitinde rekabet kurumları bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkilerini kullanırlar, böylece şirketlerin yazışmaları ve e-postalarından rekabeti ihlal edip etmediklerini tespit edebilirler. Son yirmi yıl içinde şirketlerin yazışmalarının elektronik ortama kayması neticesinde bu incelemenin firmanın merkezinde sınırlı bir zaman içinde yapılması zorlaşmış ve Rekabet Kurumuna şirket bilgisayarlarının kopyalarını alarak daha sonra inceleme yetkisi tanınmıştır. Bu yetki, tabii ki rekabeti ihlal eden şirketlerin tespit edilmesi ve böylece serbest piyasa ekonomisinin işler kılınması için önemli bir araçtır fakat son dönemde gerek “kişisel verilerin korunması” ve gerekse

“ticari sırların güven altında tutulması” önem kazanan yeni kavramlar olarak ortaya çıkıyor. Bu yüzden Rekabet Kurumuna böylesine kapsamlı bir yetki verilirken hem kişisel veriler hem de ticari sırlar için ilave güvencelerin sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Bu kapsamda, veri güvenliği, gizlilik ve kişisel verilerin yeterli düzeyde korunabilmesi ve hukuki güvenliğin sağlanabilmesi için ilgili Rekabet Kurumu personeli hakkında, kullandıkları yetkinin ağırlığıyla orantılı yaptırımların öngörülmesi isabetli olacaktır. Özellikle bilinçli veri ifşaları ve/veya sızdırmaları gibi durumlar karşısında cezai sorumluluklar belirlenmelidir.

8’inci maddede “Avrupa Birliği mevzuatı dikkate alınarak yeni getirilen ‘de minimis’ uygulamasıyla Rekabet Kurumu daha önemli ihlallere yoğunlaşabilecek.” deniliyor. Rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayan işlem ve eylemlerin Rekabet Kurumu tarafından soruşturulmaması anlamına gelen ve kaynağını Avrupa Birliği mevzuatından alan bu uygulama, pazar payı ve ciro gibi unsurları dikkate alıyor. Yönetmelikle belirlenecek pazar payı ya da cironun altındaki ihlal iddialarında Rekabet Kurumu konuyu soruşturma açmaksızın çözüme kavuşturabilecek. Tabii ki kartel niteliğindeki rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ve arz kısıtı gibi açık ve ağır ihlaller ise kapsam dışında bırakılıyor.

Yine, Profesör Aydın Ayaydın’ın ifadelerini dile getireceğim: “Olumlu değerlendirdiğimiz bu yeni düzenlemeyi daha iyi hâle getirmek adına, belki soruşturulmayan ihlallerle ilgili tazminat haklarının saklı tutulması düşünülebilir. Çünkü Rekabet Kurumu tarafından küçük ve önemsiz görülen bir vaka, rekabet ihlalden zarar gören örneğin bir KOBİ için çok hayati olabilir.”

Teklifin 9’uncu maddesinde, vergide olduğu gibi uzlaşma imkânı ve taahhüt mekanizması hayata geçiriliyor. Mevcut düzende Rekabet Kurumu firmalar hakkında soruşturma başlattıktan sonra bunu sonuna kadar sürdürmek ve ihlal tespiti varsa Ceza Yönetmeliği’ne uygun olarak firmalara ceza vermek durumunda. Yine, Avrupa Birliğinde bizim Rekabet Kanunu’muz çıktıktan sonra benimsenen uzlaşma ve taahhüt mekanizmalarıyla hem rekabet kurumları hem de firmalar için oldukça uzun ve zahmetli soruşturma süreçlerinin taraflar arasında uzlaşmayla sona erdirilmesi hedefleniyor. Değişikliğin ilgili hükümleri bu mekanizmaları hayata geçirmeyi hedefliyor. Rekabet Kurumunun etkin çalışmasına yönelik bir adım olacağından bunu destekliyoruz.

Taslaqla ilgili belki ilaveten tartışılması gereken husus, uzlaşma sonrası cezada indirimle ilgili belirlenen yüzde 25’lik limitin biraz daha yüksek belirlenerek daha motive edici hâle getirilmesi olabilir. Ayrıca, uzlaşmaya başvurmak için son tarih olarak soruşturma raporunun tebliğinden sonraki bir aşama belirlenebilir. Böylece firmalar kendileri hakkındaki iddiaları görerek daha isabetli bir karar verebilirler.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam, teşekkür ediyoruz.

Sayın Müzeyyen Şevkin, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokratlar, basının değerli mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum, sağlıklı günler diliyorum hepinize.

Evet, bu, 2008’de erken seçim bahane edilerek ve yine, 2014 yılında 30’un üzerinde madde olarak hazırlanmış olan yasa taslağı 2 kez kadük olmuştur. 2003 yılından bu yana Avrupa Birliği mevzuatına girmiş düzenlemeler neden bu kadar gecikmeli olarak teklif edilmektedir, bunu öncelikle

bir sormak isterim. Neden 2 kez Meclis komisyonlarına gelmiş ve tekrar rafa kaldırılmıştır? Oysa bu komisyonlarda bir günde bu kanun taslaklarının geçtiğini ve Mecliste görüşülüp Resmi Gazete’de yayımlanıp yasalaştığını biliyoruz.

Bir biçimde getirilen düzenleme, özerk bir kurum olan Rekabet Kurumunun bu özelliğini ve denetimlerdeki bağımsız ve tarafsızlığını ortaya çıkaracak kapsamlı bir düzenlemeyi içermemektedir. Genel olarak uygulandığı üzere, yasalarda kısmi değişiklikler yapmak yerine ilgili birimlerin görüşleri... örneğin 1, 2, 8 ve 9’uncu maddeler Avrupa Birliği Komisyonunda görüşülmeliydi. Adalet Komisyonu ve benzeri gibi pek çok komisyonun çalışma alanına giren teklif maddeleri ilgili komisyonların görüşleri alınarak, tarafsız, liyakatin baz alındığı, siyasi erkin talimatlarından ve keyfiyetinden uzak -bunu söylerken, bugün AKP olur iktidarda, yarın bir başka iktidar gelir; sadece AKP olarak düşünülmemesini rica ediyorum- Kurumun özerkliğinin korunduğu, personel özlük haklarını Kurumun inisiyatifıyla değil, Anayasa’yla koruyan, günün gereklerine uygun, kapsamlı bir yasa taslağı hazırlanmalıydı.

Yine, Rekabet Kurulu ülkede haksız rekabet koşullarının ortadan kalkması için tekelleşme ve kartelleşmenin önüne geçmesi gereken bir kurumdur ama son yıllarda, baktığımızda, bu işlevini kaybettiğini görüyoruz. Kartelleşme ve tekelleşmenin önüne geçilemiyor, üzerine gidilemiyor. Medya buna çok önemli örneklerden biri. Örneğin, çiftçi kanını, canını akıtırken çiftçiye kredi vermesi gereken, gayrisafı millî hasılanın yüzde 1’ini anayasal hakkı olan çiftçiye ödemesi gereken Ziraat Bankası medya sektörünün kredi kullanmasına izin vermiştir. Buradaki, medyadaki tekelleşmeye ve kartelleşmeye izin verilmiştir. Yani, bu bürokrasinin azalması, zamanın verimli kullanımı, ekonomik kullanılması, tekelleşmenin önlenmesi... Kuruma birtakım inisiyatifler ve yetkiler getiren düzenlemeler içerdiğini görüyoruz.

Oluşan, oluşabilecek uzlaşmazlıklara asliye hukuk mahkemeleri bakmakta. Oysa hazır bu yasa teklifi getirilmişken, bence bu komisyonun tartışması gereken önemli hususlardan biri, rekabet ihtisas mahkemelerinin kurulmasıdır; bu konuda avukatların uzmanlaşması, bence bunun bu komisyonda da tartışılması gerekir. İhtisaslaşmış ve yargının da bu konuda uzmanlaştığı rekabet ihtisas mahkemelerinin kurulması tartışılmalı diye düşünüyorum.

İdareye geniş yetkiler veren düzenlemeler açık ve net olarak yazılmalı, idarenin takdirinde olmamalıdır, çünkü yarın bir gün herhangi bir iktidar -bu iktidar olur, bir başka iktidar olur- “muhalif kesim” diye saf dışı bırakılabilir onun için açık ve net bir şekilde yazılmalıdır.

3’üncü madde mülkiyet hakkı gasbını ve müdahalesini içermektedir, bunun tartışılması ve geri çekilmesi son derece önemli diye düşünüyorum yine. Ayrıca dijital, elektronik bilgilerin tamamı hiçbir sınır tanınmadan kopyalanarak ticari sırların ihlali sağlanabilir, oysa bu konuda şirket avukatlarının bulunduğu, gerekli evrakların avukat ya da avukatlarla antrakt kalınarak kopyalandığı, listelenerek mühürlü bir zarfa konduğu, bir nüshasının da şirketlere verildiği Kurulda, nüshanın yine açıldığı zaman şirket avukatının da huzurunda açılması sağlanarak ticari sırların korunmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalı; ticari sırrın hiç kimseye verilmeyeceği garantisi burada verilmiyor. Örneğin ihaleye girecekse bir kurum, ihale bilgileri gizlidir biliyorsunuz, bu ihale bilgilerinin bir başkasının eline geçmesi sağlanabilir, o konudaki ihale konusunda birilerine haksız rekabet sağlanabilir. Yine, dediğim gibi, hem 3’üncü maddenin hem de bu dijital sırların ele geçmesi konusu bence tartışmalıdır, yine tartışılmalıdır burada.

2013 yılında Anayasa Mahkemesince bu personel düzenlemesiyle ilgili bir iptal kararı olmasına rağmen üzerinden yedi yıl geçmiştir ve hâlâ bu personel düzenlemesinin yapılmamış olması buradaki personelin hak kaybına sebebiyet vermiştir. Buna ilişkin nasıl bir yapılanma düzenleniyor, burada mesela ben o düzenlemeyi göremedim. yedi yıl önce Danıştayın başvurusuyla iptal edilmiş olan,

Anayasa Mahkemesiyle iptal edilmiş olan personel konusuyla ilgili Anayasa'nın 128'inci maddesini baz alan ve ona aykırı bulunan personelin özlük haklarını kurul takdir yetkisinden alan konu, yedi yıldır personel açısından bence hak kaybına sebebiyet vermiştir. Buna ilişkin ne yapılması düşünülüyor, teklifte buna ilişkin bir madde göremedik ne yazık ki.

Evet yine, 3'üncü... Başkan yardımcılığı, zaten var olan siyasi atamalarda yeni bir kadroyu daha mı tahsis etmek düşünülmektedir bununla? 732 personeli olan Rekabet Kurulunda kurum kültürünün sürmesi, hafızasının kaybolmaması için liyakat ve kaliteli meslek yeterliliğinin sağlandığı, kurum içi eğitimin gerçekleştiği atamalar olmalıdır. Uzman yardımcılığından uzmanlığa geçerken 3 yıl bu konuda çalışılmış olma şartının kaldırılması ve yine tez hazırlama şartının kaldırılması bence bu kurum içi kültürünün, kurum içi eğitiminin, liyakatin, disiplin ve niteliğin kaybını doğuracaktır. Bunun da mutlaka tartışılması gerektiğini düşünüyorum, özellikle KHK'yle 9/7/2019 tarihinde kapatılan Devlet Personel Başkanlığının bu liyakat ve performans kriterlerinin ortadan kalkmasına neden olduğunu düşünüyorum, nitelik kaybı olmasına neden olduğunu düşünüyorum.

Kısaca, özet olarak söyleyecek olursam: Ekonominin verimliliği, liyakat, özerklik baz alındığında ben bu yasa taslağının geri çekilerek ilgili kurumların tamamıyla tartışılarak dört başı mamur, tekrar bir çalışmaya ihtiyaç vermeyecek şekilde burada yeniden gündeme getirilmesini dilerim. Tamamen çekilmesinden yanayım ben.

Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, dinlemediniz beni ama canınız sağ olsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Efendim, siz dinlenmez olur musunuz? Son cümlelerinizi dinleyemedim, bir de arkadaşlarımızla önemli bir konuyu tartışıyorduk. Ondan, kusura bakmayın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son cümle şöyle Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Son cümle “Sayın Başkan, dinlemediniz.” diye söylediği.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hayır, o değildi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – En son cümlesi oydu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son cümlede İç Tüzük'ün 80'inci maddesi uyarınca bu teklifin geri çekilmesini söyledi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O bizim yetkimiz dâhilinde değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 80'inci maddeyi okuyabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O bizim yetkimiz dâhilinde değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yetkinizin dâhilinde Sayın Başkanım. Bakın, okuyalım birlikte izninize, usul açısından hemen.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nedir o?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir kanun teklifinin esas komisyona gelmesi... Burası esas komisyon... Bakın, 80'inci madde: “Bir kanun teklifinin esas komisyonca reddi istenir...” reddini istedi değerli vekil arkadaşımız “...ve rapor da benimsenirse, kanun teklifi reddedilmiş olur.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, geri çekilmesi var, reddedilmesi var Sayın Tanal. Siz İç Tüzük yazabilecek durumda bir milletvekilisiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Rapor benimsenmezse ancak komisyona geri verilir diyor yani bu anlamda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tanal, komisyonda teklifin çekilmesi yetkisi komisyonun elinde değil, reddetme yetkisi var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Oylamaya sunarak da yapabilirsiniz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önerge vermediğiniz takdirde olmayacağını biliyorsunuz. Siz İç Tüzük yazabilecek kabiliyette birisiniz ama siz herhâlde tatilde biraz ara vermişsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, ben Komisyonun üyesi değilim, Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak Covid-19, koronavirüsle mücadelede alınan önlemler ve tedbirlerle ülkemizde başarılı bir uygulama gerçekleştirilmiş ve milletimizin de hayrına olan önemli gelişmeler olmuştur. Bunu öncelikli olarak vurgulamak istiyorum. Bu zor süreçten dünya geçmektedir, ülkemiz de bu zor süreçten geçmektedir ama ekonomik anlamda da en az etkilenen ülkelerden bir tanesi yine ülkemizdir. Sayın Tahsin Tarhan'ın hem başkanlık sistemi konusunda hem de AK PARTİ iktidarlarında ekonomik değerlendirmeler konusundaki fikirlerine katılmıyoruz. Başarılarımız aynı şekilde devam edecektir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da kanun değişikliğinin yapılmasına dair kanun teklifi Komisyonumuza görüşülmek üzere gelmiştir ve 16 maddeden oluşmaktadır. Buradaki konuşmacılarımızın kanun teklifindeki maddeler üzerindeki tek tek konuşmaları maddeler geldiğinde görüşülerek yine bir sonuca bağlanacaktır.

Rekabet Kurulu piyasa ekonomisinin etkin işlemlerini hedeflemektedir. Kurul serbest piyasanın ve ekonomik özgürlüğün önündeki engellerin kaldırılmasını, kartelleşmeyi ve tekelleşmeyi engelleyerek tüketiciyi koruyan piyasaları temin etmektedir ve çalışmaları bu yöndedir.

Bu teklifle AB mevzuatına uyumlu bir hâle getirilmesinin de hedeflendiği görülmektedir. Maddelerin görüşmelerinde teklif sahiplerinin görüşlerine başvurularak maddeler son hâline gelerek Komisyon çalışmalarımızın devam etmesini hedefliyoruz. Ben tekrar bütün Komisyon üyelerini ve milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ahmet Bey teşekkür ediyorum.

Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın üyeler ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Partimiz adına Rekabet Kurulu kanunu üzerinde bu Kurulun kurucularından, kuruluşunda yer almış İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erol Katırcıoğlu partimiz adına görüşlerimizi ifade edecek ancak bu konuda bazı temel hususları dile getirmek istiyorum.

Bir defa, her alanda bir otoriterleşme yaşanıyor ve bu kanunla birlikte de bir mali otoriterleşmenin hazırlandığını ve uygulamaya sokulmak istendiğini görebiliyoruz. Esasında kimi kurumlar vardır ki partilerden, iktidarlardan bağımsız, bir bütün olarak özerk olması gerekir yani onların güvenilirliğini ortaya koyan aslında onların özerk yapılarıdır. Hiçbir siyasi anlayışın, siyasi partinin, hiçbir yürütmenin müdahalesine imkân vermeyecek şekilde kurumsal yapıda olması o kurumların güvenilirliğini oluşturur.

Şimdi, çok net burada da ifade edildi, yani daha önce 11 üyesi olan ve üyeleri çeşitli kurumlardan temsilcilerle gelen Rekabet Kurulu şimdi 7 üyeye indirildi ve bu 7 üyenin tamamı da Cumhurbaşkanı tarafından belirleniyor. Yani böyle bir kurumun özerkliğinden bahsetmek, bağımsızlığından bahsetmek, rekabetin hayrına, ekonomik hayatın hayrına, ticaret hayatının hayrına bir karar vereceğini beklemek

çok iyi niyetli bir durumdur. Fakat ekonomi gibi konular böyle iyi niyetle yürüyecek işler değildir ya da iyi niyet beslemeyle ilgili bir şey değildir. Ekonomik konular, ticari konular kurumların kurallarıyla ve kanunlarıyla kendilerini güvende gösterirler ya da insanlar, şirketler, sermayeler buna güvenirler, bu güven böyle sağlanır. Bir kişinin ya da bir kurumun, bir partinin çok iyi olması, ülkenin hayrına çok iyi işler yapıyor olması bile -ki böyle olsa bile, o bile- bu kurumların güvenilir olduğunu göstermez. Bir kurumun güvenilirliği, özellikle ticaret hayatına müdahale etme yetkileri olan, bu konuda önemli karar alabilen kurumların özerkliğiyle ilgili bir şeydir.

Şimdi, daha önce değiştirilen bu yapıyla yani 11 kişinin 7 kişiye indirilmesi ve bunun tamamının Cumhurbaşkanı tarafından atanmasıyla ilgili olarak aslında Rekabet Kurulu yönetsel anlamda özerklikten çıkartılmıştır. Şimdi bu hazırlanan yasayla da yapısal olarak da özerklikten çıkartılmaktadır. Burada arkadaşlar çeşitli maddelerden bahsettiler ki şunu ifade edebiliriz: Örneğin şirketlerin hisselerine müdahale konusu hakikaten güvenilir olmayan, daha doğrusu özerk olmayan bir kuruma verilebilecek bir yetki olmasa gerek. Yani bu yetkinin nasıl kullanılacağı konusunda hiçbir şekilde kimsenin bir güvencesi yok bu anlamıyla.

Şimdi, diğer taraftan, başkan ve üyelerine soruşturma açılması konusundaki birtakım yetkiler de değiştiriliyor 11'inci maddede. Yani burada biz biliyoruz ki bu otoriterleşmenin yaşandığı ülkemizde, özellikle bu iktidar döneminde yargının da ciddi bir şekilde kontrol altında tutulduğunu ve âdeta talimatla iş yapan bir yargıyla karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Bunu bizzat yürütmenin başındakiler de ifade ediyorlar zaman zaman, talimat verdiklerini ve bu talimatlar esnasında da yargının şöyle karar aldığını, böyle tutukladığını, böyle serbest bıraktığını da kendileri de zaman zaman itiraf ediyorlar. Şimdi, böyle koşullar altında bu yargıya tanınan soruşturma yetkisindeki durumun bu Kurumun özerkliğine yönelik bir tehdit olarak da görülmesi mümkündür.

Diğer taraftan liyakat sorunu her alanda yaşanıyor. Yani şu an Türkiye'deki birçok kuruma liyakat değil sadakat üzerinden bir atama ya da görevlendirme yapıldığı biliniyor. Hiç kimse liyakat esasına göre görevlendirilmiyor. Bu konuda oluşmuş bir durum var ve çok sayıda da örnek var bununla ilgili olarak, hani tek tek bunları burada sayamayız tabii ki.

Bu anlamıyla Kurum personellerinin transferi konusunda da bunun Kurumun kalitesini, geleneğini, kültürünü ortadan kaldıracığı konusunda da bir hemfikirlik söz konusu. Yani bu anlamıyla bu kanun teklifinin, rekabeti güvenceye almayı sağlamaya yönelik bir kanun teklifi olmadığını ifade etmemiz gerekiyor.

“İktidar biziz, her yeri de biz belirleriz, her alanı da biz yönetiriz.” anlayışının artık okul aile birliklerine kadar sirayet ettiğini biz biliyoruz, kendi mahallelerimizden biliyoruz. Yani bir okulun yardımlaşma kurumu olan okul aile birliklerinin dahi iktidarın müdahalesiyle, kendileriyle yakın olan insanlar tarafından yönetilmesini sağlayacak birtakım düzenlemeleri ve müdahaleleri yaptıklarını biliyoruz.

Bütün bu koşullar altında bir rekabetten bahsetmek, ticaret hayatına olumlu bir katkıdan bahsetmek mümkün değildir. Bunu sağlayabilmek için öncelikle bu Kurumun özerkliğini sağlayabilecek birtakım yasal değişiklikleri ve düzenlemeleri oluşturmak gerekiyor. Bu anlamıyla Ahmet Bey özellikle pandemi sürecinde ekonomik refahın iyiliğinden bahsetti. Şunu söyleyelim: Burada çıkarılan teşviklerin, getirilen yasaların ya da önerilen paketlerin hepsine baktığımız zaman hepsi sermayeye yönelik işlerdi ve birçoğu da hayata geçirilemeyecek uygulamalardı yani sokağa çıkma yasağının olduğu bir dönemde uçak biletlerinin vergilerinde indirim komedi bir durumdu. Bunun gibi bayramda köprü

geçişlerinin ücretsiz yapılması gibi birçok konuyu hakikaten mizah sayfalarında okusak güleceğimiz, bunun ancak mizah olabileceğini düşünebileceğimiz birçok konuyu bu pandemi sürecinde maalesef ki Cumhurbaşkanının ağzından dinledik.

Bu süreçte çalışanlara, emekçilere, üretenlere ne yapıldı? Bir taraftan bunlara yönelik Mecliste çok iyi önlemler alınırken fabrikalarda, atölyelerde bu pandemiyle ilgili olarak hiçbir şekilde bunlara yönelik bir tedbir yoktu ve bu insanların çok kötü koşullarda çalışmalarına izin verildi ve diğer taraftan da ekonomik paketler de kredi vererek borçlandırma üzerine oluşturuldu. Gazetelerin de hepsine baktığımız zaman sanki büyük bir müjde gibi veriliyor yani büyük atılım, büyük imkân... Nedir büyük imkân? Vatandaşı borçlandıracak kredi olanağı; büyük imkân da bu. Bu durumun vatandaşın hayrına bir iş olmadığını, bu kanun teklifinin de Rekabet Kurulunun, sermayenin ve piyasanın hayrına bir iş olmadığını belirtmek isterim ve bu kanun teklifinin yeniden görüşülüp öncelikle bu Kurumun özerk yapısını sağlayacak bir şekilde düzenlenmesi amacıyla geri çekilmesini teklif ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ali Bey, teşekkür ediyoruz.

Sayın Tin, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız; öncelikle dünyayı saran Covid-19 salgınıyla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum: Dünyada birçok ülkede yani zengin, gelişmiş dediğimiz ülkelerde Covid-19'un yapmış olduğu felaketi ve oradaki kayıpları hep beraber gördük ve bu ülkeler birçok yerden yardım talep ettiler. Türkiye, birçok ülkeye yardım gönderdi. Bunları görmezlikten gelemeyiz.

Covid-19'la ilgili Türkiye gerçekten çok büyük bir mücadele vermiştir, başarı elde etmiştir, en az kayıpla ve yine aynı şekilde en az vakayla da bu süreci devam ettirmekte ve bugün en alt limite doğru indirerek çalışmalarına devam etmektedir. Özel sektör de, çalışmalarla ilgili, firmalar da aynı güvenlik tedbirlerini almıştır. Ben, kendi şahsi firmamda da aynı şeyi yaptım. Çünkü bu sağlıktır, böyle yabana atılmaz yani boş görülmemesi gerekiyor çünkü hepimizin, işçimizin de sağlığı önemli, patronların da çalışanların da beyaz yakalıların da mavi yakalıların da sağlıkları önemlidir. Dolayısıyla yani işverenler de buna büyük bir özen göstermişlerdir. Türkiye bu anlamda, bütün kurallara uyulması konusunda, bütün kurumlarımızın ve bakanlıklarımızın birbiriyle gayet uyumlu ve verimli, güzel bir çalışmayla bugüne kadar gelmiştir. Bunu hep beraber gördük, yaşadık ve bunu gerek Dünya Sağlık Örgütü gerekse birçok yabancı ülke de takdir etmişlerdir. Bu anlamda bizleri bugünlere getirdikleri için başta Cumhurbaşkanımız ve tabii ki Sağlık Bakanımız, sağlık çalışanlarımız, yardımcılarını ve bütün kamu kurumlarına ben teşekkür ediyorum öncelikle. Bu anlamda, o doğrultuda da ayrıca ekonomi olarak da devam etmiştir çalışmalar, yürümüştür. Üretim devam etmiştir, tarım aynı şekilde devam etmiştir, sanayi aynı şekilde üretime devam etmiştir. Belki de bu Covid-19'un artık bundan sonraki sürecinde ekonomik olarak en şanslı ve belki de en çok başarı elde edecek, bunu fırsata çevirebilecek ülkelerden birinin de ben Türkiye olacağına inanıyorum. Bu anlamda iş adamlarımız da bu doğrultuda çalışmalarını devam ettirmektedir.

Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun Teklifi'yle ilgili de bu konuda çalışan değerli vekil arkadaşlarımızın bugüne kadarki kanun tekliflerinin yenilenmesi doğrultusunda değişikliklerin yapılmasına dair çalışmalar öngörülmüş ve buradaki en önemli etken olarak da Avrupa Birliği mevzuatına uygun hâle getirilmesi öncelik olarak öngörülmüştür. Burada, bununla beraber, bu kanun teklifiyle birlikte adaletli bir rekabet hukukunun oluşturulması, yapısal tedbirlerin belirlenmesi,

yerinde inceleme kurulunun belirlenmesi, Rekabet Kurumunun güçlendirilmesi, yenilenmesi, çağdaş ve teknolojik şartlara uygun hâle getirilmesi ve tabii ki burada gelişmekte olan KOBİ'ler için faydalı, önemli bir çalışmadır çünkü burada bütün standartlara uyan, bütün kalite sistemleriyle beraber çalışan gelişmekte olan bir KOBİ'nin bugün merdiven altı üreticilerle rekabetin oluşması anlamındaki o ayrımcılık olayını da ortadan kaldırmış olacaktır bu anlamda. Tabii, bu sayede kartelleşmenin önüne geçilmiş olacak. Hizmet ve üretim sektöründeki gelişim, eşit rekabet ve denetlenmesinin önünün açılması da burada çok önemlidir.

Tabii ki muhalefet kendi açısından haklıdır, kendine göre bir söylem geliştirerek buradaki sistemin eleştirilmesi doğrudur ama yapısal anlamda, yapıcı anlamda bunun alternatifi olarak neler olabilir, onun üzerinde varsa doğru tedbirler ortaya konabilir ama bunun tabii ki... Her söylem belki de kendi açısından doğru ama bizim açımızdan ben de buradan doğru olmadığını belirtmek istiyorum

Burada bazı arkadaşlar işte “yandaş” ya da “yanlı bir kanun teklifi” tabirlerini kullandılar; böyle bir kanunda kimse kimseyi yandaş olarak koruyamaz. Burada bir de şu söyleniyor: Birilerine burada kadro açılması gibi, yok akrabadır, şudur... Bunları ben doğru söylemler olarak görmüyorum. Bunlar küçük işler ve bu tür şeylerle uğraşmanın da bize bir fayda getirmeyeceğine inanıyorum bu anlamda.

Bu doğrultuda ben bu Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin olumlu olduğunu düşünüyorum, inşallah hayırlı olmasını temenni ediyorum ve bu konuda çalışan arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şahin Bey'e teşekkür ediyoruz.

İffet Hanım, buyurun

İFFET POLAT (İstanbul) — Değerli Başkan, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle, coronavirüsten dolayı hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet diliyorum ve insanüstü bir gayretle çalışan sağlık çalışanlarımıza minnettarlığımı bildirmek istiyorum

Tabii, muhalefetteki arkadaşlarımız birtakım şeyler söylediler, işte Türkiye ticaret hayatının gerilediğini vesair... AK PARTİ iktidara geldiğinden beri Türkiye ticaret hayatına ve serbest ekonomiye çok önemli katkılarda bulundu. Ekonomi on yedi senede 4 kat büyüdü, yine, ihracat aşağı yukarı 600 kat büyüdü. Biz iktidara geldiğimizde 126 milyar dolar olan ekonomik büyüklük 851 milyar dolara ulaştı. İhracat, 36 milyar dolardan 210 milyar küsur dolara vardı. Bu veriler tabii ki muhalefetteki arkadaşlarımızın, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın söyledikleriyle örtüşmüyor. Bunun doğru olmadığını söylemek lazım

Yine, AK PARTİ hükümetleri yine çok önemli bir büyümeyi gerçekleştirdi, serbest ekonominin önünü açtı. Bu görüştüğümüz Rekabet Kurumuyla ilgili olan yasa teklifinin de büyüyen ekonomide yeni düzenlemeleri hem tüketici lehine hem şirketler lehine hem de Kurumun lehine bir şekilde organize edeceğini söylemek durumundayız. Özellikle Türkiye ekonomisinin yüzde 60-70'ini oluşturan KOBİ'lere de “de minimis” yaklaşımıyla bir koruma getirilmiş olacak. Şimdiden teklifin ve yasalaşma sürecinin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ — İffet Hanımefendi'ye de teşekkür ediyoruz.

Komisyon üyesi son konuşmacımız Haydar Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) — Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Genel değerlendirmeye geçmeden önce... Tabii, birçok kanun yapıyoruz, hep birlikte yapmaya çalışıyoruz hem Genel Kurulda hem komisyonlarda. Öyle kanunlar yapıyoruz ki her seferinde yatırımın artacağı, üretimin artacağı, yatırımcının Türkiye'ye geleceği söyleniyor ama yaptığımız kanunlar neticesinde ne bir yatırımcı geliyor ne de Türkiye'deki yatırımlar artıyor ne de üretim artıyor. Damga Vergisi Kanunu bile üretim ve yatırım teşviki diye sunuldu, o zaman Naci Ağbal'dı Bakan, ballandıra ballandıra anlattı; kürsüde şöyle söylemiştim: "Bir devlet memuru için bunu söylemek kolay ama kimse damga pulundan dolayı Türkiye'de indirim yaptınız diye yatırım yapmaz." Başka nedenleri var yatırım yapmama gerekçeleri olarak. Onun için de özellikle AKP iktidarları döneminde Türkiye'yi ballandıra ballandıra büyümüş gibi anlatmanın bir faydası yok. Niye faydası yok? Kendimizi kandırırız. Yani 55 ülkeye maske yolladık diye övünen bir ülkeyiz değil mi? O yolladığımız ülkeler tekstilden çıkalı elli sene olmuş, belki bir dikiş makineleri bile yok ama uzaya insan yolluyorlar, senin kullandığın MR cihazını sana satıyorlar, bütün tıbbi malzemeleri size yolluyorlar değil mi? 100 tır maske yollarsınız -sattınız, parayla satıldı- ama bir tane MR cihazı alamazsınız yolladığınız o 100 tır maskeyle. Onun için kendimizi kandırmayalım, gerçekleri konuşalım Komisyonunda, birbirimizi ikna etmek için de uğraşmayalım, Türkiye'nin eksiklerini görelim ve hep beraber bu eksikleri düzeltmek konusunda gayret gösterelim.

Şimdi, 16 maddelik bir teklif gelmiş, bakıyorum, maddeleri sayıyorum, işaretledim de "Avrupa Birliği müktesebatı için gerekli olan bir düzenleme yapıyoruz." diyorsunuz, içinde Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili bir madde bulamadım. Şimdi, bununla ilgili, Bakanlık görevlisi vardır burada, umarım bana hangi maddelerin Avrupa Birliği müktesebatı nedeniyle yapıldığını açıklarlar.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – 8'inci madde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama 16 madde var burada değil mi?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Gelir, yavaş yavaş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, gelecek. Ya, bir tane olacak tabii, mutlaka olacak. 2 tane madde olduğunu ben de biliyorum da yetkili ağızdan dinleyelim. Ama 16'lık gelmiş.

Bir de arkadaşlar, işte bunun personelle ilgisi olmadığını... "Böyle ufak işlerle uğraşmayalım." dedi. Ufak işlerle uğraşan bizler değiliz ki. Siz bana Avrupa'da, dünyada Rekabet Kurumunun tüm üyelerinin bir kişi tarafından atandığı bir ülke söyleyebilir misiniz? Eğer söylüyorsanız hemen yapalım bunu, derhâl yapalım. Beni ikna edin, yapalım, ben karşı çıkmıyorum. Eğer bizim dışımızda bir ülkede bir kişi tüm üyeleri atıyorsa biz de atayalım ama yok böyle bir dünya düzeni. Avrupa Birliği müktesebatında da böyle bir şey yok, adama gülerler böyle bir kanun getirdiğimizde, "Sizinle ilgili düzenleme yapıyoruz." dediğimizde bizimle alay ederler ve edeceklerdir de bu kanun teklifi geçtiğinde. Onun için, dediğim gibi, birbirimizi kandırmayalım.

Yine bir başka konu şu: "Ortaklık paylarını ya da varlıklarını devretmelerini emredecek." diyor. Mülkiyet hakkına müdahale diye tanımlanıyor. Yine dünyanın hiçbir ülkesinde bunu gösteremezsiniz. Böyle bir madde yok, bir kurula verilen böyle bir yetki yok. Yani emredecek mülkiyet hakkını devretmesini, hissesini devretmesini, şirketini satmasını emredecek. Böyle bir şey yok. Onun için de arkadaşlar, madem çalışıyoruz, madem bir teklif gelmiş bunun bir defa Avrupa Birliği müktesebatına uygun olması gerekiyor. Hadi beni inandırın, deyin ki bana: "16 maddenin 12 tanesi, 13 tanesi, 14 tanesi yapmamız gereken değişiklikler." İşte, orijinal metin de burada, Türkiye bu şartlara uyamazsa ithalatta, ihracatta ya da yatırımcıyı Türkiye'ye çekmede sıkıntılar yaşayabilir diyebilirsiniz. Siz ne yapmışsınız? 2 tane maddeyi almışsınız, 14 tane maddeyi de yok Kurul atayacaksınız, yok personel atayacaksınız "Böyle ufak işlerle uğraşma." diyor arkadaş. Uğraşmam tabii, niye uğraşayım? Benim yengem de işe girmiyor, eniştem de işe girmiyor, kardeşim de işe giremiyor, giremiyor; biz uğraşmayız, siz de

uğraşmayın böyle ufak şeylerle. Türkiye 83 milyonluk bir ülke, sizden başka da insanlar yaşıyor burada, sizin gibi düşünmeyen insanların da işe ihtiyacı var. Bakıyorsunuz, kurulların tümü siyasallaştırılmış. Şimdi, nasıl yapacağız bunu? Yani bir başka iktidar geldiğinde -bu, CHP veya bir başka parti- ki gelecek, bitiyorsunuz... Ha, şunu da söyleyeyim: Bu maddenin böyle geçmesi bizim işimize gelir çünkü böyle bir madde getirsek biz hükûmetteyken, iktidardayken inanın bizim arkadaşlarımız bizi linç eder, derler ki: “Olmaz böyle bir şey, insan haklarına aykırı, eşitlik ilkesine aykırı, adalete aykırı.” Bizi linç ederler. Biz arkadaşlarımızı ikna edemeyiz. Onun için, bunları geçirin ki nasılsa gidiyorsunuz, biz de rahat rahat personel atayalım.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi sıra bize geldi herhâlde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, gelmedi daha.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – En son, misafirlerin en sonunda eli kalkıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Haydar Bey’i iyi dinleyin, misafirlerin söz hakkı en son.

Şimdi Sayın Tacettin Bayır’da söz.

Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sevgili Başkanım.

Burada bulunan arkadaşlarımızın aslında büyük bir bölümü bu yasanın asıl amacının ne olduğunu bilen insanlar ama yine de ben kendi açımdan hafif bir açmak istiyorum. Yani bu ülkede hâlâ üretim sevdalısı insanlarımız var. Bu insanların haksız rekabete karşı korunması, tekelleşmenin önüne geçilmesi, kartelleşmeye izin verilmemesi, tüketicinin haklarının korunması gibi, yatırımcıya güven vererek yerli ve yabancı yatırımcıyı, sermayeyi üretimin içine çekmek; asıl amaç bu olmalıdır. Çünkü bugün ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik problem ve istihdam problemi ancak ve ancak bu şekilde çözülür. Kırk küsur yıllık bir iş adamı olarak bu tespitlerimi sizinle paylaşmak isterim.

Bizim şu anda yapılması gereken en önemli işlerimizden bir tanesinin -bu yasa içerisinde- özellikle uygulanan ekonomi politikaları sonucunda yabancı sermayeyi, ülkeyi terk etmeye başlayan yabancı sermayeyi tekrar yatırıma çekmek olmalıdır diye düşünüyorum.

Peki, hemen arkasından şunu sormak istiyorum: Yabancı sermaye bir ülkeye yatırım yapmadan önce nelere bakar?

1)Mülkiyetimde bulunan fabrikalar, yatırımlarım elimden alınır mı? Bunu sorgular.

2)Sahip olduğum şeyler alınırsa tarafsız yargı ve demokrasi o ülkede işler mi?

3) Devlet beni üretim ve yarattığım katma değer açısından korur mu?

Bu soruların cevabı “evet” ise sorun yok, “hayır” ise bugün içinde olduğumuz gibi yabancı sermaye ve yerli sermaye bu ülkeyi terk eder, yatırımdan vazgeçer, istihdam sorunuyla karşı karşıya kalırız.

Şimdi, bu yasanın içerisinde -tabii ki maddelerde söz alıp konuşma hakkımız saklı olmak üzere hızlı hızlı geçip kestirme bir tespit yapmak istiyorum- ticari sır... Bilgisayarda teknik olarak hazır olan bir bilginin -muhtemel ki hepimiz ticaretle uğraşıyoruz- rakibe sızdırılması ya da art niyetli bazı kişiler tarafından o bilgisayarlara müdahale edilmesi olayına bizzat 2011 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesinin bilgisayarlarına el konulduğunu da yaşamış birisiyim, il başkanıydım o zaman. Yani bu güvenciyi nasıl vereceğiz?

İki, gördüğüm en büyük problem liyakat mi, sadakat mı? Buradaki arkadaşlarıma göre burada önemli olan şey nedir? Yani, bugün, açıkça ifade etmek gerekirse iktidarınızda ne yazık ki sadakat önde, liyakat geri planda kalmış durumda. Oysa bu konuda hakem olacak kişilerin yani Rekabet Kurumunun deneyimi önemlidir. Eğer Rekabet Kurumu bu konuda hakem konumunda ise hâkim olarak konuya son kararı verecek, ihtisaslaşmış mahkeme -belki de yargı reformu olarak- kurulabilir, yeni bir mahkeme kurmaktan bahsediyorum. Böylelikle belki yabancı sermayeye şirin gözükebiliriz, belki “Ya, evet, ben bu ülkede yatırım yaparsam benim malvarlığıma dokunulmaz.” algısını yaratabiliriz. Yani tarafsız ve güvenilir bir ticaret mahkemesi var ama ticaret mahkemesindeki arkadaşlarımızın bu konuda yeterince bilgi ve birikimi olduğunu söyleyemeyiz, üstat değiller yani.

Ben bu anlamda şimdilik böyle kısaca toparlamak istiyorum, bu maddeler üzerindeki konuşma hakkım saklı kalmak üzere.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, komisyon üyesi arkadaşlarımızın görüşleri tamamlanmıştır. Şimdi değerli milletvekilimize, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi değerli milletvekili arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Önce sabırla bekleyen Sayın Tanal’a söz veriyorum.

Buyurun Sayın tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. Coronasız sağlıklı bir gelecek diliyorum hepimize.

Şimdi, teklif, kanun teklifi 11 madde ve 5 geçici maddeyle birlikte toplam 16 madde Sayın Başkanım. Bu 16 maddenin 5 tanesi geçici ama şunu ben bir türlü anlayamıyorum: Sayın önceki dönem Bakanım, şu anda milletvekili arkadaşımız, Bakan Yardımcısı arkadaşımız ve Kurumun Başkanı; bu 11 tane ana metnin içerisinde ya ekleme var ya çıkarma var ama bunun 9 tanesinin birinci fıkrası değiştiriliyor, yani siz bu 9 maddenin birinci fıkrasını neden değiştiriyorsunuz? Bu bilinçli olarak tasarlanmış, Meclisi aracı kılarak âdeta bu kanunun iskeletini yok etmenin dışında başka bir amaç taşımıyor. Hepsinde de birinci fıkra. Bugüne kadar benim, 24, 25, 26, 27’nci Dönem olmak üzere, dokuz yıllık milletvekilliği sürecimde böyle üst üste birinci fıkranın değiştirildiği ilk kanun teklifi geliyor karşımıza. Bunun esbabı mucibesi nedir? Bu birinci fıkraların hepsi niye bu kadar hepinize dokundu? Ben buna bir açıklık getirmenizi istirham ediyorum. Yani burada -âdeta bir yapboz- iskelet önce birinci fıkralarla bozuluyor.

Gelelim, Sayın Başkanım, bu teklif sizin Komisyonunuzda görüşülmeden önce, takdir edersiniz, hem Anayasa’mızın ve İç Tüzük’ümüzün hükümleri uyarınca bu kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisine verildiği zaman Kanun ve Kararlar Başkanlığı bu kanun teklifini alır inceler, Anayasa’ya ve kanun yapma tekniğine uygun olup olmadığı hususunda bir rapor düzenler. Bildiğim kadarıyla o rapor şu anda elinizdedir. Mevcut olan bu raporda, dikkat edildiği zaman, bu teklifin Anayasa’ya aykırı olup olmadığı hususunda hiçbir görüş ileri sürmemişler. Burada ileri sürdükleri sadece ve sadece maddi hatalar ve imla hataları. Ben bunu Türkiye Büyük Millet Meclisine... Hemen şunu ben izninizle vereyim, özür diliyorum sizden.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir arkadaş alırdı Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Kanun ve Kararlar Başkanlığının görevlerini yapmadığı, sadece imla hataları ve maddi hataları düzeltmekle ilgili rapor verdikleri, Anayasa’yla ilgili “aykırı” veya “aykırı değil” şeklinde hiçbir görüş derdest etmedikleri,

ileri sürmedikleri hususunda ve bu sebepten dolayı bu kanununun bu şekilde görüşülmesi Anayasa'ya aykırılık teşkil ettiğinden dolayı, Anayasa'ya aykırılığı hususunda Kanun ve Kararlar Başkanlığı bir rapor düzenlemeden bu şekilde görüşülemeyeceği hususunda dilekçe verdim. Dilekçeyi ekiyle birlikte sizin Başkanlığınıza da sunuyorum. Bunun da en azından mevcut olan rapora dercedilmesini ve bu düzenlenmeden, bu eksiklik tamamlanmadan bunun görüşülemeyeceği kanaatini ben taşıyorum.

Şimdi, eğer bu kanaati siz kabul etmeyecek iseniz mevcut olan bu kanun teklifi... Önceki dönem Sayın Bakanımız ve şu andaki milletvekili arkadaşımız dedi ki: "Efendim, Avrupa Birliği açısından biz bunu getirdik, müktesebat bunu istiyor." Şimdi, Değerli Başkanım, kanun teklifine baktığımız zaman, bu kanun teklifinde asıl komisyon olarak sizler yetkilendirilmişsiniz ve tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ve Plan ve Bütçe Komisyonu. Şimdi, bununla ilgili ne kurulmuş durumda? Bununla ilgili, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu 4847 sayılı Yasa'yla kurulmuş durumda. Avrupa Birliği Komisyonunun kurulma gerekçesi: Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Avrupa Birliği arasında bir köprü vazifesi görmek için bu komisyon kurulmuş. Ama bu komisyon kurulurken en azından bu kanunlar gerçekten Avrupa Birliği müktesebatına uygun mudur değil midir diye, bununla ilgili, özellikle milletvekilleri arasından İngilizce ve Fransızca bilen, Avrupa hukukunda bilgisi olan insanların yani milletvekillerinin alınması talep edilmiş ve 5'inci maddede burada Avrupa Birliği Sekreteriyle doğrudan irtibat kurma ve görüş alma yani bu kanunun doğru çıkıp çıkmadığını kontrol etme açısından böyle bir kanun çıkmış durumda.

Peki, biz bakıyoruz bu teklif Avrupa Birliği Komisyonuna havale edilmiş mi? Edilmemiş. Avrupa Birliği Komisyonuna havale edilmiş olsaydı Avrupa Birliği Komisyonu en azından Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili bir inceleme yapardı, gerçekten bir rapor düzenleyip Sayın Komisyon Başkanına sunmuş olurdu. Böyle bir havale olmadığı için, bu eksik olduğu gibi yani biz ne kadar kanun yapma tekniği açısından... Yani işi kılıfına uyduruyoruz Sayın Başkanım, kılıfına.

Bu Avrupa Birliği Komisyonu var mı? Var. Şu anda komisyon üyesi arkadaşlarımız aramızda var mı? Var. Mesela İstanbul Milletvekilimiz Değerli Doktor Sibel Özdemir arkadaşımız Avrupa Komisyonunun üyesi. Peki, Avrupa Komisyonu üyesi... İç Tüzük'te değişiklik yaptık Sayın Başkanım, siz o dönem bakandınız. Bakın, İç Tüzük'ün 20'nci maddesinin içerisinde Avrupa Birliği Komisyonu yok arkadaş. Bakın, fiilen var, Komisyon üyesi var, herkes Avrupa Birliğinden bahsediyor, Avrupa Birliği Komisyonunun kanunu var ama İç Tüzük'ün 20'nci maddesinde -ashında tam manşetlik bir olay, bakar mısınız- tüm komisyonlar yazılır, Avrupa Birliği Komisyonu yazılmaz arkadaş. Bu ne garabet, bu ne samimiyetsizlik. Bir yandan kanunu yaparken biz Avrupa Birliği müktesebatına bakacağız, İç Tüzük'ümüzün 20'nci maddesinde Avrupa Birliği Komisyonunun adı yok.

Sayın Başkanım, bunu gerçekten istirham ediyorum yani bunu samimiyetle dile getiriyoruz, İç Tüzük'te bu niye yazılmaz ya, niye geçmez? Madem kanunu var, Komisyon üyeleri var, dünya kadar toplantı yaparlar, bu kanunda tamam, görüşleri sorulmamış, diğer kanunlarla ilgili bu görüşleri soruluyor, komisyonlar nazara alınıyor yani hakikaten bu büyük bir eksiklik.

Gelelim bu teklifle ilgili hükümlere, neler var? Evet, şimdi, burada tali komisyonla ilgili maddeler var, tali komisyonla ilgili... Peki, bunların raporları size geldiyse sizden istirham ediyorum. İlgili komisyonlar yani Plan ve Bütçe Komisyonu ile Adalet Komisyonu eğer tali komisyon olarak rapor verdiyse o raporların bir suretini bana verebilir misiniz? Onlar ne diyorlar, onların bu konuyla ilgili görüşleri ve düşünceleri nelerdir? Çünkü onların görüş ve düşüncelerini öğrenip bazı ileri süreceğim sözleri belki söyleyebilirim veyahut da ona göre bir başka yorum veya bir katkı sunabilirim en azından. Onları bana vermenizi istirham ediyorum. "Ya, Mahmut Tanal, bu konu da benim inisiyatifimdedir, yetkimdedir." diyecek olursanız İç Tüzük'ün 31'inci maddesi gayet rahat, son fıkrası bana bu yetkiyi de veriyor. Sizden istirham ediyorum, önce bu belgelerin birer fotokopilerini almak isterim.

Gelelim, bu kanun Anayasa'mızın 2'nci maddesine hukuk devleti ilkesi, belirlilik ilkesi açısından, Anayasa'nın 167... Nedir bu 167, nedir? Onu da ben en azından tutanaklara geçtiği için, ileride bakıldığı zaman bunlar... Neymiş 167? 167, piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesiyle ilgili; ona aykırı. Anayasa'mızın 172'nci maddesindeki tüketicilerin korunması hükmüne aykırı. Anayasa'mızın 128'inci maddesinde kamu görevlilerinin kanunla alınabileceği ilkesine aykırı. Anayasa'mızın yine aynı şekilde "Kamu hizmetinin gerektirdiği nitelikler dışında başka nitelik aranmaz." 70'inci maddesine, mülkiyet 44, 128 ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin Anayasa'nın 20'nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Şimdi, burada Sayın Bakanımız konuştu, Avrupa Birliğinin veya dediniz ya iyi örneklerle ilgili... Ben size bir örnek söyleyeceğim bu kanununuzdan. Bu kanunda...

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım; siz ticaret erbabısınız, işletmenizle ilgili kalktınız mahkemeye, asliye ticarete gittiniz, dediniz ki: "Ya, efendim, benim yaptığım bu faaliyet muafiyet kapsamındadır." Kayseri Asliye Ticaret Mahkemesi size muafiyet kararı verdi. Ben de aynı alanla iştiğal konusuyum, benim rakibimsiniz ya, sizin çalışmanızı engelleyeceğim ya, ben de gittim Rekabet Kurulu Başkanına dilekçe verdim "Sayın Elitaş bu muafiyetten yararlanamaz, mahkeme kararı olsa bile bu muafiyetin şartları burada yoktur." dedim. Sayın Rekabet Kurulu Başkanlığı toplandı "Ya, doğru, mahkeme her ne kadar 'Muafiyet kapsamındadır, içindedir.' demişse de bizim şahsi düşüncemize göre idari anlamda bu muafiyetten yararlanamaz." dedi.

Şimdi, Değerli Başkanım, siz bir yandan Türkiye'yi tek başlılığa götürüyorsunuz, bu kanunla iki başlılık yaratıyorsunuz. Şimdi, burada Rekabet Kurulunun kararı mı geçerli, asliye ticaret mahkemesinin verdiği karar mı geçerli? Şimdi, bakın, iki başlı...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Madde 1 mi bu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – "Madde 1" değil, "gol 1" diyelim biz buna, bunun adı gol yani açık ve net.

Şimdi, burada -Anayasa'mızın 138- mahkeme kararları idareyi, yürütmeyi, yasamayı, yargıyı, herkesi bağlar mı? Bağlar. Peki, mahkemenin verdiği bu muafiyet kararı Rekabet Kurulunu bağlamayacak. Rekabet Kurulu oradaki işleme devam edecek. Ne diyeceksiniz bana siz? "Ya, Mahmut Tanal, sen bu örneği verdin ama bu örnek değil, bizim kararımıza karşı Danıştaya dava aç, idare mahkemesine." Güzel, orası da mahkeme, orası da mahkeme.

Sayın Başkanım, mahkemelerin üzerinde altlık, üstlük o mahkeme içerisinde yani asliye ticaretin verdiği karara itiraz edip istinafla yani BAM'la yani Yargıtayla ancak o şekilde o bozulabilir, Rekabet Kurulu o kararı bozamaz. "Rekabet Kurulunun kararı, idare mahkemesi..." diyeceksiniz. Peki, biz, idare mahkemesinin kararına mı üstünlük tanıyacağız, Kayseri'de Sayın Elitaş hakkında asliye ticaret mahkemesinin verdiği karara mı üstünlük tanıyacağız? Onun için benim sizden istirhamım yani o Montesquieu'nun "Kanunların Ruhu Üzerine" kitabında der ki: "Kanunlar, bir -hocamız da burada- yalın olur, sade olur." Yani kargaşa yaratacak şekilde kanun yapılmamalıdır ama getirilen bu kanunla en çıplak yalınla mesela bu örneği size sunmuş olayım.

Gelelim bir başka maddeye... Evet, yerinde ve doğru yani ben destekliyorum ama söyleyeceğim fikrayı da desteklemiyorum. Efendim, Rekabet Kurulu üyeleri görevleri nedeniyle kendilerine yapılan hakaret, saldırı, engelleme, hepsi doğru, kamu görevlisi sayılır, kamu görevlisine yapılan suç olarak nitelendirilmesi doğru ve yerinde. Peki, devamındaki fıkrada ne diyoruz? 11'inci maddede diyor ki: "Kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar." Ya, sizden istirham ediyorum, onun başına "görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçlar"ı getirseniz herhangi bir tartışmaya

mahal vermemiş oluruz. Niye? Çünkü öyle iş bilmez insanların eline kanunlar geliyor ki “Efendim, burada ‘Kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından da kamu görevlisi sayılır.’ ibaresi var.” diyor çünkü “görevleri nedeniyle” ibaresi yazılmamış ki. Eğer biz burada “Görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçlardan dolayı kamu görevlisi sayılırlar.” dersek kanun yapma tekniği açısından daha doğru ve yerinde olur.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Tanal, zaten “görevleri itibarıyla” yazıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstadım, o sizin yorumunuz; Değerli Bakanım, okuyalım, birlikte okuyalım. Okuyalım, beni düzeltin, bakın “Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli, görevleri nedeniyle işledikleri -buraya kadar doğru, ‘ve’den sonra başlıyoruz, bakın, kıyamet ‘ve’den sonra- ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar.” O “ve”den sonra “görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçlar” ibaresinin eklenmesi doğru ve yerinde olur, hiçbir tartışmaya mahal vermemiş olursunuz Sayın Bakanım.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – “Ve” onu karşıladığı için ama...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Karşılamıyor. Yani ben size şunu söyleyeyim uygulamadan, işte, geçen hafta vatandaşın bir tanesi bana dedi ki: “Bu Mahmut Tanal’ı ya cezaevine atın ya soruşturma açın, illaki gidip beynine mi sıkalım.” Savcı ne yaptı? Takipsizlik kararı verdi. Peki, bana hangi ceza kanununda “Beynine sıkalım.” lafına takipsizlik kararı verebilir, hangi savcı bunu yapabilir? Yaptı, burası Türkiye arkadaş. Ya, biz vatandaşı niye bu kadar bununla uğraştıracağız, bunun doğrusunu yazalım Sayın Bakanım. Yani bunun, bu cümlemin mahzuru yok ki. Şimdi, o açıdan bunlar hakikaten önemli.

Yani bu kanunun asıl amacı rekabetin adil olmasını sağlamak ama rekabetin adil olmasını bu kanun sağlayabilecek mi? Vallaha ben pek emin değilim doğrusu. Niye? Şimdi, rekabet hukukuyla ilgili tüm öğretim üyesi hocalarımızın yazdığı kitaplarda şu deniliyor. “Rekabet Kurumunda görev alan uzmanlar hukuk yanında siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde ya da endüstri mühendisliği veya işletme mühendisliği bölümlerinden mezun yahut bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından ciddi sınavlarla göreve alınırlar.” Şimdi, getirilen bu düzenlemeyle biz bu ciddiyetten uzak alelade personel alımı rejimiyle ilgili bir uygulama getiriyoruz ki bu Rekabet Kurumunun varlığına hakaret etmiş oluruz. Benim Rekabet Kurulu Başkanından istirhamım şu: Yani burada tüm kurum başkanları o güzide olan kurumları yüceltmeye çalışırlar ve onları gerçekten tanıtmaya çalışırlar, amaçları doğrultusunda Türkiye’de anılan bir kurum olarak... Mesela diyeceksiniz var mı böyle bir kurumumuz? Var. Ben Kamu Denetçilik Kurumunu ve Sayın Ombudsmanı kutluyorum, yapıyor, çok güzel de kararlar veriyor ve Kurumu da tanıtmış oluyor.

Şimdi, mesela Rekabet Kurumuyla ilgili resen hareket etme durumunuz var mı sizin? Herhangi bir şey bulunca resen hareket etme durumunuz var diye biliyorum ben. Yanlış mı düşünüyorum Başkanım, var. Peki, ya Allah’tan korkun, Ankara Başkent Doğalgaz vatandaşa “Saatleriniz eskimiştir.” diye yerine haksız para kazanmak için tüm saatleri habersizce alıyor, söktüyor. “Getir bana, şu kadar para yatır, ben sana yeni saat vereceğim.” diyor. Peki, bu Rekabet Kurumu niye harekete geçmez? Duymuyor mu, görmüyor mu, basını izlemiyor mu? İzliyor. Hepsinden de haberiniz benden daha iyi var ama ne hikmetse görmezlikten geliniyor, duymazlıktan geliniyor. Bu, doğru bir olay değil arkadaşlar. Sizden istirham ediyorum yani bu kurumlar hepimize lazım, hepimize lazım, bu hepimizin kurumu. Yani bizim burada, muhalefet partisi olarak amacımız ülkemizi daha iyi yasalarla nasıl ülkeyi düzeltebiliriz, rahatlatabiliriz, kurumları yüceltebiliriz, vatandaşı rahatlatabiliriz, bu rekabet adil, dengeli nasıl sağlanabilir?

Şimdi, Değerli İzmir Milletvekilimiz, Üstadımız bahsetti biraz önce, yabancı sermaye ne arar, neyi arar? 3 tane kriter saydı. Arkadaşlar, hukuk güvenliği olmadı mı kimse yatırım yapmaz Bakanım. Siz bakanlık yaptınız. Herkes hukuk güvenliğine bakıyor, hukuk güvenliği âdeta bir güvercin gibi. Güvercin bir yere konduğu zaman çevresine bakar yani hakikaten kendisine dışarıda gelebilecek bir tehdit var mı yok mu? Ürkek güvercin gibidir yani eğer orada herhangi bir saldırı olacaksa yatırımcı yatırımını yapmaz, yapmaz.

Şimdi, siz kalkıp burada rekabetin korunmasıyla ilgili kanunu biz getireceğiz... E “mülkiyet” denildi. Şirketi siz böleceksiniz, benim efendim şu kadar hissemi mahkeme kararı olmaksızın idari kararlarla böleceksiniz “Ona devret.” diyeceksiniz. Peki, efendim verdiğiniz bu idari karar Anayasa’nın 125’inci maddesine göre yargı denetimine tabi. E, geciken adalet adaletsizliktir, hemen bitmiyor ki bu kararlar. Yani adeta o şekildeki işlemlerle iflas bayrağını çekmiş olur yatırımcı. Yatırımcı da o zaman yatırımını yapmaz.

Yani sözün kısası aslında, burada ben samimi bir... Yani bu kanun hangi ihtiyaçtan doğdu bilemiyorum. Gerek Bakanlık temsilcisi, Bakan Yardımcısı arkadaşımız burada, Kurumun Başkanı ve temsilcileri burada. Yani bu hangi ihtiyaçtan doğdu? Bu ihtiyacı bize bir anlatabilirseniz de mutlu olurum.

İkincisi: Bu kanundan kaç tane şirket faydalanacak? Yani faydalanılacak olan muafiyetle ilgili kaç tane şirket var, şirketin sayısı kaç tane? Öyle ya, hani arkadaşlar diyorlar, yandaş şu bu. Bana bir zahmet... Bununla ilgili bir fizibilite raporu var mı? Bundan kaç kişi etkilenecek? Bu kanunun tüketiciye yansması nedir? Beyefendi, kaç kişi ,kaç şirket bundan yararlanacak?

Bir: Fizibilite raporu var mı bununla ilgili yani bu kanun değişikliğiyle ilgili, bunun tüketiciye yansmasıyla ilgili fizibilite raporu var mı? İki: Bu muafiyetten kaç tane firma yararlanacak? Burada mevcut olan... Biz komple muafiyet getiriyoruz yani geçmişte o muafiyetler yapılabiliyor vesaireyse 4’üncü madde... Yani oradaki muafiyeti getiriyoruz biz ve bu muafiyetten yararlanmak isteyen kaç tane şirket veya kişi ya da kuruluş var? Bu sorularına cevap verilirse ben geri kalan için yine sırası geldikçe söz alacağım.

Son fıkra... Bir de şey var, 4’üncü kısımda belirtilen madde 40, 41, 42 ve 43’üncü maddelerindeki âdeta uygulamasını yani cezai yaptırımlar kısmını sanki baypas ediyoruz gibi bir sonuç çıkıyor. Yanlış algılıyorsam eğer lütfen bana bunu da anlatın, ben bu yanlıştan dönmüş olayım.

Teşekkür ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tanal teşekkür ediyorum.

Aslında sorduğunuz sorulardan doğrudan Komisyon Başkanı olarak benim karar vermeme gerektiren meseleler var. İç Tüzük’le ilgili söylediğiniz konular var ama izin verirseniz diğer arkadaşlarımızın da görüşünü alalım. Hem kanun teklifi sahibi arkadaşımız hem Bakan Yardımcısı arkadaşımız ve bürokrat arkadaşlarımız biraz önce konuşma yapan değerli milletvekillerimizin hem katkıları hem soruları çerçevesinde onlar da toplanarak bir cevap verirler diye ümit ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarımızdan Komisyonumuzda görüşlerini sizin gibi ifade etmeye çalışan arkadaşlarımız var. Ben önce Sibel Hanım’a söz vermek istiyorum.

Buyurun Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, şu ana kadar yapılan bütün konuşmalarda teknik ve hukuksal anlamda yasanın ne kadar sıkıntılı olduğu ortaya kondu. Ben Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesiyim Sayın Başkan. Sizin Komisyonunuza geçen aylarda gelen ürün güvenliğiyle ilgili yasanın yine bizim Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna tali komisyon olarak gönderilmemesini eleştirmiştim ve bundan sonra da o süreçten sonra da Meclis Başkanlığına sordum. 27'nci dönemde 2.691 tane kanun teklifi Meclis Başkanlığına sunulmuş. Bunlardan 1.984 tanesi de tali komisyonlara havale edilmiş. Ancak sadece Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda 2 tane kanun teklifi görüşülmüş. Yani 1.984 tane tali komisyonlara havale ediliyor, sadece 2 tane kanun teklifi... Bu da Mecliste bu dönem gerçekten -tali komisyonların görüş, öneri, raporlarının- nitelikli yasa yapma açısından ne kadar geriye gittiğimizi ortaya koyuyor. Bunu da rakamlarla ben ortaya koymuş oldum.

Sayın Tanal, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun kuruluş amacını kanundan bize açıkladı. Evet, Komisyonun zaten kuruluş amacı: Farklı ihtisas komisyonlarında görüşülen kanun tekliflerinin Avrupa Birliği müktesebatının hukuksal mevzuatına uygun olup olmadığını kendi Komisyonumuz teknik olarak görüşecek ve sizlere görüş bildireceğiz. Ama biz bunu gerçekten bu dönem gerçekleştiriyoruz. Bu da Meclisin işlevsiz hâle gelmesi, Komisyonların işlevsiz hâle gelmesi hatta birçok komisyon üyesinin de bu konuda bilgi sahibi olmadığını ve bizlerin Avrupa Birliğiyle ilgili temaslarımızda da bu konularda bırakın kanun teklifini, bilgi sahibi dahi olmadan o sürece dahil olacağımızı ortaya koyuyor. Bunu tekrar ben sizin bilginize sunuyorum.

Kanuna geldiğimiz zaman, evet, Mecliste Avrupa Birliği Uyum Komisyonu... Çünkü kanunun gerekçesine baktığımız zaman temel gerekçesi AB mevzuatına uyum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hepsi de öyle değil ama.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Genel gerekçe bunun üzerine.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hepsi öyle değil, milleti yanıltmayalım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Zaten sorun da bu, 4 tanesini getirmişsiniz, geri kalanlar, Sayın Bakan, kadrolarla ilgili bir düzenlemeye gitmiş yani Avrupa Birliğinin –birazdan söyleyeceğim- ilerleme raporlarında bizden beklediği değerlendirmeler tam manada, yapılamadığı gibi, hatta sorunlar da var. Avrupa Birliği müktesebatıyla çelişecek olan konuları da getiriyoruz bu defa. Bunu tekrar dikkatinize sunuyorum, bunun gerçekten dikkate alınması gerekiyor.

Evet, şöyle ki Avrupa Birliği Komisyonunda görüşülmüyor, bu muazzam bir eksiklik, artı sivil toplum kuruluşları var. Ben İktisadi Kalkınma Vakfına sordum –eskiden Başbakanlığa bağlı kurum-uzmanların, başkanının bilgisi yok bu kanundan. TÜSİAD var, sanayi odaları var, ticaret odaları var, gerekli akademisyenler var, Rekabet Kurumunun... Çünkü teknik bir alan bu alan. Oradaki görüş ve önerilerle, AB uzmanlarıyla birlikte bir öneri geldi mi, bir görüş geldi mi? Bunları da tekrar bilginize sunmak istiyorum.

Yasa teklifine baktığımız zaman, evet, temel gerekçe, gerçekten muazzam bir gerekçe yazılmış, işte AB üyelik müzakereleri bakımından muazzam bir önem veriliyor yasaya. Ama değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği üyelik müzakerelerimizde aşama kaydedebilmek için Avrupa Birliğindeki temel ve yapısal sorun alanlarında bir ilerleme kaydetmek gerekiyor. Bunlardan bir tanesi güçler ayrılığı ilkesi, bağımsız işleyen, özel kurumsal yapılar. Ki bu yasanın temeli bağımsız işleyen bir piyasa ekonomisini güvence altına almak. Bunun da temel koşulu özerk ve bağımsız işleyen kurumsal yapılar özellikle ekonomiyle ilgili alanlarda. Bunlar da ciddi bir tahribat ortada, Rekabet Kurumu da bunlardan bir tanesi. Hukukun üstünlüğü alanında ciddi kaygılar var hâlâ, temel haklarda var, güçler ayrılığı dedim, demokrasi. Bunlarda bu temel sorunlar, yapısal sorunlar ortadayken Rekabet Kurumunda da ilerleme

raporlarında ortaya konulan, kurumun en temel, en eksik ve ciddi anlamda çözülmesi gereken sorunu, özerkliği ve bağımsızlığı sorunu. Bütün kurulun, kurul üyelerinin 2018'den sonra Cumhurbaşkanlığı tarafından atanıyor olması ciddi bir sorun olarak ortada duruyor. Bu konuda ciddi bir ilerleme kaydedilmesi gerekiyor. Ki Avrupa Birliği müktesebatının çok önemli politikalarından bir tanesi rekabet politikası ve rekabet hukuku, özellikle üyelerin ilk Ortak Pazarı kurmalarından itibaren kabul edilmiş bir yasa. Daha sonra tek pazara geçmeleri ve bizim de bu süreçte müdahil olmamız bildiğiniz üzere Gümrük Birliği Anlaşması yani 1/95 sayılı ortaklık kararıyla biz taahhütte bulunuyoruz, hukuksal olarak rekabet politikamız zaten hukukun kabul edilmesi. Kurumun kurulması da bu süreci takip ediyor. E, biz yirmi yılı aşkın süredir gümrük birliğinde zaten bir aşama kaydedemedik, siz de bakanlık yaptınız Sayın Bakan, bu süreçte hiçbir düzenleme yapılmadı rekabet politikasıyla ilgili, Bakanlığınız döneminde de yapılmadı yani gecikmeli yapmamız gereken konular hiç gündeme gelmedi. Kadük kalan yasalar var.

E, şu an yapılması gereken nedir? Gerçekten Avrupa Birliğinin bizden beklediği, bütün o siyasallaşmadan uzak, çağdaş, modern normlarda bir rekabet politikasını oluşturmak ama biz şu an bunu yapmıyoruz, bundan uzak bir yasa teklifi var önümüzde. Özellikle bağımsız denetleyici kurumların en önemlilerinden biri olan Rekabet Kurumu... Çünkü görevi piyasadaki o işleyen pazar ekonomisini yani rekabeti etkin kılmak, kuralları koymak, o kuralları korumak olan Rekabet Kurumu, maalesef siyasallaşmış bir yapıda gözüküyor şu an. Gerekli müdahaleyi yapamadığını ve maalesef hukuk güvenliğinden de uzaklaştığını görüyoruz biz ve en önemlisi -birazdan değineceğim- 4 tane alanda bir düzenlemeye gidiliyor bu yasada Avrupa Birliği'nin bizden istediği. Kadrolarla ilgili bir düzenleme var yani 16 madde, yürürlük maddelerini çıkarıyorum, 4 madde Avrupa Birliği, 7-8 madde de kadroyla ilgili düzenleme. Orada da bizden beklenen gerekli düzenlemeyi yapmıyoruz biz. Avrupa Birliği raporu; kurumun başkan ve üyelerinin ilgili kamu kurumlarının katılımı olmaksızın Cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atanması, bu kurul üyeleri için eğitim ve sektör deneyimi konusunda mesleki niteliklere ilişkin spesifik şartların bulunmamasının kurulun bağımsızlığına zarar verdiğini tespit etmiş.

Şimdi, bu böyleyken kadroyla ilgili maddelere bakıyoruz, ne nitelik ne liyakat ne de belirli özellikler sıralanmış, ucu çok açık kadro tahsisleri var. Yasada "Kamu kaynaklarını en verimli, en etkin şekilde kullanacağız." diyorsunuz, yeni kadrolar getirmişsiniz. Yeni kadroları başka kadrolara atıyorsunuz, başkan yardımcılığı getiriliyor. Ya, bakın, kurumun nitelikli ve verimli çalışmasını sağlamak için uyarılmış bizi "Eğitim ve sektör konusunda bilgi sahibi olan uzmanlar, araştırmacılar..." Biz bunları yapmadığımız gibi uzmanlık tezini de kaldırıyoruz. Kimler nasıl atanacak, ucu çok açık. "Tebliğ çıkaracak." deniliyor. Kim çıkaracak bu tebliği, nasıl çıkaracak, kurallar ne olacak gibi birçok, işte kurumdan başka kuruma geçiyor, işte tazminat hakkı... Ya burada benim görüşüm, bir kadroyla ilgili acil çözülmesi gereken konular var, onlar getirilmiş, 4 tane de Avrupa Birliğiyle ilgili madde getirilmiş.

Diğer bir konu, etkin işleyen bir piyasa ekonomisi. Bakın, mutlaka dikkatinizi çekmiştir Sayın Bakan, siz de Ticaret Bakanlığınız döneminde yakından incelemiştinizdir, Avrupa Birliği raporlarında; "2018'den sonra Türkiye'de etkin işleyen piyasa ekonomisinin varlığından ciddi endişe duyuluyor." deniliyor. Neden? Çünkü yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye... "Resmî makamlar tarafından fiyat oluşumuna müdahale, döviz kullanımına getirilen kısıtlamalar, politika tedbirlerinin piyasanın işleyişini olumsuz yönde etkilemesi, Hükümetin kilit sektörlerde fiyat belirleme mekanizmaları gibi, tüketici fiyat endeksleri sepetindeki müdahaleleri, bağımsız denetleyici kurumlar, Merkez Bankası, Rekabet Kurumu atamalarını bir kişinin yapması, bunların hepsi etkin işleyen piyasa ekonomisine zarar veriyor." diyor. Yani, burada "Türkiye hukuki belirlilikten, öngörülebilirlikten ciddi anlamda uzaklaşıyor." diyor. Bunlar ciddi sorunlar olarak duruyor ve bu yasa, bunların hiçbirine cevap vermiyor maalesef.

3'üncü madde var bakın. Avrupa Birliğiyle ilgili yaptığımız düzenlemelere gelince “de minimis kuralı” var. Önce 3'üncü maddeyi söyleyeyim, 3'üncü madde bütün sözcülerin dile getirdiği... Diyor ki: “İhbar, şikâyet ya da bakanlığın talebi üzerine resen işte davranışsal tedbir yani rekabeti bozucu eylemlerde bulunursa şirketler, Rekabet Kurumunun temel görevi onlara soruşturma açmak, tespit etmek, uyararak, gerekirse tazminat alanına göre...” Burada diyor ki: “Bunları yapmazsa ortaklık paylarını, mal varlıklarına devretmeleri gibi yapısal tedbirlere gidilir.” Bakın, hiçbir Avrupa Birliği ülkesinde ve Avrupa Birliği müktesebatında bu tür bir yapısal tedbir yok. Rekabet kurumları, rekabeti bozucu eylemleri tespit eder ve onları önler. Hiçbir şirketin kurumsal yapısıyla ilgili bir lağvetme, mal varlığının devredilmesi falan böyle bir durum yok, bu Avrupa Birliği yasasına aykırı, bu mevzuata aykırı, bu geri dönecektir. Bu maddeyi bizim çekmemiz gerekiyor. Zaten var olanları düzeltmiyoruz, en azından daha da çok tahrip etmeyelim. Bunu gerçekten çekmemiz gerekiyor. Böyle çok spesifik ortaklık paylarını, mal varlıklarını... Bütün müktesebatı inceleyelim birlikte, bütün Avrupa Birliği ülkelerinin bireysel rekabet politikalarını inceleyelim böyle bir madde yok, bunun kesinlikle geri çekilmesi gerekiyor. Bu, Avrupa Birliğine uyumlu ilgili değil. Zaten bu maddeler Avrupa Birliğine katılmak gibi bir irade olmadığını ortaya koyuyor. Ne komisyonda görüşülüyor, maddeler de zaten beklenen düzenlemeleri yapmıyor.

“De minimis kuralı”na gelince, burada Avrupa Birliğine uyum açısından... Değerli milletvekilleri “de minimis...” Avrupa Birliğinin rekabet politikası 5 başlıktan oluşuyor. Biz bunlardan sadece 3'ünü uyguluyoruz, 2 tanesi devlet yardımları ve özelleştirmeler. 2 tane ciddi temel sorun alanını biz uygulamıyoruz piyasalarımızda. Devlet yardımlarının bir alt başlığı, bir fıkrası “de minimis kuralı” yani üye devletler, Avrupa Birliği açısından baktığımızda, belli şirketlere -işte üç yıl demişler- belli bir süre boyunca belli bir miktarda yardımda bulunabilir ve bu inceleme konusu olmuyor. Yani Rekabet Kurumunun daha etkin çalışması, her vakanın komisyona iletilmemesi gibi. Şimdi, bakın, bizim, devlet yardımları konusu rekabet politikamızda yok ve bu Avrupa Birliği raporlarında çok ciddi eleştirilen bir konu. Yani, devleti Avrupa Birliği rekabet politikası bir özel şirket, bir teşebbüs olarak görüyor rekabet açısından ve devletin yapmış olduğu müdahalelerin incelenmesi gerektiğini söylüyor. İlerleme raporu burada Türkiye için diyor ki: “Türkiye’deki Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkındaki Kanun, Avrupa Birliğiyle uyumlu noktaya getirilmelidir. Ancak siz bunu yapmadığınız gibi bir de bu İzleme Ve Denetleme Genel Müdürlüğünü de lağvettiniz. Yani, devlet desteklerinin, devletin piyasaya müdahale ettiği ya da belli ürün gruplarını desteklediği, belli şirketlere yapmış olduğu desteklerin incelenmesi gerekiyor, bunu da Rekabet Kurumunun yapması gerekiyor.” Burada ciddi bir açıklık vardır. Bunun, bu tür düzenlemenin bu yasada olması gerekiyordu, bu büyük bir eksiklik. Bunu yapmayı “de minimis”i sadece kısmen almak... İşte “Yasa, Avrupa Birliği uyum yasası bağlamında bir yasadır.” diye getiriliyor. Asıl bizden istenen konuyu yapmıyoruz biz. Devlet yardımları konusunda bir ilerleme yapmıyoruz biz, bunu yapalım “de minimis”i yapmak yerine. Bunu çok ciddi oturup çalışıp Avrupa Birliğinin tam da bizden istediği devlet izleme ve denetleme mekanizmasını kuralım. Bu müdürlüğü artık biz lağvediyoruz zaten, bizi de uyarıyorlar bu konuda. Bu konu gerçekten önemli.

Diğer bir madde, Avrupa Birliği uyum maddesi; dijital veriler. Evet, Avrupa Birliği ülkeleri teknolojinin de gelişmesiyle beraber şirketlerin yazışmalarının ve teknolojik anlamda on-line noktaya ulaşması... Bir düzenleme yapabiliriz ama biz burada da yine o şirket bilgilerini güvence altına almıyoruz. Yani, o uzmanlar eğer rekabeti ihlal edici bir durum ortaya çıkarsa o verileri tespit edebilir ama ilk etapta gidip verilere el koyma gibi bir durum olmaması gerekiyor. Ki bu da Avrupa Birliğinin... Yine, bu Mecliste benim de Parlamentoda bulunduğum dönemde, 26'ncı Dönemde çıkardığımız Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'yla çelişik. Burada da sorun yaşayacağız yani Avrupa Birliği bunu da bizim önümüze koyacak, diyecek ki: “Sizin uzmanlarınız gidip bir şirketin bütün verilerine el koyamaz,

ancak bir ihlal tespiti olursa, rekabete aykırı bir eylem varsa bunu yapabilir ve o uzmanla ilgili, o surları güvence altına alacak bir mekanizma kurmanız gerekiyor.” Böyle bir mekanizma kurmanız gerekiyor.” Böyle bir mekanizma yok. Maddeye göre, doğrudan gidip defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir. Şimdi, biz Türkiye’de öyle vakalar gördük ki bu, şirketler açısından doğal olarak güvenilir ortamdan uzaklaşılacak bir sürece neden olacaktır. Bu maddede, 4’üncü maddede yani AB uyumu açısından getirdiğiniz maddede büyük sıkıntı vardır; bunun da düzeltilmesi gerekiyor.

Ancak, dediğim gibi, en temelde bağımsızlık ve özerklik, Kurulun yapısının oluşumu, teşekkülü noktasında ciddi sorun vardır. Yani şu 2019 raporu, bu kanun geçtikten sonra bu yıl hazırlanacak rapora bakalım birlikte bu kanunun nasıl bir etkisi olacak? Hiçbir etkisi olmayacak, artı daha da büyük eleştiriler olacak. Burada 3 ve 4’üncü maddelerin... Sayın Bakan, siz de Ticaret Bakanlığı yaptınız, Avrupa Birliği sürecinin ticaret, rekabet ve ekonomi politikaları açısından ne kadar ciddi olduğunu... Sadece Avrupa Birliğini ilgilendiren değil; bizim ülkemizin refahı, vatandaşlarımızın yaşam standartları, ekonomimizin gelişmesi, kalkınması noktasında önemli yasalardır bu yasalar; hiçbir siyasete, hiçbir politikaya araç edilecek unsurlar değildir. Bizlerin de bireysel görüşleri değildir bu. Objektif, evrensel, hukuk güvenliği sağlayan kuralları uygulamamız gerekiyor yasalarda. Bizim veya sizin veya şahsınızla ilgili yasalar değildir bu yasalar; vatandaşlarımızın refahı, ekonomimizin gelişmesi, kalkınmamız açısından çok değerli yasalardır.

Madem rekabet hukukumuzda ciddi bir yasal düzenleme yapıyoruz; bunu, bu Meclisin gerçekten bütün vatandaşların beklediği ve AB noktasında da bir aşama kaydedeceğimiz ve 2020 raporunda rekabetle ilgili sıfır sorun ve Türkiye’nin gerçekten ilerleme kaydettiği bir yasayı belki hep birlikte yapabiliriz diye düşünüyorum. Ciddi kaygı veren maddelerin gerçekten -geri mi çekilebilir artık İç Tüzük gereği- tekrar bir mutabakatla -ya da bir alt komisyon mu toplanır- görüşülerek detaylı, uzmanların da görüşü alınarak düzeltilmesini ben önerilerinize sunuyorum.

Sayın Başkan, tahammülünüz için teşekkür ediyorum. Komisyon üyesi olmamakla beraber AB Uyum Komisyonu üyesi olarak görüşlerimi belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sibel Hanım’a teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hepinizi selamlıyorum. Sağ olun, çok yararlı konuşmalar yapıldı.

Şimdi, Tahsin Tarhan’dan başlayan konuşmalar şu ana kadar, Sibel Özdemir’e kadar çok yönlü olarak bu konunun değerlendirilmesini içeren konuşmalar oldu. Sayın Şahin Tin yok, galiba ayrıldı, ona bir yanıt verecektim. Onun saptaması da bu çalışma bakımından... Şimdi, Mahmut Tanal’a yanıtınızı vereceğinizi belirttiniz ama Tahsin Tarhan’ın açtığı kulvardan devam edebiliriz çünkü 38’inci madde, İç Tüzük madde 38 açık, şu anda bizim yetkimiz dâhilinde olan bir husus; bildiğiniz gibi “Anayasa’nın sadece ruhuna değil, metnine de aykırılığını denetler.” diyor ve “Anayasa’ya uygun değilse reddeder.” diyor.

Şimdi, ben bu konuya -tekrarlara düşmeden, elden geldiğince teknik bir konuşma yapacağım ama- biraz geniş açıdan yaklaşacağım. Hatta Sayın Cumhurbaşkanının geçen günlerde veya haftalarda Avrupa Birliği hedefini vurgulaması iradesini ortaya koyması biçimindeki açıklamasıyla başlayacağım. Bu beyan, kuşkusuz, benim Anayasa madde 104’ün devlet başkanlığı ve hükümet yetkilerini 1 kişide birleştiren düzenlemeye karşı olduğum biçimindeki görüşümü değiştirmez ama mademki Anayasa

yürürlüktedir, o zaman Cumhurbaşkanının sözlerine önem vermemiz gerekiyor. Şu bakımdan önemli bu: Biraz önce Sevgili Sibel Özdemir ayrıntılı olarak açıkladı, yirmi yıl öncesine gidelim sadece değinmek anlamında, sayın üyeler bunu çok iyi biliyorlar. 4 sütun üzerine oturmuştu Avrupa Birliği Kopenhag Kriterlerine Türkiye'nin yanıt vermesi -bütün devletler için- hukuk devleti, demokrasi, insan hakları, azınlık haklarına saygı dâhil olmak üzere ve 4'üncü sütun, işleyen bir piyasa ekonomisi, iktisadi liberalizm ya da piyasa ekonomisinin düzenlenmesi. Şimdi, biz 4'üncü sütun üzerindeyiz. Bu hazırlanan bu bakımdan çok çok önemli. Yani Türkiye için yaşamsal bir alanda bir yasa teklifi hazırlamış bulunuyorsunuz. Herhâlde bu 4'üncü sütunun da neresinde bilemiyorum ama özünde Rekabet Kurumu yer alıyor.

Bu bakımdan, bu konulara bu açıdan yaklaştığımız zaman, mesela hemen söyleyeyim: Acaba Cumhurbaşkanının haberi var mı? Yani Cumhurbaşkanının "Avrupa Birliğine üye olma irademiz vardır." biçimindeki açıklaması ile Rekabet Kurumunun yapılanma tarzı tamamen çelişiyor çünkü "Avrupa Birliğine giriş irademiz vardır." demek aslında Rekabet Kurumunun bir bağımsız idari otorite olarak düzenlenmesini gerekli kılıyor yani uzman ve özerk bir kuruluş olarak düzenlenmesini gerekli kılıyor. Bu da oluşumu itibarıyla, işleyişi bakımından, kararları bakımından.

Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, tabii, Avrupa Birliğine yer yer yollama yapmışsınız, onun yanıtı verildi ama beni değil sadece, hepimizi düşündürmesi gereken, böyle bir teklifte Anayasa yok. Yani bir kanun teklifi hazırlanıyor ve İç Tüzük madde 38 açık "Anayasa metnine ve ruhuna uygun olmak durumundadır." diyor, Anayasa madde 11 açık "Kanunlar Anayasa'ya aykırı olamaz." diyor fakat ne teklif gerekçelerinde ne madde gerekçelerinde hiçbir yerde "Anayasa" kavramına rastlayamadım, sanki anayasasız bir devlet söz konusu. Şimdi, bu açıdan, tabii, Tahsin Tarhan'ın ve diğer üyelerin "Bunu çekelim, bunu anayasal hâle getirelim." biçimindeki önerilerini ciddiye almamız gerekir. Ben eğer Sayın Şahin Tin gelmiş olsaydı ama herhâlde gelmeyecek Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar o sorunuzun not alıyorlar, Şahin Bey gelirse ona iletcekler.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, şöyle bir açıklama yaptı, dedi ki: "Muhalefet partilerine mensup olanlar kendi görüşlerini dile getirsinler, bu bizi bağlamaz." Hayır, burası aslında partilerötesi bir heyet. Zaten iktidar muhalefet ayrımı yok ki, bir hükûmet yok çünkü Türkiye'de. Dolayısıyla, bir komisyon, ben komisyona geldiğim zaman Türkiye milletvekilliğimi hatırlıyorum, Anayasa'nın "Partiyi, bir bölgeyi değil, bütün Türkiye'yi temsil ederler..." Şimdi, bu kadar önemli bir kanunu "Ben şu partiye mensubum, bu açıdan ele alacağım." diyebilir miyim? Böyle bir şey olabilir mi? E, kaldı ki yine Sayın Tin'e hatırlatmak gerekir, biz partilerimizin tüzüklerine bağlılık yemini etmedik ki, Anayasa madde 81'e göre Anayasa'nın üstünlüğüne ant içtik; bu bizi birleştiriyor. Farklılıklarımız olabilir ama bizi birleştiriyor. Yani Rekabet Kurulunun şu şekilde veyahut bu şekilde düzenlenmesi, biri der ki "7 kişiden oluşsun." bir başkası "11 kişiden oluşsun." ama hepimiz Rekabet Kurumunun bağımsız idari otorite biçiminde bir yapılanma tarzında örgütlenmesi gerektiği hususunda mutabık kalmalıyız. Bizim milletvekilliği statümüz, ortak andımız bunu gerekli kılıyor.

Birçok Anayasa maddesi zikredildi, ben hepsini zikretmeyeceğim, mesela Mahmut Tanal ayrıntılı olarak saydı. Değinilmeyenlere değineceğim ama değinildiği hâlde yine değineceğim madde 2. Şimdi, madde 2, Kopenhag Kriterleri, hukuk devleti, demokrasi, insan haklarına saygı dediğimiz zaman madde 2 akla geliyor ve bu da Rekabet Kurumu da piyasa ekonomisi de madde 2, hukuk devleti açılımının hukuki güvenlik ilkesinden yararlanması gerekiyor. Bunun mutlaka bu açıdan değerlendirilmesi gerekir.

Sayın Başkan, sayın teklif sahipleri; onun ötesinde, diğerlerine girmeden 2 önemli madde var ki bu 2 önemli maddenin ilgili kısımlarını okumadan geçemeyeceğim. Birincisi, madde 48, çalışma ve sözleşme hürriyeti, sadece ikinci fıkrâ: “Devlet, özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürütülmesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.” Acaba, burada yapılan bu düzenlemeyle, maddenin bu amir hükmü arasında ne ölçüde uyum var? İkincisi de bununla ortak payda teşkil eden ve bağımsız idari otoritelerin piyasa ekonomisi anlamında temelini oluşturan, çerçevesini oluşturan madde 167’dir, biraz önce Mahmut Bey değindi: “Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.” İşte iki eksen madde, madde 2’den sonra bu alanı düzenleyen yasanın uygun olması gereken eksen madde.

Şimdi, bu açıdan yasanın bütünü, maddeleri üzerine kuşkusuz tartışılacak ama ben maddenin bütününe okuduğum zaman bu Anayasa’nın 2’den başlayan, 48 ve 167’nin ortak paydalarını oluşturan temel normlara uygun olarak yazılmadığını gözledim. Şimdi, bunlar içerisinde öyle bir madde var ki sadece bu değil, Anayasa’nın diğer maddeleri... Ben elli yıllık hukukçuyum diyeceğim yakında yani hukuk fakültesine girdiğim yıl 1970 olduğunu dikkate alırsak ama bunu okuyup “Neden bu kadar Anayasa yaptık?” diyorum. Madde 3: “Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen Kanununun 4 üncü, 6 ncı veya 7 nci maddelerinin ihlal edildiğini tespit ederse, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine rekabetin tesisi için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları ve teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını ya da malvarlıklarını devretmeleri şeklindeki yapısal tedbirleri nihai kararında bildirir. Davranışsal ve yapısal tedbirler, ihlalle orantılı ve ihlalin etkili biçimde sona erdirilmesi için gerekli olmalıdır. Yapısal tedbirlere ancak daha önce getirilen davranışsal tedbirlerin sonuç vermediği hallerde başvurulur.” Ben şimdi size bunun Anayasa madde 35’i, biraz önce zikrettiğim 48’inci maddeyi ve diğerlerini inkâr ediyor desem hafif kalır, o zaman Anayasa’yı kaldırın, Anayasa’yı kaldırın. Yani burada denilsin ki: “Türkiye’de bütün piyasa, bütün piyasa ekonomisi Rekabet Kurumunun istediği biçimde düzenlensin.”

Şimdi, burada, sayın vekiller, sayın başkanlar, tabii ki Rekabet Kurumu üyeleri de var, onları tenzih ediyorum. Bizim arayışımız mademki yasa, yasada sorunlar vardı, o zaman herhangi biçimde daha iyisini, daha gelişmiş bir yasal düzenlemeyi yapmak olmalı yapacağımız hazırlık. O zaman neden bu kadar kural koyuyoruz, normlar hiyerarşisi öngörüyoruz, işte yönetmelik diyoruz. Tüzük, yasa, Anayasa, Anayasa’nın üstünlüğünü daha da ötesi, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği müktesebatı içerisinde piyasa ekonomisi...

Yani, dürüst olalım, kendimizi aldatmayalım. Ben nasıl ki tek kişi yönetimine karşı olduğumu söyledim “Anayasa madde 104 Türkiye açısından sürdürülemezdir.” dedim ama bu Anayasa yürürlükte iken o zaman Cumhurbaşkanının iradesinin de açıklamasının da devletin başı ve yürütmenin başı olarak önemli olduğunu dikkate alarak, bu onun iradesine aykırıdır. O zaman şöyle mi diyeceğiz: “Hayır, Cumhurbaşkanı Avrupa Birliğine giriş irademizi iş olsun diye söyledi.” Bunu yapabilir miyiz? Bunu söyleyemeyeceğimize göre, Türkiye Cumhuriyeti adına konuştuğuna göre, o zaman bizim Avrupa Birliği kriterlerine yönelmemiz gerekir. Evet, kısmen Avrupa Birliğine yollama yapılmış burada ama onun da ne ölçüde örtüştüğü veya gerekli olduğu tartışıldı fakat anayasal açıdan baktığımız zaman bu Anayasa’nın belli maddelerine aykırılığın ötesinde esasında Anayasa’yı reddeden... Bana biri madde 3’ü açıklasın yani madde 3 niçin yazıldı? Bu bağımsız idari otorite yargı mıdır, bu yasama mıdır? Oysa bizim yasama olarak buradaki görevimiz, burada 4’üncü sütun olan piyasa ekonomisini düzenlemektir. Rekabet Kurumunun görevi ise denetlemektir. Rekabet Kurumunun verdiği kararlar üzerine, bazı vekiller değindi, yargısal denetimin yapılarak nihai hâle getirilmesidir. Ama şimdi biz burada Rekabet Kurumu ekseninde bir düzenleme yapar, bütün yetkileri ona verirsek o durumda bu tür

düzenleme, denetleme ve yaptırım uygulama görevimizi yerine getirmemiş oluruz çünkü düzenlemeyi biz yaparız, denetlemeyi Rekabet Kurumu yapar, yaptırımı da yargı uygular. Sizin yazdığınız 3'üncü maddeyle o zaman Türkiye Cumhuriyeti'nde mahkemelere de gerek bulunmamaktadır şeklinde bir sonuca ulaşabiliriz.

Bu bakımdan, Sayın Başkan, benim amacım tabii ki burada konu çok netameli bir konu gerçekten, hepimizi ve ülkemizin geleceğini, gelecek kuşakları ilgilendiren bir konu daha fazla uzatmaksızın bunun Anayasa'ya açık aykırılığı nedeniyle eğer uygun görürseniz İç Tüzük madde 38 gereği birkaç vekil bunun yazılı olarak gerekçesini de sunabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam dinliyorum, aşağıdan şey varmış da...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Ara verseydik o zaman.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, vermiyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Ben de orada konuşmacıyım, onun için ben de gideceğim ama keşke kalabilselerdi çünkü Sayın Başkan, siz çok hassassınız, bunu biliyoruz. Ben Mecliste yeniyim ama birçok vekil sizin müktesebatlığınıza yollama yaptı. Hani vekillerin böyle iktidar-muhalefet biçiminde anayasal temeli olmayan bir ayırım yaparak onların bizim konuşmalarımızı ciddiye almamaları aslında bu Komisyonun Meclis mutfağına gölge düşürücü bir...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam, şöyle: Maalesef bir İç Tüzük var, bir de uygulamalar var biliyorsunuz. Şimdi mesaj geldi, komisyonlar çalışırken Türkiye Büyük Millet Meclisinde yoklama istenmiş, o yoklamada da belli sayıda milletvekilinin bulunması gerekiyor. Şimdi muhalefetin istediği yoklamada belli sayıda milletvekili olmadığından dolayı Genel Kurul kapanabilecek, Genel Kurulu kapatmamak için biz milletvekili arkadaşları aşağıya yolluyoruz. Aslında İç Tüzük'e "Komisyonlarda çalışan milletvekilleri Genel Kurulda var sayılır." diye hüküm koyarsak o zaman bütün problemleri çözmüş oluruz. Şimdi, sizi burada muhakkak arkadaşlarımız dinliyor yani ben iyi dinliyorum sizi, Anayasa konusunda söylediklerinizi ama Genel Kurul da çalışmak zorunda. Yani Sayın Kaboğlu'nu dinlerken Genel Kurul kapanırsa çok şey olur...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Rica ederim, istirham ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Haydar Bey'e ayıp olur diyorduk.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Sorun Kaboğlu veya bir başkası değil.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ara verelim genel olarak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Sorun şu: Burada madem biz 15.00'te toplandık en azından saat 17.00'de bir saatlik bir ara... Hepimiz sağlık diliyoruz yani ama şu anda hepimiz tehlike altındayız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam, doğru. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri biraz önce bir şey söyledi. Hiç kimse İç Tüzük'e, parti tüzüğüne şey değil. Ama hem İç Tüzük hem Siyasi Partiler Kanunu bir grup güdüsünü ortaya koymuş. Sizin de grubunuzun bir sözcüsü var, o grup sözcüsü arkadaşımızla istişare çerçevesinde "Konuşmalar tamamlandıktan sonra ara verelim." dedik. Yani bütün milletvekilleriyle değil, komisyon başkanı arkadaşımızla, Sayın Tarhan'la bunu görüştük. Biraz sonra Sayın Katırcıoğlu'na söz vereceğim. Sayın Tanal bir buçuk dakikalık söz hakkı istiyor -ikinci söz hakkı- ona vereceğim. Ondan sonra bir ara vereceğim. Öyle anlaştık Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, o zaman bitiriyorum. Bir an önce ara verebilmeniz için.

Şimdi, sonuç olarak bu yasanın, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un aynı siyasal parti çoğunluğu iktidarda olmasına rağmen –on sekiz yıllık dönemde- hukuki istikrar kazanamamış, oysa beklenirdi ki gerçekten ciddi düzenleme yapılsın ve partinizin yönetimi altında istikrarlı bir piyasa ekonomisi düzenlemesi söz konusu olsun; bu yapılamamış. Şimdi buraya getirilene hani çok yönlü olarak değinildi farklı boyutlarıyla ama ben teknik açıdan baktım; bırakın bu alanda, bu hukuk disiplini istikrar sağlamasını, Anayasa'nın -belirttiğim gibi- amir hükümleriyle açıkça çelişmektedir, aykırıdır, özellikle 3'üncü madde Anayasa'nın 35'inci maddesinin tümüyle inkârdır, hatta bana göre bütün Anayasa'nın üstündedir. Bu nedenle benim önerim kısaca, bu metnin geri alınması ve Anayasa'ya uygun bir biçimde yazılması. O zaman, burada bulunan hazırım, teklif sahibi, Rekabet Kurumu üyeleri, onlar için de Türkiye için de çok daha sağlıklı bir düzenleme için adım atarız. Mademki Covid ortamında bunu dile getirdik, önemli şu hâlde. O zaman iki hafta geç olsun, ne olacak? Yani amaç eğer Avrupa Birliğine hukukun üstünlüğü ilkesi çerçevesinde ilerlemekse o zaman, biraz daha soğukkanlı ve gerçekten asgari bir biçimde hukuka saygılı bir yasa yapalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam, ben teşekkür ediyorum. Görüşleriniz muhakkak ki çok değerlidir, önemlidir. Anayasa konusundaki ifadelerinizi de ilgiyle dinliyorum, dikkatle dinliyorum ama hepsine katılıyorum diye ifade etmem de mümkün değil. Çünkü öyle bir şey olsa zaten mahkemelere ihtiyaç duyulmazdı, avukatlara gerek kalmazdı. Biz fikirlerimizi muhakkak ki konuşacağız ama farklı şeyler de ortaya çıkarabilir. Ben görüşleriniz için teşekkür ediyorum.

Sayın Katircioğlu'na söz veriyorum. Arkasından bir buçuk dakika Sayın Tanal söz istedi. Sanıyorum başka milletvekili arkadaşımın söz isteği yok. Biz, arkadaşlarımızla anlaşmamız üzerine bir yarım saat falan ara vereceğiz, Grup Başkan Vekilleri bu konuyla ilgili istişare ediyorlar, ona göre değerlendirmemizi yapacağız.

Sayın Katircioğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bilmiyorum nasıl anlatabilirim ruh hâlimi. Ama galiba şöyle başlasam iyi olacak: Bu Komisyonda ilk defa bulunuyorum ama Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim ve Plan ve Bütçe Komisyonunda iki yıldan bu yana çalışıyorum ve orada elde ettiğim ve daha sonra Meclisteki pratiklere baktığımda da gördüğüm şey, esasında demin bir arkadaşımızın söylediği gibi muhalefetin hiçbir kıymetiharbiyesi yok. Bunun adına ne dersiniz bilmiyorum ama bana göre Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sonuç olarak getirdiği gerçeklerimizden bir tanesi. O nedenle de şimdi konuşayım mı, konuşmayayım mı, neyi ne kadar konuşayım diye düşündüğüm de -insanoğlu işte konuşmadan da yapamıyor galiba- onun için de bir şeyler söylemek ihtiyacımdayım ama bileseniz ki burada çoğunluğunuz vardır muhtemelen öyledir. Dolayısıyla da elleriniz kalkacak ve bu kanun teklifi bu hâliyle geçecek.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şu anda çoğunlukları yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Efendim, ben geneli üzerinde konuşmak üzere söz aldığım için geneli üzerinde konuşmak istiyorum. Bir kere şunu belirtince herhâlde belki de söylediklerimi bir yere bağlamanız mümkün. Ben bu yasanın hazırlık komisyonu üyelerinden birisiydim. 1991'de, benim ve birkaç arkadaşımızın inisiyatifile oluşan bir yasaydı bu ve bu yasayı tabii ki bizler hazırlayanlar olarak müthiş heyecanla ki benim mesleki olarak... Ben sanayi iktisatçısıyım ve sanayi iktisadı derslerini bitirdiğimizde yıl sonunda, mutlaka şunu söylemek zorunda hissederdiniz kendinizi: "Bizim de bir antitröst yasasına, rekabetin korunmasına ilişkin bir ihtiyacımız var." Dolayısıyla da o günün koşullarında rahmetli Erdal İnönü'ye danışman olduğumda bunu gündeme getirme imkânı bulduk ve yasa sonuçta hâlâ da başından bir sürü şey geçerek devam ediyor diye düşünüyorum.

Şimdi, o zamanlar biz buna çalışırken idare hukuklarıyla görüştüğümüzü tabii ki ve inanır mısınız idare hukukçuları ısrarla “Ya bizim idare hukukumuzda özerk bir kurum yoktur, olamaz. Onun için de boşuna uğraşıyorsunuz.” dediler. Şimdi anlıyorum ki bu Kurumun başına gelenlere bugünden baktığımda, o hocalar haklıymış hakikaten yani özerk bir kurum olamazmış bizde. Burada bu lafı söylerken Kurum üyelerini asla işaret ederek konuşmuyorum ama bu yasa, esas itibarıyla devlete karşı da devletin uygulamalarına karşı da rekabeti tesis etmek üzere oluşturulmuş olan bir yasadır. Çünkü devlet de kendi tercihleri çerçevesinde rekabeti piyasalarda bozabilir. Bakın, ben size bir örnek vereyim. Yani bir örnek dediğim, 1980 öncesi Türkiye’ye baktığımızda, Türkiye’de bir KİT sistemi vardı ve KİT sistemi öyle garip çalışıyordu ki yani bunu konuştuğumuzda da tuhaf karşılanıyordu. Yani şöyle söyleyeyim: Bunlar genellikle ara malı üretiyorlardı, ara ve yatırım malı üretiyorlardı yani özel sektörümüz kullanıyordu bunların ürünlerini ve bunların ürünlerinin fiyatlarına da Bakanlar Kurulu karar veriyordu. Dolayısıyla Bakanlar Kurulu esas itibarıyla dolaylı olarak özel sektörün maliyet düzeyinin ne olacağına kendisi karar veriyordu. Ben mesela o zaman öğrendiğimde şaşırılmışım, KİT’lerde üretilen ürünlerin fiyatları maliyetinin altına satılıyordu. Tabii ki bunun bir gerekçesi vardı, maliyetin altına satılırsa ne olur? Özel sektörün maliyetleri düşer dolayısıyla da fiyatları düşer mi acaba? Eğer rekabet varsa düşer, rekabet yoksa düşmez, ne olur? Kâr marjları artar. Böyle oluyordu dolayısıyla da bir yandan devlet bütçesinde açık vererek KİT’lere destek verdiklerinden dolayı enflasyon oluyordu –enflasyon da bir vergidir sonuç olarak- bir de buradan geliyordu. Dolayısıyla da tuhaf bir sistemdi yani devlet esas itibarıyla bırakın piyasayı düzenlemeyi, piyasanın üzerinde var oluyordu. Diyebilirsiniz ki: “Bu, ithal ikamesi politikalarının bir sonucuymuştu 1980’lere gelene kadar 60’lardan.” Evet, tamam öyleydi, öyle uygulanması gerekir miydi, gerekmez miydi ayrı bir tartışma ama sonuçta geldiğimiz yer itibarıyla baktığımızda, devlet de yaptığı yardımlarla, aldığı kararlarla piyasa mekanizmasını bozabilir. O sebeple de Rekabet Kurumunun bağımsız olması gerekir ve bu bağımsızlığı biz, tabii ki idare hukukçularının bize söylediği “Bizde özerk kurum olmaz.” cümlesinin gerçekliğini değiştirmek üzere büyük bir heyecanla bu yasayı hazırlarken dedik ki: Şöyle bir şey yapalım, devletin çeşitli kurumlarından ikişer kişinin önerildiği ve Bakanlar Kurulunun da bunları 1’e indirerek seçtiği 11 kişiden oluşan bir kurum yapalım. Bu, hiç olmazsa hani devletin, hükümetlerin etkisinden bir ölçüde bizi koruyabilir diye düşündük dün.

İkinci olarak, dikkat edin bu Kurumun bütçesinin, bütçede yer yoktu. Şimdi bilmiyorum durumu nedir. Ama bu Kurum, kendi bütçesini, piyasalarda sermaye artırımını yapan şirketlerin binde bilmem kaç kadar bir pay alarak kendi mali imkânlarını kendi yaratıyordu, dolayısıyla mali olarak da bir bağımlılığı yoktu, bir tür özerk yapıya sahipti.

Kaldı ki, çalışanları da bu özerkliğe uygun olmak üzere özel kanun maddeleriyle korunuyordu, yetkileri vardı, güçlü yetkilerdi ve dolayısıyla da bu insanlar özerk bir yapı içinde ve uzman olması gereken insanlar olarak düşünülürdü. Uzmanlardan kastettiğimiz de hakikaten uzmanlığı bu olan çünkü çok teknik bir konudur bu. Hem hukuki ayağı bakımından öyledir hem iktisat ayağı bakımından öyledir, çok teknik bir konudur ve öyle “Hadi gelin de şöyle bir karar verelim.” diyemezsiniz. Dolayısıyla da dedik ki, uzmanlardan oluşsun fakat Meclisten geçerken... Ki Meclisten geçme hikâyesi de ayrı bir hikâyedir. Biliyorsunuz, Avrupa Birliğine katılma kararının verildiği 1996 yılında bu kanun geçti, bir gecede geçti ve herhangi bir tartışma da olmadı. Her zaman hani yapılabilen bir şey tabii bizim Meclislerimizde ve böyle geçti gitti ve geçerken de efendim, “Üniversitelerin ve akademilerin, iktisadi ve ticari bilimler akademilerinin iktisatla ilgili alanlarından mezun olanlar...” vesaire gibi bir cümleyle geçiştirildi ve bu Kurumda ziraat müdürleri yani ziraat “background”u olan insanlar görev yaptılar başkan olarak. Yani bu kadar uzmanlık isteyen bir mesele de kurumun çalışan insanları -bu kadar zaman içinde söylüyorum tabii, kuruluştan bu yana geçen zaman içinde- artık nasıl ifade etmek lazım bilmiyorum ama en azından olması gereken uzmanlık kriterlerinden ve özerklik kriterlerinden uzaklaştı. Sonra, yanılmıyorsam

Ömer Dinçer -benim Marmara Üniversitesinden arkadaşımı kendisi- Müsteşarı yanılmıyorsam, bir değişiklik yaptı, 11 kişiyi 7'ye indirdi ve sonra da anladığım kadarıyla şimdi o 7'yi de Cumhurbaşkanı atar hâle getirildi ve dolayısıyla da hani o idare hukukçularının söylediği gibi efendim, özerk herhangi bir kurumun bu topraklarda olamayacağını bize kanıtlamış oldular.

Şimdi, bu kısmını bırakayım, bir başka konu daha var. Bakın, şimdi ben söylesem “Siz Halkların Demokratik Partisi üyesisiniz, siz şöylesiniz, siz böylesiniz.” diyeceksiniz ama ben söylemeyeceğim. Bakın, burada bir çalışma var. Bu çalışmayı yapanlar Ufuk Akçığıt, Yusuf Emre Akgündüz, Seyit Mümin Cilasun, Elif Özcan Tok, Fatih Yılmaz. Bu, Merkez Bankasının bir çalışmasıdır, bir projesidir ve burada, bu arkadaşlar -ki çok değerli insanlardır bunlar benim bildiğim kadarıyla- diyorlar ki: Türkiye’de -yani kanıtları da burada ama artık konuşmayı çok fazla uzatmış olmayayım- 2012’ye kadar yoğunlaşma oranlarında bir düşme oldu, 4 firma konsantrasyon oranı ölçüsü bakımından hem de Herfindahl İndeksi itibarıyla düşme oldu fakat 2012’den sonra acayip bir şekilde arttı; diyagramlarda gözüküyor zaten bu. Peki bunun sonucu ne oldu? Yine kendileri söylüyor, bunun sonucunda olan şey şu arkadaşlar: Büyük firmaların kâr marjları görece olarak arttı. Zaten bunu beklememiz lazım yani eğer ülkede, ülke ekonomisinde tekelleşme artıyorsa doğal olarak tekelleşen firmalar fiyatlarını şişirirler ve dolayısıyla da kâr marjlarını artırır. Zaten böyle olmuş. Son data 2016’ya kadar, böyle olmuş. Peki daha sonra ne olmuş? Enteresan yine bence, yine kendileri söylüyorlar, endüstriye giriş çıkışlarda problem olmuş. Endüstrilere giriş zorlaşmış. Yani rekabet zayıflamış, içeri girmek isteyenler, bir piyasaya girmek isteyenler giremez hâle gelmişler.

Şimdi, bütün bunlar ne söylüyor? Bütün bunlar şunu söylüyor arkadaşlar: Konuştuğumuz kanun, evet var, maddeleri var, 4’üncü madde, 6’ncı madde var, efendime söyleyeyim, işte fiyat anlaşmalarını vesaire, vesaireyi yasaklıyor ama gerçek bu değil. Gerçeğe baktığımızda, en azından 2012’den öncesi de... Hani uzatmak istemiyorum ama benim işim bu olduğu için size güvenle söyleyebilirim, 2012’den sonra -bu datalar da bunu söylüyor zaten- bir tekelleşme ortaya çıkmıştır, bir oligopolleşme ortaya çıkmıştır, bunun sonucunda da kâr marjları artmıştır vesaire, vesaire. Şimdi iyi kötü bu işlerle uğraşmış bir insan olarak ben Plan ve Bütçe Komisyonunda Ticaret Bakanlığının bütçesi konuşulurken rekabet konusu gündeme geldiğinde ısrarla dedim ki: Yani ne yapıyorsunuz, bu olacak iş değil yani Türkiye’ye ben baktığım zaman -Türk imalat sanayisi başta olmak üzere- inanılmaz bir tekelleşme var ve bu tekelleşmeyi sizin kontrol altına almanız lazım ama bu böyle olmuyor. Şimdi, o zaman benim sorduğum sorulara cevaplar geldi. Gelen cevaplar bence sorulan soruyu karşılayacak cevaplar değildi hakikaten. Kaldı ki bir ufak ayrıntı da vereyim size: Medya sektöründe, özellikle medya sektöründe çok şiddetli bir tekelleşmenin olduğundan söz ettim, verilen cevapta bana dendi ki: “Efendim, bunlar yapılan hesaplara göre yüzde 40 hâkim durumda değiller, yüzde 40’ın altında bu şirketler.” Arkadaşlar, bu şirketler aynı mülkiyet altında muhtemelen. Dolayısıyla da “yoğunlaşma oranı” dediğimiz ama 4 firmanın pazar payıyla ölçülen rekabet düzeyi bize çok bir şey söylemez esasında. 4 tane şirket ayrı ayrı şirketler olabilir, rakip olabilirler ama aynı mülkiyet altında olabilirler; rakip olmazlar, o zaman tekel olurlar ve ben inanıyorum ki otursam, 2 asistanımla bu işi çözerim, öyle bir vaktim olmadığı için yapamıyorum ama şunu söyleyeyim size: Medya sektörü bugün dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun rekabet otoriteleri tarafından mutlaka müdahale edilmesi gereken bir sektördür. Niçin böyledir biliyor musunuz arkadaşlar? Ben izledim, şöyle yollar da bulabilirsiniz çok rahatlıkla: Devletten ihale alan şirketler -ki adlarını hepiniz biliyorsunuz- bu medyaların da aynı zamanda patronları; evet, böyle bir gerçek var; alın, bakın. Yani firmaların adlarına bakın, sahipliklerine bakın, bunu görürsünüz. Dolayısıyla biz şimdi ne konuşuyoruz Allah aşkınıza yani ne olmuş olacak?

Şimdi, bu yasa teklifine baktığımda da bu yasa teklifinde ne yapılmaya çalışılıyor? AB'ye bir tür şey var "Uyum yapacağız." falan. Arkadaşlar, eğer AB'ye uyum yapmak istiyorsanız, demin arkadaşımın söylediği gibi, devlet yardımları konusunda bir karar verin, yıllardır bekliyoruz. Veremezsiniz çünkü devlet yardımlarını özellikle bu Hükümet hangi grupları destekleyeceğiyle ilgili siyasi kararların bir sonucu olarak kullanmaktadır. Dolayısıyla da benim gördüğüm kadarıyla burada "Efendim, Avrupa Birliği müktesebatına uygunluk sağlamaya çalışıyoruz." "İş yükümüzü azaltacağız." filan deniyor; iyi, peki, ne yapacaksınız? O da tuhaf bir şey, diyorlar ki: "Efendim, bazı istisnai durumlara izin vermek üzere kurul yetkili olmasın." Peki, ne yapısın? "Mahkemeler karar versin." Ya, arkadaşlar, ben size şunu söyleyeyim: Rekabet Kurumunun kararlarının denetlendiği Danıştayda bu işten anlayan doğru dürüst kimse yok, yok; Danıştayda yok. Allah aşkınıza, hangi hâkim hangi ürünün muafiyet alabileceğine karar vermesi... Arkadaşlar, bırakın, bir hâkim buna karar versin Kurum bunu yapmakta zorlanır zaten.

Dolayısıyla da ben şunu söyleyeyim -çok uzattım ama diğer maddeler üzerinde de konuşmayı tabii ki istiyorum- ama eğer gerçekten hani "Muhalefetin lafı lafügüzaftır, sonuç olarak konuşurlar konuşurlar, biz ellerimizi kaldırırsız, geçer." diyorsanız söylenecek bir şey yok tabii, hakkınız bu ama eğer gerçekten Türkiye için bir şey yapmak istiyorsanız, gerçekten Türkiye'nin ortak aklına, ortak çıkarına uygun bir şey yapmak istiyorsanız bu kanun teklifinin bu hâliyle geçmemesi lazım diye düşünüyorum.

Ben uzattım Başkanım, kusura bakma.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Estağfurullah, zevkle dinledik.

Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim dinlediğiniz için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Katircioğlu, teşekkür ediyorum.

Tümüyle ilgili konuşmalarda son olarak bir buçuk dakika Sayın Tanal'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, teklifin 2'nci maddesinde "...piyasadaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması..." Bu, 7'nci maddede aynı şekilde "...rekabetin önemli ölçüde azaltılması..." Yani burada "etkin" kavramı ile "önemli ölçüde azaltılması"nın farkı ne? Bu "etkin", somut değil Başkanım, soyut bir kavram, öznel bir kavram. Yani bu, hangi ihtiyaçtan kaynaklandı da o kavramı değiştirdik? Bu konuya bir açıklık getirilmesinde yarar var.

Son cümleler şu Sayın Başkanım, siz ticaretle uğraşıyorsunuz örneği sizden veriyorum: Bir tapu tescil iptal davası açsanız, davayı kazansanız o tapu iptal tescil davası kesinleşmeden icraya koyup tescili gerçekleştiremezsiniz. Bu, aynı zamanda şirketlerin hisse devir alımında da böyledir, o karar kesinleşecek, nihai karar olacak, mahkeme kararı. Burada Rekabet Kurulu 3'üncü maddede hisseyle ilgili kararı verecek, idari bir karar, kesinleşmeyecek, gereğini yerine getireceksiniz arkadaşlar yani çıplak bir örnek veriyorum. Hukuk dediğimiz akla, mantığa uygun olan... Rekabet hukuku, medeni hukukun diğer alanlarıyla girişkindir, iç içedir, giriftir. Yani biz kalkıp Rekabet Kuruluna "Mülkiyeti idari kararlarla düzeltebiliriz ama diğer olaylarda mahkeme kararının kesinleşmesini ararız." Böyle bir hukuk yok arkadaşlar. Hukukta bir yeknesaklık var, bir birliklilik var. Sözün kısası, biz madem mülkiyet hakkını inceliyoruz -gayet rahat- burada icra ve iflas hukukunda mahkeme kararları yani eşya hukukuyla ilgili yani mülkiyetle ilgili hususlar, kararlar kesinleşmeden mahkeme olmayacak ki bu idarenin bu kararı olacak, bir.

İkincisi, 3'üncü madde de benim dikkatimi çekiyor; daha doğrusu 2'nci maddede bu internet sağlayıcıları sigorta şirketleri, bankacılar, elektrik sağlayıcıları... Bunlar hangi kapsamda, bu 2'nci maddede midir, 3'üncü maddede mi? Görebildiğim kadarıyla, sanki 2'nci madde bunları mı düzenliyor? Yani bunlara ilişkin muafiyetler mi sağlıyor, nedir bu? Çünkü elektrik olayı bir nevi eşya hukukunda değil, eşya hukukunu inceledim yani bu sigorta hizmetleri de aynı şeyde değil yani burada, bu alanda müracaat eden şirket var mı, yok mu?

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

Geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, biraz önce ifade ettiğim gibi Genel Kuruldaki toplantı yeter sayısı münasebetiyle milletvekili arkadaşlarımız İç Tüzük gereğince görevlerini yerine getirmek üzere aşağıya gittiler. Aslında, şu teklif yapılabilir yeni İç Tüzük'te: Komisyonda bulunan arkadaşlarımızın koşarak, komisyon toplantılarını iptal ederek değil, Genel Kurulda bulduklarıyla ilgili belki bir şey yapılabilir, odalarında değil ama Genel Kurulda bulduklarıyla ilgili. Burada maalesef, çalışmalarını engelleyen bir durum söz konusu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok çalışıyoruz, çalışmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Demek ki işte arkadaşları gönderdik ya onun için. Ama sizin engin fikirlerinizden faydalanamadılar, onun için, o üzüntüyü yaşadığımdan. Sayın Kaboğlu'nu dinledik, Sayın Katırcıoğlu'nu dinledik. Değerli arkadaşlar, Sayın Tüfenkci'ye de söz vereceğim biraz sonra, toplantıyı açtıktan sonra, ara vereceğim şimdi. Bizim milletvekili arkadaşlarımız da dinlesin. Sibel Hanım gelir, Sibel Hanım sağ olsun fikirlerinden çok faydalandığımız bir arkadaşımız. Bugün, kanun bitene kadar Sibel Hanım burada, Sayın Kaboğlu'nun da gelmesini arzu ediyorum çünkü Sayın Kaboğlu da sizi dinleyecek ve Bakan Yardımcısı arkadaşlarımız, Sayın Başkan bu konuyla ilgili görüşlerini ifade edecek; 3'üncü maddeyle ilgili, 9'uncu maddeyle ilgili arkadaşlarımızın soruları var. O sorularla ilgili...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orijinal metinleri istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Orijinal metinler burada var, onu vermemişiz size o zaman.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Avrupa Birliği müktesebatındaki bu kanuna dercedilen orijinal metinleri istiyorum. Hangileri?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu karşılaştırmalı metin var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Avrupa Birliği müktesebatını...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, tamam, onu siz sorun, cevap verirler, kayıtlara da geçen bir şeydir yani burada ispat mükellefiyeti değil, sadece size söylenenler... Dersiniz ki: “Ya bak bunu sorduk ama bize yanlış bilgi vermişsiniz.”

Arkadaşlar, saat 18.30'a kadar ara veriyorum, 18.30'da toplanmak üzere.

Sibel Hanım, zaten bundan sonra devamlı, fahri üyemiz olarak kabul ediyoruz sizi.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Kaboğlu da umarım gelir, Sayın Katırcıoğlu da gelecek diye tahmin ediyorum çünkü maddeler üzerinde görüşlerini dinleyeceğiz. Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati : 17.45

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.44****BAŞKAN: Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, ikinci oturumu açıyorum.

Birinci oturumda geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Biraz önce ifade ettiğim gibi...

Sayın Kaboğlu, geldiler mi?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Genel Kurulda konuşması var Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Öyle mi? İşte, maalesef, bu İç Tüzük böyle şeylere engel oluyor.

Ben teklif sahibi Sayın Bülent Tüfenkci'ye söz veriyorum. Biraz önceki görüş, öneriler, değerlendirmeler ve eleştirilerle ilgili o bir açıklama yapacak. Eğer uygun görürlerse, arzu ederlerse Bakan Yardımcımız ve Sayın Başkan da bu konuda eğer bilgi verirlerse memnun oluruz.

Buyurun Sayın Tüfenkci.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Görüş bildiren arkadaşlarımızın tamamına teşekkür ediyoruz.

Elbette ki bu yasa Türkiye için önemli olduğu için arkadaşlarımız da daha mükemmel bir teklif olsun diye görüşlerini ifade ediyorlar. Ama özellikle bu yasanın tamamı Avrupa Birliği'nin mevzuatını karşılamakta tek başına yeterli mi? Değil, bunu baştan söylüyoruz ama Avrupa Birliği'nin mevzuatına uygun olarak özellikle ciddi tekliflerimiz var, maddelerimiz var.

Yapısal tedbir noktasında çok eleştiri geldi Sayın Başkanım. Esasında tam da bu madde Avrupa Komisyonunun (1/2003) sayılı Tüzük'ün 7'nci maddesine uygun olarak düzenlenmiş. Orada anılan maddeye göre, rekabetin ihlalinin tespiti hâlinde ihlale orantılı ve ihlali etkili bir şekilde sona erdirmek için gerekli olan davranışsal ve yapısal tedbirler uygulanabilecektir. Yine, aynı maddede, yapısal tedbirlerin ancak eş etkililikte davranışsal tedbirlerin bulunmaması ya da eş etkililikteki davranışsal tedbirin ilgili teşebbüse daha fazla yük getirdiği hâllerde uygulanabileceğini belirtmiştir. Yani Avrupa Birliği'nin de mevzuatı esasında bu noktada. Bunun sık uygulanacak bir madde olmadığı buradaki heyetin ve bilenlerin takdirindedir. Gerçekten davranışsal tedbirin yetersiz kaldığı durumlarda en son olarak uygulanacak bir madde. Zaten herhâlde bununla ilgili bir öneri de vardı hazırlanıp geldiğinde süreyle ilgili, bir süre verilmesi noktasında; arkadaşlarımızın yine önerileri doğrultusunda onu da koyabiliriz. Peki, diyebilirsiniz: “Bununla ilgili Avrupa Komisyonunda hiçbir uygulama olmuş mudur?” 2016 yılında Avustralya'da faaliyet gösteren ARA'nın mülkiyetinde bulunan ve ambalaj atığı toplamak üzere kurulan bir şirketin bölünmesi istenmiş. Ne yapmış bu ARA? Avustralya'daki bütün evsel atıkların ve diğer atıkların toplanması noktasında hükümetlerle anlaşarak ya da illerdeki yerel

yönetimlerle, hepsini toplama noktasında kendi bünyesine almış. Bu noktada Avrupa Komisyonuna yapılan şikâyetler neticesinde de “Siz şuradaki, şuradaki şirketlerinizi veya bölümlerinizi elinizden çıkarmak zorundasınız.” diye böyle bir karar da vermiş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir şeyi sorayım orada Sayın Tüfenkci: Bu karar verildiği anda diyelim ki uymadı firma, mülkiyet hakkıyla ilgili bir şey var mı orada? Yani Avustralya’dan verdiğiniz örnekteki...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Satmasına karar vermiş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Satmış mı?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Satmış, çıkarmış zaten, ağır cezaları var çünkü.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu maddede, bizim maddemizde, ifade ettiğiniz maddede yapmadığı takdirde mülkiyet hakkına el koyma diye bir durum söz konusu mu?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – İsterseniz, Başkanım onu bir açıklasın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Başkan ona açıklama yaparsa...

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; aslında süreci başından biraz almak lazım.

Diyelim ki bir rekabet ihlali söz konusu ve bize bir şikâyet geldi ya da biz kurum olarak resen başlatıyoruz süreci. Bizim soruşturma süreçlerimiz, dosyanın tekamülü bir yılı alıyor en az. Bu bir yıldan sonra 3 tane savunma hakkı veriyoruz, yazılı savunma; onun ardından bir de sözlü savunma hakkı veriyoruz. Böyle bir ihlalle ilgili nihai kararımızı en erken bir buçuk yılda veriyoruz. Eğer davranışsal tedbirlerimize uyulursa bir problem yok ama bu davranışsal tedbirlere uyulmadığı takdirde, biz ihlalin devam ettiğini tespit edersek yeniden bir inceleme süreci oluyor. Bu da nereden bakarsanız uzun bir süreç, bu da bir buçuk yılı alacak bir süreç ve biz minimum üç buçuk-dört yıl arasında yapısal tedbirlerin uygulanmasıyla ilgili nihai kararımızı veriyoruz. Bu üç buçuk-dört yıl oldukça uzun bir süre ve firmaların kendilerini bu konuda adapte edebilecekleri, rekabet ihlalinin ortadan kaldıracabilecekleri çok uygun bir süre. Yani biz, bugün karar verip yarın “Bu ihlali ortadan kaldırın yoksa size yapısal tedbirler uygulayacağız.” demiyoruz. Şimdi yeni bir önergeyle de teşebbüse, yapısal tedbirle ilgili nihai kararımızı uygulaması için altı ay da süre vereceğiz. Bu beş yılı bulan bir süreç olacak ve ardından taahhülle uzlaşmayla ilgili bir taslağımız var. Eğer taahhülle uzlaşmayla ilgili o taslağımız da yasalarsa belki de firmaların çoğu taahhüt vererek bu yapısal tedbirlerin uygulanmasından kaçınılabilir ve rekabet ihlalinin önüne geçmiş oluruz. Yani dolayısıyla böyle bir durum da belki çok çok az karşımıza gelebilecek.

Peki, beş yılın sonunda, diyelim ki ortalama dört-beş yılın sonunda yapısal tedbirle ilgili nihai kararımıza teşebbüs uymadı. Orada ne yapıyoruz? Biz hiçbir zaman mülkiyet hakkına müdahale etmiyoruz, öyle bir yetkimiz de yok, öyle bir niyetimiz de yok. Orada yapacağımız şey şu, şu anda yaptığımız gibi, diyoruz ki: “Altı ay sonra sen bunu gerçekleştir.” Yani beş yıl sonra. Eğer gerçekleştirmezse o tarihten itibaren günlük on binde 5 oranında idari para cezası kesiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neyin on binde 5’i?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ciroyunun on binde 5’i.

Dolayısıyla bizim mülkiyet hakkına müdahalemiz söz konusu değil. Sadece rekabet ihlalinin ortadan kaldıracak yasal tedbirleri alması yönünde uyarıyoruz ve o uyarılarımızın sonunda cezai bir caydırıcılık etkisi bırakıyoruz firmaya.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi Sayın Başkanın açıkladığı doğrultuda herhâlde bir önerge verilecek. Önergeyi hazırlasınlar değerli milletvekili arkadaşlarımız.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir şey mi soracaksınız Sibel Hanım?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir ekleme yapmak istiyorum da Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan teşekkürler açıklamanız için.

Şimdi, Avrupa Birliği rekabet yasasını siz örnek olarak gösterdiniz. Avrupa Birliği Komisyonu üye devletlerdeki rekabet hukukunda, işte, belirtilen eylemler neticesinde her biri için farklı bir hukuksal mevzuat var, her 5 ana başlık için. Üye devletler, bu tür durumlarda Avrupa Birliği Komisyonuna başvuru yapıyorlar, resen Komisyonun başlattığı eylemler olabilir ya da üye devletlerin şikâyeti üzerine de olabilir. Bir yargılama süreci de var; Adalet Divanı, ilk derece mahkemeleri bir süreç de işliyor ama burada benim anlatmak istediğim, davranışsal tedbirlerin yanında yapısal tedbirler. Bizim kanunumuzda ortaklık paylarını ya da mal varlıklarını devretmeleri gibi çok spesifik yapılacak olan önlemler noktasında bu kadar spesifik bir belirtme noktası da yok. Yapı nedir? Mesela, rekabeti bozucu ne yapıyor? Bir üye devlette belli bir bölgede o alanda rekabeti bozucu bir faaliyet içerisine girmişse işte Komisyonun da uyarısıyla o bölgedeki o rekabeti bozucu eylemi ayırmak burada nedir? Birçok büyük firmanın, holdingin alt birimleri varsa onların farklı bölgelere dağılımı şeklinde eylemlerine devam etmesi. Çünkü orada, aşırı bir derecede, bir firmaya ait birçok alt birim ama burada bizim bu kanun maddesinde ortaklık payları ve mal varlıklarını devretmeleri şeklindeki bu başka bir açıklama; sizin burada bireysel görüşünüzü ama bunu, bizim kanunda objektif kriterlerle netleştirmemiz gerekiyor, söyletmek istediğimiz bu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Sibel Hanım, Sayın Başkana biraz önce sorduğum, sayın teklif sahibi arkadaşımıza sorduğum sorunun cevabını alıp tutanaklara geçmesi için özellikle bunu yaptık.

Biliyorsunuz, bu konular kanun koyucunun niyetinin ne olduğunun anlaşılması adına yapılmış bir iştir. Burada bu muğlaklıklar varsa Genel Kurulda bunu Komisyona siz sorarsınız, Komisyon bunu tutanaklara geçirir çünkü böyle bir ihtilaf anında kanun koyucunun niyeti esastır. Yani bir uzlaşmazlık, anlaşılabilirlik, muğlaklık olduğu durumda, o anlamda ben bu soruyu sordum. O şekilde, arkadaşlar da biraz önce ifade edildiği şekilde bir önerge hazırlıyorlar 3'üncü maddeyle ilgili. Umuyorum, bütün arkadaşlar bu konuda mutabık kalırlar, önergeyi de mutabakatla çıkarmış oluruz diye düşünüyorum.

Ben bütün katkı veren arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Erol Bey soracağınız bir şey var mı sizin?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdiki maddelere geçmediğinizi düşündüm.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Geçtim maddelere, oyladım az önce de.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan bir açıklamada bulunuyordu da kesilmiş gibi geldi, onun için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok yok, değil. Benim sorduğum soruya o cevap versin dedim.

Evet arkadaşlar 1'inci maddeyi okutuyorum:

REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaftır:

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,

b) Tüketicinin bundan yarar sağlanması,

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.”

“İlgili teşebbüs veya teşebbüs birlikleri, 4 üncü madde kapsamındaki anlaşma, uyumlu eylem veya teşebbüs birliği kararının muafiyet şartlarını taşıdığı Kurul tarafından tespit edilmesi amacıyla Kuruma başvuruda bulunabilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

2 adet önerge var. Önergeleri okutup işleme alacağım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben madde üzerinde söz istiyorum yalnız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim şimdi, bu muafiyet meselesi, gerçekten demin ki konuşmamda da altını çizmeye çalıştığım gibi 4’üncü madde, esas itibarıyla rekabet anlayışının en önemli maddelerinden bir tanesi; 4 ve 6.

4’üncü madde hangi koşullarda muafiyet verilebileceğini belirliyor ve esasında Kurul bu kararları veriyordu fakat şimdi önerilen metinde “Kurul” kelimesi kalkmış durumda ve dolayısıyla da bu kararların verilebileceğini söylemiş oluyor ki yani nerede, nasıl verilecek bu kararlar? Muhtemelen, Kurul dışına yani mahkemelere taşınacak olan bir meseleden söz ediyoruz.

Şimdi, o zaman mesele şöyle bir yere geliyor demin konuştuğumuz gibi: Mevcut iş yükünü düşünürseniz mahkemelerimizin, muafiyetle ilgili böyle bir talep geldiği zaman bir kere onların da buna zaman ayırmasının son derece zor olduğunu düşünebiliriz, bir. İkincisi de sonuçta uzmanlıkları bu olmadığı için, ciddi olarak rekabetten sapmalara yol açacak bir yol açmış olacağız diye düşünüyorum ben. Dolayısıyla da uzmanlık isteyen bir meselenin Kurulun kararına bağlanmış olması doğrudu. Şimdi Kuruldan aldığımız zaman yani normal yollara, mahkeme yollarına uzattığımız zaman meseleyi daha içinden çıkılmaz hâle getirmiş oluruz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Sayın Bakan yardımcımız.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Evet hocam, şimdi, muafiyet aslında burada tanınan bir imkân. Yani sonuçta, siz kendi kendinize de bu değerlendirmeyi yapabilirsiniz firma olarak ama hâlâ Kuruma da gidebilirsiniz, Kurumdan da onay alabilirsiniz. Dolayısıyla burada olay illa mahkeme boyutuna gidecek ve orada bu çerçevede mahkemeden karar çıkacak bir amaç hasil... Öyle bir amaç çerçevesinde hareket edilmiyor...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki olursa ne olacak?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Olursa ne olacak? Şimdi, bizim aslında istediğimiz ne? Bir şekilde, aslında Türkiye’de de özellikle ihtisas mahkemelerinin bu konuda gelişmesi çünkü Rekabet Kurulu, Rekabet Kanunu dediğimiz konu ve rekabet dediğimiz konu aslında, şu anda içinde bulunduğumuz yüzyılın en önemli konularından biri hâline gelmiş durumda. Zaten bizim burada ihtisas mahkemelerini geliştirmemiz lazım. Bununla ilgili de Kurum Adalet Bakanlığımızla, yargı organlarıyla da çalışma içerisinde olacak ve burada şunu söyleyeyim: Sonuçta, baktığımız zaman mahkemeye gittiğini düşünelim. Mahkemeye gittiğinde de mahkeme bunu bekletici sorun olarak yapıp aslında Rekabet Kurumuna sorması lazım normal şartlarda. Ama siz bir firma olduğunuzu düşünün ve bu firma çerçevesinde de kendi değerlendirmenizi yapıyorsunuz buradaki maddeler kapsamında ve aslında, benim burada rekabeti olumsuz yönde etkileyecek herhangi bir faaliyetim yok, kendi kendime de bu konuda değerlendirmeyi yaptığım zaman bu sonuca ulaştım; ha garantiye almak için ben bunu gene getireyim Kurula, Kurula sorayım, onun onayını alayım diyebilirsiniz ya da ben burada kendimden çok eminim, mütalaa da alırım, mütalaamı da cebime koyabilirim diyebilirsiniz. Ha ya da mahkemeye gideyim, mahkemeden karar alayım diyebilirsiniz. Mahkemeye gittiğiniz zaman daha önceki örneklerde de geldi. Ha mahkeme bir karar verdi diyelim. Bir kere, bu kararı yargı sistemine de buradaki rekabet hukukunu ve bunun şartlarını iyi bir şekilde anlatmamız gerekiyor. Zaten amaç da bu. Yani bu sistemin oturabilmesi için, yarın öbür gün ihtisas mahkemelerinin bu konuda yerleşebilmesi için bununla ilgili bir adım atılması gerekiyor. Zaten ilk etaplarda ben mahkemeye gidişin olacağını zannetmiyorum. İlk etapta bütün firmaların çoğu büyük ihtimalle eskiden olduğu gibi Kurula gelip Kurulun iznini almayı çalışacaklardır diye düşünüyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, bunu anlıyorum ama şimdi ihtisas mahkemelerinin gelişimiyle ilgili olarak sözünüze katılıyorum, böyle bir ihtiyacımızın olduğu kesin fakat bu hemen olabilecek bir şey değil. Siz de kabul edersiniz ki bu meselenin daha çok su kaldıracak bir mesele olduğu bence çok açık. Ama asıl dikkatimizi çekmesi gereken şey şu: Şimdi öyle bir örnek verdiniz ki örnekte bir çatışma yok esasında. Yani bir muafiyet karar almak konusunda dediğiniz gibi bir şirket kendi kendine de buna karar verebilir ama bir tartışma olduğu zaman mahkemeye gitmek zorundalar. Dolayısıyla da mahkemenin vereceği bir karar olacak. Şimdi dönüp de biz Rekabet Kurumuna tekrar müracaat ettiğimizde mahkemenin aldığı karar üzerinden Rekabet Kurulu karar verebilecek mi? Uymak zorunda kalacak o da. Öyle değil mi?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Mahkemeye gittiği zaman ama mahkeme bu konuyla ilgili büyük ihtimalle dönüp Rekabet Kurumuna soracak.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sormayabilir ama şöyle bir şey var, şu anda da onu önleyecek bir sistem yok. Yani mevcut, yürürlükteki yasaya göre kişilerin muafiyet alabilme noktasında mahkemelere gitmeyi önleyecek bir mevzuat yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Gidiliyor mu şu anda?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ama kimse gitmiyor çünkü biraz önce ifade ettiğiniz gibi...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Çünkü Rekabet Kurulu başka türlü karar verir diye çekiniyorlar da ondan.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Şimdi şöyle: Bu konuda -sizin de ifade ettiğiniz gibi- gerçekten Türkiye’de uzmanlaşmış mahkemeler yok, hâkimler de yok. Yani bu rekabet hukukunu belki Türkiye’de bilen sayısı da çok az.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Çok az.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Özel, spesifik. Dolayısıyla mahkemeler kendilerine gidenleri de Rekabet Kurumuna yönlendiriyorlar veya Yargıtaya kadar gidenleri de Danıştaya yönlendiriyor. “Git oraya.” diyor yani kendi üzerinden yükü alıyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Doğru, evet.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Biz esasında bunu getirmekle firmalara bir kolaylık tanımak istedik. Yani Rekabet Kurumuna başvurma zorunluluğu hissetmesin istedik. Kendine güveniyorsa boş boşuna masraf olmasın, boş boşuna zaman kaybetmesin. Bu noktada zaten nihai olarak müdahale edebilecek düzenlemeler olduğu için muafiyetine inanıyorsa bu konuda kendisi kararını verir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, Sayın Bakan şöyle diyelim.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yani tamamen, özel teşebbüsün de rekabeti artsın diye düşündüğümüz bir şey.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Amaçlarınıza katılıyorum ama şimdi şöyle durumlar olabilir: A şirketi muafiyet almak için mahkemeye gider, B şirketi de ondan rahatsız olabilir ola ki çelişen bir şey varsa. Burada hâkim bir karar vermek zorunda kalacak. Öyle değil mi? Şimdi hâkimin vereceği karar bir yargı kararı olduğundan dolayı tekrar Rekabet Kuruluna gitme ihtimali de olmayabilir.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Orada, mevcutlarda diyor ki bekleme kararı veriyor “Git, Rekabet Kurumuna şey yap.” İlginç şeyler var. Kararlar o kadar çok ki gösterebilirim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama yani bunu...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Bu ileriye dönük güzel bir adım. Sonunda Avrupa Birliği mevzuatında konumuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Biliyorum. Ben bunu anlıyorum tabii ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, sizin yaptığımız şeyden Komisyon üyelerinin herhangi bir bilgisi olmuyor, kendi aranızda konuşuyorsunuz gibi geliyor.

Kanun’un 4’üncü maddesine baktığımız takdirde 4’üncü maddenin başlığı: “Yasaklanan Faaliyetler” diyor. “Yasaklanan Faaliyetler; rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar.” diyor. 4’üncü maddenin son cümlesi, son fıkrası “Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanma koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir.” Yani burada rakip olan firmaların birbirleriyle ilgili şikâyetleri söz konusu. Şikâyet edilen “Ben bu sayılanlarla ilgili uyumlu değilim.” diyor. Bu uyumlu, muaf tutulmakla ilgili kısımda, daha önce böyle bir şikâyet anında Kuruma gidiyor, Kurum diyor ki “Ben bunu muaf tuttum.” diyordu. Şimdi, Kuruma gitmeden doğrudan doğruya şirketler veya rakip olanlar “Ben bundan muafım.” diye ifade ediyor ama sonradan eklenen fıkradan şirketler kendilerini daha da güçlendirebilmek için -bu size dağıttığımız şey var ya orada siyah puntolarla yazılmış kısımda- bu işi yapıyorlar. Kurula git, müracaatını yap, mahkeme yolunda sana bir karine teşkil etsin diye bunu ifade etmeye çalışıyorlar. Yoksa maddede yine dava süreciyle ilgili bir durum söz konusu. Burada Kurul muafiyeti verdiğinde mahkemenin önünü tıkamıyormuş 5’inci maddede. Maddede mahkemenin önünü tıkayan bir söz konusu değil. Burada, Kurul yükten kurtularak zaten var olan rekabetin normal şartları altında devam ettiği ve hiç kimsenin

şikâyet etmediği bir durumda olan bir şeyi kendiliğinden çıkarmış oluyor. Bunu siz, ya şikâyet üzerine veya inceleme üzerine yapacaksınız değil mi? Yani burada, Sayın Katırcıoğlu, fazla tartışılacak bir şey olmadığına kanaat getiriyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Efendim şimdi, şu andaki muafiyet rejimi benim anladığım kadarıyla şöyle bir rejim: Kurul ya mutlak bir muafiyet veriyor, diyor ki bu zaten rekabeti bozacak herhangi bir işlem değil diyor ya da kuşkulandığı durumda da diyor ki ben sana bir senelik, iki senelik muafiyet veriyorum, sonrasına bakacağım diyor. Yani sonrasında gelişen ekonomik koşullardan, o muafiyetin rekabeti bozup bozmadığına dair yapacağı gözlemlerden sonra buna karar veriyor. Şimdi bunu kaldırdığımız zaman bana öyle geliyor ki hiçbir kontrolü olmayan... Yani tamam şirketler kendileri versinler bu kararları bunu da anlıyorum, bu da iyi bir şey, Avrupa Birliği de buna yönelik bir işlem yapıyor fakat ben bizi düşündüğümüzde, bizi derken yani ben de yıllardan beri Türkiye iktisadını izleyen bir insanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi üstat, 4 ile 5'i eğer birlikte okursak... Şimdi bir de 3'üncü maddedeki tanımlar kısmı var. Tanımlarda rekabeti, teşebbüsü ve teşebbüsler birliğini tanımlamış. Burada 5'in başında diyor ki: "Aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı hâlinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarınının 4'üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muafır." "Teşebbüsler arası" nedir? Aşağıda sayıyor: Bir, rahat bir şekilde tüketicinin aleyhine olmayan herhangi bir uygulama varsa, aralarında bir anlaşma varsa zaten bu diyor rekabeti bozucu bir unsur değil diyor. Bu şartları kabul eden müteşebbisler birliği kendi aralarında mutabık kaldılarsa bundan muaf tutuyorum ben zaten diyor. Olayın özü bu yani, 3'teki tanım...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, bir de de minimis kuralı da var. Yani ben hakikaten anlamakta zorlanıyorum. Zaten de minimis kuralı var, bunlara izin verme şansız var zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle: Şimdi, Sayın Bakan Yardımcısının da açıkladığı gibi, burada amaç, Avrupa Birliğinde de mantık şu: Yani Rekabet Kurumunun daha önemli davalara odaklanması için iş yükünü bir nevi azaltmak. Burada işte 4'üncü maddede bunlar da genelde uyumlu. İşte yasaklananlar zaten, sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem kararı; bunlardan zaten yasaklayıcı şekilde devam edecekler ancak işte AR-GE yatırımları gibi, tüketicinin yarar sağladığı durumlar gibi, rekabetin ortadan kalkmadığına dair eylemler, anlaşmalarda kendi kendilerine bir değerlendirme yapacak kurumlar bu kurallara uyduklarına dair, doğal olarak Rekabet Kurumuna da başvurmayacaklar. Tabii, bu bir adım sizin de söylediğiniz gibi, zor bir süreç, Erol Hocamın söylediği gibi yani öngörülemeyen bir süreç çünkü birçok sektör var, birçok alan var. Nasıl kendilerini değerlendirecekler, bu kapsama girdiklerini anlayabilecekler, bir de bir kültür oluşması gerekecek bu noktada. Bu bir adım, eğer ileri vadede bu öngörülüyor ise AB mevzuatıyla uyumlu bir çalışma yapılmaya başlandı ama tabii, bunun ileri vadede görülecek sonuçları. Böyle bir madde bu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Sibel Hanım, bakın, mesela petrol fiyatlarıyla ilgili durum: Dünyadaki petrol fiyatlarında düşme varken bizdeki petrol şirketleri diyor ki "Biz bir araya gelelim, teşebbüsler birliği." Bir teşebbüs var, x şirketi, öbür teşebbüs var, y şirketi. Bunlar birlik oluşturmuşlar, teşebbüsler birliği. "Ya, biz petrolü 1 dolardan aşağı düşürmeyelim." diyor. Hâlbuki petrol düşmüş 25 dolara. İşte bu 5'inci maddedeki muafiyet kısmına aykırı oluyor. Eğer tüketicinin lehine olursa "Ya, biz bunu şöyle yapalım, fiyatları düşürelim, bundan tüketiciler çok faydalanır." diyorsa zaten muafiyet kısmına girmiş oluyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kim karar veriyor?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir dakika... Müsaade edin. Şimdi, “Teşebbüslerin tüketicinin lehine olarak yaptıkları anlaşma rekabet yasağını delmiyor.” diyor. “Teşebbüsler veya teşebbüsler birliğinin tüketici aleyhine yaptıkları anlaşmalar rekabeti engellediğinden dolayı biz bu afeti tanımıyoruz.” diyor. Yoksa aynı sahada çalışan iki firmanın, tencere firmasının veya başka bir firmanın, etkin bir şekilde olan firmanın iki farklı konuda ve etkin olanların birlikte anlaşmaları, piyasada rekabeti bozucu, tüketiciyi huzursuz edici veya onların aleyhine bir durum söz konusu olursa diyor ki: “Bir dakika, ben buna karşıyım, kurun.”

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Onlar belli zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ha, işte, 5’inci madde onu diyor. Yani kurula müracaat etmeden teşebbüsler kendi aralarında böyle bir şeyin var olduğunu anlatmaya çalışıyorlar. Aksi hâlde gidiyorlar, diyorlar teşebbüsler: Biz bir anlaşma yapıyoruz, centilmenlik anlaşması, fiyatı şunun üstüne çıkarmayacağız. “Bana gelme.” diyor kurul, “Kendin hallet bu işi.” diyor. Kurula gittiği zaman süreç uzuyor. Uzayan süreç de, dava süreci de beraberinde geldiğinden dolayı burada işi daha da hızlandırabilmek için yapılan bir düzenleme olduğunu düşünüyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani karşılıklı konuşmak gibi oluyor ama bakın, söylediğimizden gidelim. İki şirket anlaşıyor ve anlaşmaları kendilerine göre tüketicinin lehine olacak olan bir anlaşma diye düşünüyorlar. Fakat aynı iş kolunda daha küçük şirketler var ve bu anlaşma o küçük şirketlerin var olmalarını tehdit eden bir etki üretiyor diyelim. Ee, bu durumda bu mahkemeye gidecek bir kere, gözükün o. Diyeceksiniz ki... Yani ben de şunu demek istiyorum: Mahkemeye gitmesi evvallah ama mahkemeye gittiğinde zaten bu konunun rekabet teorisi çerçevesinde uygun olup olmadığına karar verecek bir mahkeme olmadığı konusunda hemfikiriz. İkincisi de mahkeme karar verdikten sonra karar yasal bir karar olduğu için de tekrardan Rekabet Kurumuna dönüp de muafiyet istemek imkânı ortadan kalkacak çünkü Rekabet Kurumu da yasaya uymak zorunda, öyle değil midir?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Üstat, şimdi, üretim sistemi farklı olan müesseseleri koruyacağız diye rekabette tüketici faydasını göz ardı edemeyiz. 5’inci madde zaten tüketici faydasını ön plana almış. Rekabet tüketicinin faydasını o şekilde almış ama bunun yanında eğer başkalarını yok edici şekilde -zaten 4’üncü maddede de yazıyor, 5’inci maddede yazıyor- olup da ileride iki firma, üç firma etkin, hâkim olma durumuna gelirse muhakkak ki o da dava konusu olacak, gelecekle ilgili bir şey söylemek mümkün değil. Zaten davayı engelleyemiyoruz şimdi.

Benim kanaatime göre, Kurula müracaat edip teşebbüsler veya teşebbüsler birliğinin tüketici lehine olacak bir durumla ilgili alacakları uyumlu karar 4’üncü maddeye göre yasaklanmış. Kuruldan izin alması gerekiyor. Şimdi, o diyor ki: “Madem böyle, tüketicinin menfaatine bir durum var, bana gelme, bir an önce bunu hayata geçir.” Yani Kurulun ortadan kalkmasının sebebi bu. Burada sonradan siyah puntoyla ilave ettikleri kısım “İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliği gerekirse Kurula da müracaat edebilir.” diyor. Burada Kurula da müracaat etme hakkını vermiş zaten. Bence bir şey yok gibi geliyor. Uygun görürseniz bu maddeyi, önermeleri okutalım...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kurul bu işin dışında. İki firma anlaştı, tüketicinin yararına olup olmadığını kim tespit edecek? Kurul içinde olsa tespit ediyor zaten, bakıyor, piyasa şartlarına bakıyor, tüketici bundan yararlanıyor mu, ama Kurul bu işin içinde değil.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, hayır, tüketicinin lehine bir anlaşma yaptıklarını ifade ediyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, şimdi, Kurul devreden çıkıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kurul devreden çıkmıyor, Kurula birileri müracaat ediyor, diyor ki: “Ben tüketici lehine böyle böyle bir işlem yapmak istiyorum.” Kurul da inceliyor “Uygun” diyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu anda kurumlar kendi aralarında yapıp, anlaşıp bunu indiriyorlar, lehine olduğunu söylüyorlar. Birinin şikâyet etmesi lazım zaten bunun için. Onda da aleyhte olan birinin şikâyet etmesi lazım. Yani bu süreci hızlandırıyor, tüketicinin lehine olan kısmı.

Evet, önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

“Kurum kendisine yapılan başvuruları en geç üç ay içinde sonuçlandırır.”

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buna ihtiyaç kalmadı herhâlde Hocam. Az önce izah ettiğimiz konuda tahmin ediyorum hiç gerek kalmadı çünkü zaten kendileri yapıyorlar, kendiliğinden yapıyorlar bu işi, yapıyorlar zaten. Uygun görürseniz oylayalım mı, çekelim mi?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çekelim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çektik.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin çerçeve 1'inci maddesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesine eklenen fıkrada yer alan “tespit edilmesi” ibaresinin “karara bağlanması” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Ahmet Akın

Tahsin Tarhan

Adana

Balıkesir

Kocaeli

Haydar Akar

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Tacettin Bayır

Kocaeli

Manisa

İzmir

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ahmet Vehbi Bey, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şöyle: Sayın Başkanım, şimdi, bu 1'inci madde hakkında -yani mesela şu anda basına da yansıdı bu- Profesör Doktor Aydın Ayaydın'ın bugünkü basına yansıyan şeyleri var, madde madde sıralamış. Mesela bu 1'inci maddeyle alakalı ki kendisi “1994 yılında çıkan ve 1997'de başkanlığında kurulan” diyor, yani Kurul Başkanlığı yapmış, hatta kurucu başkanlardan bir tanesi. Şimdi, bugünkü mülakatında şöyle demekte: Firmalar ya kanunun 5'inci maddesindeki dört koşulu sağlayıp sağlamamak bakımından kendileri değerlendirme yapıp ilerleyebilir ya da bu konuda Rekabet Kuruluna başvurup üç-altı ay gibi bir zamanda onun onayını alırlardı. Yeni düzenlemeyle muafiyet alanında Rekabet Kurumunun bir anlamda tekeli ortadan kaldırılıyor ve söz konusu değerlendirmenin örneğin özel hukuk mahkemelerince de yapılabilmesinin önü açılıyor. Fakat Türkiye'de maalesef fikrî mülkiyet haklarında olduğu gibi rekabet hukuku alanında uzmanlaşmış mahkemelerin bulunmaması –ki bunu herhâlde Bakanımız da aynı şekilde teyit ediyor, bu konuda almamız gereken daha çok yol var deniyor- bu tür bir açılım için acaba çok erken mi sorusunu da

gündeme taşıyor.” Yani burada tereddüt, erken mi acaba? Yani henüz, ki aynı şekilde Sayın Katırcıoğlu da benzer endişeleri... Ki o da bu kanunun aşamasında çalışmış bir insan, biraz erken mi diye bu tereddütler, anladığım kadarıyla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teklifin 1’inci maddesinin yasalaşması durumunda 5’inci madde değiştirilecek. Bu değişiklik kendi kendine değerlendirme ölçütünü hüküm altına aldığı için AB mevzuatına uyumlu ancak 1’inci fıkradan sonra gelmesi istenen fıkra bakımından bir ifade zayıflığı vardır. Bu bağlamda 2’nci fıkrada geçen “tespit edilmesi” ifadesi “karara bağlanması” şeklinde değiştirilmelidir diye öneriyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tüfenkci...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Arkadaşlarımızın tespit edilmesi noktasında karar Kurulun karar vermesiyle zaten bitmiş oluyor. Tespitte işe koyuluyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tespit ucu açık bir cümle.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten şey değil bu, zaten bir tedbir olarak getiriyorlar.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Değerli Başkanım, zaten mevcut hâlin tespitiyle başlıyor, muafiyetin tespiti yani karara bağlama anlamında bir şey yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Muafiyetin karara bağlanması az önce AB uyumuyla çelişki doğurabilir.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tespitte aynı şeyi ifade ediyor, mevcut durumu tespit ediyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, oya sunalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Oya sunmadan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – (C) şikkıyla ilgili... Aşağıda “İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması” diyor yani bu neye göre? Bir coğrafyaya göre mi, bir alanda rekabetin ortadan kalkmaması mı, ciroya göre mi rekabetin ortadan kalkmaması yani neye göre, kim belirliyor bunu?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rekabetin ortadan... Evet arkadaşlar, cevap verin.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkan bu zaten etkin mevzuatta olan bir tanım ve bunun aynısı... Bir değişikliğe burada gidilmedi. Onu kim mi belirliyor?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biliyorum, eskisinde de aynı da.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) - Coğrafi alana göre rekabet... Bütün Türkiye’de ise bu şirketin faaliyet alanı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Türkiye de olabilir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yüzde kaçında olacak ki bu şey oluşacak?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi anlaşma... Haydarcığım, şirketler anlaşma yapıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu yaptıkları anlaşma az önce Sayın Katırcıoğlu’nun sorduğu... “Bu rekabetin ortadan kalkmaması gerekir.” diyor. “Eğer rekabeti ortadan kaldırıp da iki şirket, üç şirket anlaşıp üçüncü şirketi yok etme amaçlıysa bu muafiyetten faydalanamaz.” diyor. Bu önemli bir şey yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani tamam önemli olduğunu anlıyorum da neye göre değerlendiriyorlar, işte onu anlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, teşebbüsler arasındaki anlaşma... “Arkadaş şu üç kişi anlaşmış, uyum yapmış, fiyatları düşürecekler ama bu beni yok etme amaçlı” diyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben Kurula müracaat ediyorum, yok etme amaçlı bu diyorum, dördüncü şirket olarak beni yok etmeye uğraşıyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani, şöyle diyelim: Türkiye’de yedi coğrafi bölge var tanımladığımız şekilde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Türkiye geneli de olabilir bu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Türkiye geneli de olabilir ama bir bölgede yapmıyorlar da altı bölgede yapıyorlar bu işi. Tezgâhı kurmuşlar, bir bölgede de yapmıyorlar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O altı bölge değil bak bu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi onu anlamaya çalışıyorum. Bu coğrafyaya göre mi, alana göre mi değerlendiriyorsunuz, ciroya göre mi değerlendiriyorsunuz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sektöre göre değişir. Coğrafyaya da, ürüne göre de, ciroya göre de, ürettiği mala göre de...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Haydar Bey, Sayın Katırcıoğlu’nun söylediği çok önemli bir nokta vardı. Firmalar kendi aralarında anlaşıp göz boyayarak, aldatarak “Piyasada ben ucuz mal temin ediyorum.” derken üç firma anlaştı, “Ucuz mal temin ediyorum.” derken “Dördüncü firmayı yok etmek amaçlı yapıyorlarsa bu muafiyetten tanınmasın.” diyor. Bu, Türkiye geneli de olabilir, bölgeler arasındaki, coğrafi bölgeler arasında...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Katılıyorum ama ben şimdi bunu okuyunca neye göre bunu değerlendirdikleri...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama biri şikâyet edecek, ben dördüncü firma olarak şikâyet edeceğim bunu. “Bunlar beni yok etmeye çalışıyorlar.” diyeceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şikâyeti siz nereye yapacaksınız, Rekabet Kurumuna mı?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rekabet Kurumuna yapacağım tabii. Rekabet Kurumu “Yok, öyle bir şey yok.” derse mahkeme yolu açılacak. Doğru mu arkadaşlar?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önemli bir bölümünü Rekabet Kurumu tespit ediyor yani şikâyet üzerine değerlendiriyor, diyor ki “Yedi bölgenin altı bölgesinde bu işlemi uyguluyorsun.” bölgesel olarak bakıyor ya da “Ciroda büyük kazançlar sağlıyorsun.” diyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Haydar, Kocaeli’de eğer rekabet edip de buzdolabı fiyatlarını... Ankara’daki 5 bin liralık buzdolabımı Kocaeli’de 3 bin liraya düşürüyorsa Kocaeli’deki tüketici şanslı demektir. O bir firmayı batırılmaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunun tam tersi olur; Kocaeli’de yüksektir, diğer bölgelerde düşüktür.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neyse, Kayseri’de diyelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Marmara Bölgesi’ndeki ciro hiçbir yerde yapılmaz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu anlamaya çalışıyorum yani.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Örneğin kiraz piyasası, fındık piyasası vesaire. Burada üreticinin elinden çıkarmak istediği ürünü alan alıcılar var. Bunlar kendi aralarında fiyat konusunda hepsi birden anlaşıp diledikleri fiyattan alıp biz daha ucuza sunuyoruz diyerek tüketiciye yarar sağlıyor olabilirler. Burada tüketiciye yarar sağlıyorum derken çiftçinin, üreticinin eline geçen fiyatlar konusunda maliyetinin bile altında bir fiyat oluşması mümkün müdür, değil midir?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ona da müdahale etme yetkileri var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kimin?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Rekabet Kurumunun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Müdahale etme yetkisi... Artık Rekabet Kurumunu devre dışı bırakıyorsunuz, muafıdır diyorsunuz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hayır, muaf olsa, kendileri karar verseler bile resen Rekabet Kurumunun inceleme yetkisi var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Resen bir duruma bırakıyorsunuz o zaman...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Var yani baştan itibaren var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani burada ezilen çiftçi olacak. Fındıkta, örneğin Kemalpaşa kirazında alıcı istediği fiyattan belirleyip zarar ettirir çiftçiyi.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Çiftçi gitti, şikâyet etti, dedi ki...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya çiftçiden şikâyet etmesini beklemiyoruz ki, Sayın Bakanım.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Resen de yapabilir, haberdar olursa resen de yapabilir, orada diyor ya...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çiftçinin şikâyet etme gücü yok zaten.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bakanın talebi üzerine, şirketlerin talebi üzerine, kurumların talebi üzerine resen olmak üzere inceleme yetkileri var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdiye kadar böyle bir örnek var mı? Geçmişte çiftçinin böyle bir şikâyeti var mı?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Var tabii, fındıkta var, öbüründe var. Var ya, hepsinde var, gübrede var. Sayın Vekilim, hatırlamıyor musun domateste çok da bağırdık ne karışıyorlar diye. İşte bunlar karışıyordu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben burada -ben sözümü de bitireyim- özellikle fındık piyasasında, özellikle kiraz piyasasında...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tabii, tabii. Ben Malatyalıyım, kayıdı da aynıdır var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – ... aklımıza gelecek bütün endüstriyel ürünler piyasalarında bu, üreticinin, çiftçinin ezilmesine neden olabilecek bir ortam yaratıyor diye düşünüyorum açıkçası.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hayır, hayır. Sadece tüketiciyi, bu yasa sadece tüketiciyi korumak için değil üreticiyi de korumak için.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Burada tüketicuyu koruyorum derken üretici ezilecek, kartel oluşturacaklar, alıcılar aralarında fiyat belirleyecek.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bu yirmi yıl önce zaten kurulurken yani sadece tüketicuyu korumak için... Yüksek fiyata değil düşük fiyata da müdahale ediyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakanım, bu konu zaten tarımda üreticinin en büyük dertlerinden biridir, bunu ortadan kaldıracak bir durum değil, bunu rahatlatacak bir durum yaratılacaktır.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Değil değil, kesinlikle lehine olan bir durum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet değerli arkadaşlarım önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 4054 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir ya da birden fazla teşebbüsün başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi?

Sayın Tarhan buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Önceki dönem Sayın Bakanımız mı diyelim yoksa milletvekilimiz mi, biz de şaşırдық, bu yeni sisteme bir türlü alışamadık.

Şu an yürürlükte olan kanununun 3'üncü maddesinde hâkim durum açıkça tanımlanmış. Teklif etkin rekabet ölçüsü getirmiş olmasına rağmen bu ölçütün ne anlama geldiği kanuna yazılmamış. Bununla ilgili bir açıklama yapabilir misinizi? Etkin rekabet ölçüsü...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Şimdi Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; bu konunun ikinci bir düzenlemeyle ortaya konulması etkin rekabet çok böyle sabit bir şey değil. Konulara göre ve yıllara göre değişen bir konu olduğu için ikincil düzenlemelerle Kurula daha elini güçlendirebilmesi noktasında bir alan tanımış oluyoruz. Bu noktada Avrupa Birliğinde mehzar kanunda da ikincil düzenlemeler komisyon kararlarıyla; bu işlerde daha çok olaylara göre düzenlemeler yapıyorlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, aslında ilk günden beri tartıştığımız konuya geliyoruz. Daha önce kanunlar bürokrasi tarafından hazırlanıp Büyük Millet Meclisine sunuluyordu. Sürekli itiraz ediyorduk ve şikâyet ediyorduk.

Şimdi milletvekilleri kanunları hazırlıyor ve Komisyonumuza sunuyor. Bu da gösteriyor ki yine bürokratlar bu işi devam ettiriyor. Onun için bizim milletvekilleri olarak, komisyona sunulduktan sonra muhalefet milletvekilleri dahi kanunlara iyi çalışmamız gerekiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sizin bürokratlar çalışmıyor mu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani sağlam kanunlar... Bürokratlar yöneteceği gibi kanunları hazırlıyorlar. Onun için bakan kanun yapıyoruz, ikinci bir genelgeye ihtiyaç var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Birinci şeyde de var zaten. Mevcut yasada da var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, bir kanun yaparsak kanunların da net olması gerekiyor. Onun için bu sistem değiştiyse eğer, sizde bunu kabul ediyorsanız bu sistemin değiştiğini, o zaman yetki milletvekillerinde ise müsaade edin, milletvekilleri çalışsın bu kanunlara. Komisyona zaman verin, çalışsın, hemen şu gün gelsin iki saatte bitirelim değil. Örneğin üç gün komisyonlarda muhalefet partileriyle birlikte bir kanun yaparsak yani iki yılda bir değişmesin. Gerekirse yirmi yıllık, otuz yıllık kaliteli kanunlar yapalım. O anlamda yani kanun daha bitmeden genelgeyle bu iş açıklanacak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yalnız mevcut yasada tebliğ var. Mevcut yasada tebliği koymuş.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım şimdi şöyle bir şey; şimdi, mesela Tahsin Bey'e soruyorum... Etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasıyla ilgili bir tanım yap desek bugün için belli tanımlar getirebiliriz, ölçütler getirebiliriz ama yarın için, bir sene sonra yeni ölçütlere, yasaya ihtiyaç duyulur. Biz de bunun olmaması için... Çünkü ticaret o kadar rekabetçi ve o kadar gelişen, o kadar günün şartlarına göre değişebiliyor ki diyelim ki on sene önce dijital ticaretin ya da elektronik ticaretin bu kadar ilerleyeceğini kimse bilmiyordu. Ama şu andaki geldiğimiz noktada elektronik ticaretle ilgili yeni yeni düzenlemeler yapmak zorunluluğunu hissediyoruz. Etkin rekabeti de bu şekilde düşünürsek sürekli Meclisi meşgul edeceğimize ana tanımları verip ondan sonrasının ikincil düzenlemelerini şartlara göre yapması... Zaten yönetmelik var. Bu da Anayasa'ya uygun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakanım, tebliğ biliyorsunuz, bir konuyla ilgili açıklayıcı hükümleri ifade eder.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Aynen öyle.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani uygulayıcıların o konudaki örneklerle açıklamasını ifade eder. Bunu daha ziyade Maliye çok yapar. Maliye işte sirküler yayınlar, tebliğ sirküleri yayınlar, şöyle şöyle uygulanması gerektiği. O kanuna aykırı sirküler varsa, tebliğler varsa onunla ilgili müracaat kapıları farklıdır.

Şimdi, burada “etkin” ifadesinin kullanılması daha da pekiştirebilmek adına yapılmış yani piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasını “etkin” sözcüğü ilave edilerek daha da pekiştirmek adına yapılmış bir düzenleme, değişiklik anlamında ifade etmiş arkadaşlarımız. Evet, bu konuda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi maddenin tümüne bakıyorum. Siz “etkine” takıldınız ama Tahsin Bey “etkin”i söyledi. Hangi ihtiyaçtan böyle birkaç kelime değiştirilmiş, maddenin içerisinde? Yani “Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum...” Önüne başta yazılmış, eklenmiş. “...başta hâkim durum yaratmaya” “yaratılması” olmuş “veya” “ya da” olmuş.

Şimdi, bir metinde birkaç kelime değişiyor. Bu kanunlar niçin yapılır, düzenlenir? İhtiyaçtan dolayı değil mi? Hem gelecekle ilgili ihtiyaç planlamasından... İşte teknoloji den bahsediyorsunuz her gün, yeni internet alışverişlerinden bahsediyorsunuz, o da değil burada gördüğüm kadarıyla. Bir ihtiyaçtan doğmuş anladığım kadarıyla. Rekabet Kurumu Başkanı da burada. Şimdi, “yaratmaya” “yaratılması” hangi ihtiyaçtan doğdu? Hâkimin önüne başta gelmesi hangi ihtiyaçtan doğdu? Bana birkaç tane örnek vermenizi istiyorum. Yani, şöyle şöyle bir vakayla karşılaştık. Burada başta kelimesi yazılmadığı için biz bu vakada çuvalladık yani, ona uygun bir yöntem geliştiremedik. Ya da ne bileyim “veya” yazdığımız için “ya da” yazmadığımız için... Ya ben anlayamıyorum, hakikaten çözemiyorum, ben matematikçiyim ama... Anlayan varsa içinizde bunun niçin böyle yazıldığını bana anlatsın. Hakikaten anlamıyorum yani “veya” “ya da.” Şimdi itiraf ediyorum anlamadığımı. Bana anlatın ki vatandaş da anlasın ya.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Haydar Başkan, biraz önce “ve” kelimesi üzerinde o kadar tartışmıştık ya, hatırla; işte, onun gibi bir şey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani “veya” demişsiniz “ya da” demişim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Haydarcığım, bunu “başta” diye ifade etmek.

Aslında şöyle: Bence serbest piyasaya müdahale etmek anlamında geliyor. Ben bakarsam... Sen şu anda savunurken serbest piyasayı benim gibi savunuyorsun. Birkaç tane şirket bir araya gelip de bir sektörde önemli bir ortaklık ortaya koymaya niyetlenip kuruluş aşamasında başkalarını yok edecek büyüklükte varsa ben bunun önüne geçeyim diye ifade ediyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynen senin dediğin gibi, bu madde hiç değişmeden bunu anlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değiştığı zaman “başta” diyorsun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakanım, samimi söylüyorum, mahkemelere gidecekler diyorsunuz da bunu hâkimler anlamaz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım, Başkanımız bir açıklama yapsın, niye ihtiyaç duyuyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Başkanım, şu anda kullandığımız test, hâkim durum testi. Gelişmiş ekonomilerin çoğu şu anda bizim kullandığımız hâkim durum testinden vazgeçtiler haklı olarak. Çünkü biz ikincil düzenlemelerle bir oran belirliyoruz, şu anda yüzde 40 gibi bir oran belirliyoruz. O yüzde 40 oranının altında kalırsa hiç problem yok, rekabet ihlali de yok diyoruz ve biz bu birleşme devralmalara izin veriyoruz. Ancak gelişmiş ekonomiler ve dünya ekonomisi, dünya rekabet otoriteleri artık bunun bir fayda getirmeyeceğini anladılar, etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması testine başvuruyorlar. Neden buraya başvuruyorlar? Çünkü şöyle söyleyeyim size: Yüzde 10'luk bir payı olan bir şirket piyasada herhangi bir türünde fiyatı belli bir seviyede tutabilir. Eğer o yüzde 10'luk şirketi yüzde 20'lik bir şirket satın alırsa piyasadaki o fiyat dengesi bozulur. Dolayısıyla yüzde 40'a erişirse bile, hâkim durum oluşmadığı gibi gözükse bile rekabet kısıdı meydana gelebilir, rekabet ihlali meydana gelebilir. Biz bu nedenle hâkim durum testinden vazgeçip bütün gelişmiş ekonomilerin kullandığı etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması testine geçmek istiyoruz bu yasa teklifiyle. Burada nelere dikkat ediyoruz? Pazarın yapısı çok önemli, pazarın yapısına dikkat ediyoruz, teşebbüslerin fiyat rekabetlerine dikkat ediyoruz, teşebbüslerin araştırma geliştirme faaliyetlerine dikkat ediyoruz, doğrudan ya da dolaylı olarak tüketici refahını...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkanım, o kısmı anladık. Şunu söylüyorsunuz siz: Testte adlandırdığımız... Ben öyle anladım şimdi, doğru mu anladım?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Evet, doğru anladınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önceki hâkim, sonraki etkin test. İki tane test var, biz etkin testi kullanacağız bundan sonra. Onun için de buraya onu dercediyoruz biz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Evet.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani hâkim durum olmasa bile bir birleşmede müdahale edebilecek.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Katırcıoğlu'nu dinliyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Efendim, bu ikisi de özellikle şirket birleşme ve satın almaları gibi bir konuda rekabet otoritelerine gözleme ve karar verme konusunda bir yetenek kazandırıyor. Hâkim durum tespiti genellikle kabul edildiği gibi, Sayın Başkanın da söylediği gibi yüzde 40 yani iki

şirket birleşirken pazar payları yüzde 40'ı aşmayacak gibi gözükiyorsa ona izin veriliyor. Yüzde 40'ı aşacaksa da bu sefer hâkim durum yaratıyorsunuz. Dolayısıyla rekabeti olumsuz etkileyeceksiniz diye 6'ncı madde çerçevesinde yasaklanıyor veya izin verilmiyor.

Şimdi burada yapılmak istenen şey, özellikle daha küçük ve yüzde 40'ın altında olmakla birlikte, belli bir zaman dilimi içinde rekabeti bozma olasılığı olan şirket birleşmelerinin bu test çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini söylüyorlar. Benim buna bir tek itirazım var, onu da söyleyeyim: Rekabet Kurumuna iki türlü kullanılabilir bir etki alanı veriyor diye düşünüyorum. Yani çok rahatlıkla kötüye kullanılabilir olan bir madde olduğunu düşünüyorum. Şöyle: Yani yüzde 40'ın altında olmakla birlikte etkin rekabet konusundaki testi geçmiş olan şirketlerin gerçekten öyle olup olmadıklarına karar verirken kullanacağımız malzemeler tartışmaya çok açık olabilir diye düşünüyorum. Dolayısıyla da biz şimdi Rekabet Kurumu etki alanı içinde böyle bir yetki vereceğiz, o yetki alanının nasıl kullanılacağını bilmeden vereceğiz diye düşünüyorum. Dolayısıyla da kötüye kullanma ihtimalinin olabileceği bir madde olduğunu düşünüyorum. Onun için bir itirazım var yoksa genel tartışmaya bir itirazım yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Katırcıoğlu.

Evet, 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3-4054 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen Kanunun 4 üncü, 6 ncı veya 7 nci maddelerinin ihlal edildiğini tespit ederse, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine rekabetin tesisi için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları ve teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını ya da malvarlıklarını devretmeleri şeklindeki yapısal tedbirleri nihai kararında bildirir. Davranışsal ve yapısal tedbirler, ihlalle orantılı ve ihlalin etkili biçimde sona erdirilmesi için gerekli olmalıdır. Yapısal tedbirlere ancak daha önce getirilen davranışsal tedbirlerin sonuç vermediği hallerde başvurulur.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 3'üncü maddede bir önerge var, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesiyle 4054 sayılı Kanun'un değiştirilen 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Davranışsal tedbirlerin sonuç vermediğinin nihai kararla tespit edilmesi halinde ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine, yapısal tedbire uyması için en az 6 ay süre verilir.”

Fahri Çakır

Fuat Köktaş

Tahsin Tarhan

Düzce

Samsun

Kocaeli

Şahin Tin

Mehmet Cihat Sezal

Yasin Öztürk

Denizli

Kahramanmaraş

Denizli

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle davranışsal tedbirlerin sonuç vermediğinin nihai kararla tespit edilmesi hâlinde ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine yapısal tedbire uyması için en az altı ay süre verilmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda değiştirilen maddeyi, 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 4054 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir;”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Özellikle ticari sırlar bakımından hukuki güvenlik boşluğu olabilir mi? Bize gelen en büyük kaygılar bu doğrultuda yani şirket bilgileri başka tarafa verilebilir mi gibi şikâyetler geliyor. Bu konuda sistem nasıl işliyor, bir açıklama yapabilir misiniz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) - Bunu hazırlarken biz de acaba böyle bir suistimal olabilir mi diye çok düşündük ama şöyle bir şey var, uygulamada da öyle: Bu imajları alırken 2 nüsha olarak alıyorlar ve birini şirketin yetkilendirdiği insana teslim ederek alıp inceliyorlar. Cihazları veya diğer elektronik ortamları bulunduğu yerin dışına da götürme yetkileri yok. Dolayısıyla bu noktada, diğer verilerin güvenliği noktasındaki sıkıntıları da Kurula sorduğumuzda, incelediklerinde, Adalet Bakanlığı da dâhil olmak üzere öyle bir sakınca olmadığını ifade ettiler. Benim hazırlarken bu noktada aldığım bilgiler böyle. Başkana da isterseniz bir söz verelim, uygulamada ne yapıyorlar, onu da izah etsin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; bizim için yerinde inceleme en önemli konu, sürecin içindeki en önemli konu. Çünkü biz daha çok incelemelerimizde ve soruşturma safhasında yerinde incelemelerde elde ettiğimiz bilgi ve bulgulardan hareket ediyoruz. Ancak Kanun 94 yılında hazırlanırken tabii ki şimdiki dijital ortam, cihazlar, IoT teknolojisi yoktu. Şimdi, biz bu rekabet karşıtı kartellerle ve tekellerle mücadele ederken yerinde incelemelere giden arkadaşlarımız artık evrak ve defterlerle değil, dijital ortamlarla karşılaşıyorlar. Dolayısıyla orada bir belirlilik gerekti. Biz aslında şimdi de bu dijital verilere ulaşıyoruz ancak kanunda yer almadığı için o noktada çok rahat değiliz. Tabiri caizse biz kanunu dikkate alırsak, arabayla kaçan bir hırsız koşarak kovalamaya çalışıyoruz. Ki burada, Avrupa Birliğinin uygulamalarına daha da aşağı bir uygulama, daha serbest bir uygulama getirdik çünkü orada mobil cihazlara da el koyabiliyor Avrupa Birliği ve belge, bilgileri mühürleyebiliyor; biz bunu kanun teklifimize koymadık belki şirketler, toplum henüz buna hazır değildir diye. Biz de bunu çok dikkate aldık, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili kanunla da çalıştık; oradan görüş aldık, Kuruldan da görüş aldık. Bu bizim soruşturmalarımızı en iyi şekilde gerçekleştirebilmemiz için olmazsa olmaz bir önergeydi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, vergi mevzuatında inceleme anında, inceleme maddelerinde böyle bir hüküm var mı? Biliyorsunuz, vergi mevzuatında artık defter, kayıt ve belgeleri dijital ortamda tutuluyor; faturalar da dijital ortamda kesiliyor. Faturalar vergi mevzuatında var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Vergiyi bilmiyorum ama SPK'de var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne diyor SPK maddesinde?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – SPK’de şöyle diyor: 6362 sayılı Kanun’un 89’uncu maddesi” Denetimle görevlendirilen personel, ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın sermaye piyasasına ilişkin hükümleriyle ilgili göreceklere bilgi ve belgeleri istemeye, bunların vergi ile ilgili kayıtları dâhil olmak üzere tüm defter ve belgeleri ile elektronik ortamda tutulanlar dâhil tüm kayıtlar ve sair bilgi ihtiva eden vasıtaları almaya yetkilidir.” diyor; bu 6362 sayılı Kanun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakan, şu anda en çok inceleme ve denetim vergi hususunda yapılıyor. Maliye böyle bir şeye ihtiyaç duymuş mu, arkadaşlar bir vergi mevzuatını incelesinler ona göre bakalım. Yani siz biraz çok şey istemişsiniz gibi geliyor bana.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, tekrar sorumun devamı olarak sorabilir miyim? Türkiye’de firmalar bütün kapılarını size açıyordu. Peki, uluslararası firmalara yaptırımımız var mı? Google gibi bir firmadan nasıl isteyeceksiniz, verecek mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Müsaade ederseniz bir örnek vereyim. Çok yakın bir geçmişte, bir uluslararası firmaya yerinde inceleme için gitti arkadaşlar. Bu uluslararası firma bilgilerinin, dijital bilgilerinin yurt dışındaki merkezlerinde olduğunu ve onların izni olmadan açamayacaklarını söyledi. Biz orada tutanak tuttuk, 29 milyon TL yerinde incelemeyi engelleme cezası kestik, firma bunu ödedi ve işin ciddiyetini anlayınca da bir gün sonra bize bilgileri verdi.

İkincisi, yine uluslararası bir firma, burada zincir mağazaları olan bir firma, yerinde incelemeye gittik; yerinde inceleme sırasında genel müdür yurt dışında imiş. Kişisel ya da ofisinde kullandığı bilgisayarı genel müdürün izni olmaksızın veremeyeceklerini söylediler. Yine o firmaya, biz cirosunun binde 5’i kadar ceza kestik. Birkaç gün sonra yine o bilgisayarı bize açtılar yani biz bunu çok ciddi kullanıyoruz ve bu cezaları kesiyoruz. Zaten biz bu yaptırımları uygulamasak inceleme ve soruşturma süreçlerimizde çok büyük sıkıntılar yaşarız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Öncelikle Sayın Rekabet Kurulu Başkanımın bu ceza kesmesi meselesinin bir tartışma konusu yaratacağını düşünüyorum. Bana çok garip gelen bir şey var: TOBB’un yani Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ve TÜSİAD’ın raporları geçde olsa, elimize yarım saat kadar önce geldi. Bildiğim kadarıyla TOBB bugüne kadar iktidarınıza hep destek oluyor; TÜSİAD, ona keza ama ilk defa 3’üncü madde, 4’üncü madde ve 9’uncu maddeye TOBB ve TÜSİAD karşı çıkıyor. Bundan haberi var mı acaba Rekabet Kurulu Başkanımızın, bilmiyorum? Bu, ilginç bir şey, ilginç bir olay.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Tabii ki var.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Yani TOBB’un ve TÜSİAD’ın karşı olduğunu biliyor musunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Tabii ki biliyoruz ama bu ülkede farklı fikirler olacak, çeşitli...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama üreteni cezalandıran, dolaylı vergiyle sanayicinin girtlağına da basmayacağız yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Efendim, sadece tüketiciyi korumaya çalışıyoruz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Tüketiciyi tabii koruyun ama üreteni de cezalandırırsanız üretecek adam bulamazsınız yani. O tüketici, birisi üretecek ki bir şeyler alsın, ekonomi çarkı dönsün. Bir de bu tarafı var, iki taraflı bakacaksınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Biz cezaları sadece caydırıcı bir unsur olsun diye...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – İki yönlü bakmak lazım.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Biz hep cezalardan bahsettik herhâlde; siz bizi cezacı gördünüz, öyle değil aslında.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Dersini çalışmayan çocuğa ceza veren öğretmen konumunda oluyoruz yani ama doğru yapmayı öğretmiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tacettin Bey, bu, 15 Mayıs'ta Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmiş. TUSİAD ve TOBB'un Parlamentoda takip eden şeyleri var, beni ziyaret ettiler Komisyon Başkanı olarak, muhakkak diğer siyasi partileri de ziyaret ettiler. Onların Parlamento heyetleri var, yönetim kurulu üyesi bir arkadaşın başkanlığında bizi ziyaret ettiler. Şimdi aldığım bilgi, saat 15.30'da internet, mail yoluyla bize göndermişler yani 15 Mayıs tarihinde, bugün 2 Haziran, o günden bu tarafa maili hazırlayamamış kurumlar, derslerine iyi çalışmamışlar gibi geliyor. Yani ben de herhâlde TUSİAD ve TOBB'un karşı çıkmasını siz desteklersiniz diye düşünüyorum.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Yani aslında öyle olması gerekiyor, evet.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, TUSİAD temsilcisi buradaymış. O, bu madde hakkında...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 4'üncü maddeye mi itirazınız var sizin?

Evet, dinleyelim sizi. Bakalım, neymiş 4'üncü madde?

TUSİAD ANKARA TEMSİLCİSİ BARIŞ URHAN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; 4'üncü maddede temel olarak Rekabet Çalışma Grubu üyelerimizin kaygılandığı kısım, görüşümüzde bahsettiğimiz bu verinin teşebbüse ait olduğu ancak verinin tutulduğu ortamın kişiye ait olduğu durumlarda nasıl davranılacağına bu hüküm çerçevesinde net olarak görülmediği. Dolayısıyla hükümle cep telefonları, tabletler gibi cihazların içindeki teşebbüs verilerinin de kapsandığı söylenebilecekse de bu cihazların kişilere ait olduğu durumlarda ne gibi önlemler alınabileceği ya da nasıl bir sınırlamaya tabi tutulacağına belirtilmediği Çalışma Grubunda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, bakın, bir inceleme anında odada bulunan defter, kayıt, belgelerin hepsi kontrol altına alınır. Yani "Bu benim hatıra defterim, buna bakmayın." diyemezsiniz. Eğer hatıra defterinde, kayıt dışı ekonomiyi orada tutuyorsanız ona da bakmak mecburiyetinde. Hatıra defterinin içerisinde de siz birileriyle alışveriş yapabilirsiniz. Yani o anlamda bunu...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bu, yanlış bir şey olur ama.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bakmak isteyen art niyetli ise, örneğin...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili hüküm devreye girer. Hayır, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili hüküm devreye girer o zaman.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Efendim, müsaade ederseniz açıklayayım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 3'le ilgili bir görüşünüz var mı? Az önce önergeyle değiştirdik. 3'le ilgili mutabık kaldılar.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Müsaade ederseniz açıklayayım efendim. Eğer o ortamda bu, benim kişisel mobil telefonum derse biz bakmıyoruz ona zaten.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle ama bir şey söyleyebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Benim söylemek istediğim de buydu tam, bu iki konuşma da denk geldi. Şimdi, diyor ki: “İşte defterleri, fiziki elektronik ortamda bilişim tutan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir.” Burada siz mobil şeyi ayırdınız ama bu zaten çok ucu açık yani her türlü veriyi aratabiliriz. Amaca uygun... Bir kısıtlama koymamış Başkanım, bu, inceleme konusu olan verilere, elektronik ortamdaki verilere anlatabildim mi yani? Burada “her türlü” demek, ucu çok açık.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Biz incelemeye gittiğimizde, zaten inceleme elemanımız firmaya gittiği zaman bir personel listesi alıyor, ondan sonra da firmanın personele tahsis ettiği, firmaya ait mobil cihazların listesini de alıyor. Dolayısıyla kişilere ait özel mobil cihazlara, bilgisayarlara bakmıyoruz. Firma tarafından onlara işleri için kullandıkları, kullanım için verdikleri mobil cihazlara ve diğer araçlara bakıyoruz. Yani orada imaj alıyoruz, orada bırakıyoruz ve bir tane de...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kanun maddesi “her türlü” dediği için ben bunu belirtmek durumunda kaldım. Tabii yani ucu çok açık ama o defterlerle ilgili değil bu, on-line. Sayın Bakanım, dijital verilerle ilgili diyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Evet, Değerli Başkanım, şimdi arkadaşlar (a) bendini değiştirdiğimiz için üstü görmüyorlar herhâlde. Orada diyor ki: “Kurul, bu kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hâllerde teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin sadece orayla sınırlı olmak üzere defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile birleşim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını yani imajlarını ve fiziki örneklerini alabilir.” Dolayısıyla biraz önce Başkanın da ifade ettiği gibi şirket tarafından verilmiş bilgisayar ve mobil cep telefonlarını inceleyebilir, adamın şahsi, hanımının, çocuklarının adına olanları zaten incelerse suç olur.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Asla...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – İncelenmez de. Bugüne kadar örnekleri de yok ve bu konuda yapılmış bir şikâyet de yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben hemen bir soru sorayım.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Affedersiniz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Pardon, buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Bugüne kadar yerinde incelemeyle ilgili aleyhimizde verilmiş bir yargı kararı yok, çok dikkatliyiz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bir soru olarak da soracağım bunu. Şimdi, yetkili arkadaşlar giriyorlar şirket genel müdürlüğüne, verileri tespit etmek üzere çalışıyorlar. Şimdi, o veriler ki dediğimize katılıyorum dijital ortam geliştirdi geçmişe göre, dolayısıyla da yeni bir şey getirmek lazım fakat benim takıldığım şeylerden bir tanesi şu: O dijital veriler içinde üçüncü kişileri ait bilgiler, ticari bilgiler de sizin elinize geçmiş olmayacak mı? Ben hukukçu değilim ama yanlış anlamıyorsam bireysel hak ve özgürlüklere aykırı bir özellik taşıyor bu kısım.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Olabilir ama biz onunla bunu değerlendirme yapmayacağız ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, arkadaşlar, şöyle bir düzenleme yaptık biz 26’ncı Dönemde tahmin ediyorum. Ticari sırda ilgili çok tartıştığımız bizim AK PARTİ Grubu olarak muhalefetten arkadaşlarımızın, Odalar Birliğinin, TÜSİAD’ın, bütün sivil toplum örgütleriyle ilgili, aslında ticari sırlarla ilgili, devlet sırrıyla ilgili bir düzenlememiz vardı. Biz o devlet sırrı düzenlemesini, bunu sınırlandıran, ticari sırların önüne geçmeyi... Hatta ben burada çok itiraz ettim. Ya bir işletmenin

içine girersiniz, adamın formülünü alırsınız, “O formülü ben inceliyorum kardeşim.” diye yaparsınız ve onu... Hangi kanunda olduğunu bilmiyorum ama ticari sırrı kesinlikle ayırdık, o kişisel verilerin korunmasıyla ilgili müeyyideleri de beraberinde getirdik. Öyle tahmin ediyorum Sayın eski Bakanımız Bülent Bey bu konuyu daha iyi bilir, hukukçu arkadaşımız. Yani ben onda bir engel olduğunu biliyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Özellikle de kişisel verilerin güvenliği konusunda ben de sordum, inceledim de yani bir sıkıntı yok genelde alınan uygulama da bu diye. Yine, 4054 sayılı Kanun’un 25’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasında şöyle bir hüküm var: “Kurul üyeleri ve personeli kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve bu kanunun uygulanması sırasında öğrendikleri teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin ticari sırlarını görevlerinden ayrılmış olsalar bile ifşa edemezler, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamazlar.” Bu hükümle teşebbüslerin ticari sırları da korunma altına alınmış, tabii, bunları cezai yaptırımları da var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten maddenin başındaki cümlede görevlerle paralel olarak isteme şeyi var.

Tacettin Bey, buyurun, son sözü sizden alalım.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Sevgili Başkan, şeytanın avukatlığını yapacağız galiba, öyle gözüküyor.

Beşinci köprünün ihalesi var iki ay sonra. 5’li şirketin karşısına 6’ncı firma olarak ihaleye girip almak istiyorum ve bu arada teknik ekibimle büromda mimarlar, mühendisler çalıştılar, bütün kayıtlar bilgisayarımda, maliyet analizlerim vesaire ve bu baskın yapıldı. Geldiler, benim bilgisayarımdeki bu maliyet analizlerim alındı ve rakiplerim tarafından bütün çalışmalarım ellerine geçti. Ben nasıl alacağım o ihaleyi? Yani art niyet var ise...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hayır, o zaman zaten oradaki soruşturmayı yapan eleman kötü niyetliyse onların ayrı cezai şeyi var.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Hayır yani 5’linin elinden köprü ihalesini almam zaten mümkün değil.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hayır, bu aleni bir şey değil ki, sizin şeyiniz aleni değil, bu belgeler aleni değil ki. Nasıl o firma gelip o belgeyi alacak?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, arkadaşlar, şeytani her işimize sokarsak biz işin içinden çıkamayız.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yani başka türlü o belgeyi nasıl alacak? Rüşvetle alabilir, tehditle alabilir, başka türlü alabilir...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tacettin Bey, şeytan her işe girerse zaten bizim kanun yapmamıza gerek yok, şeytan ne isterse yapar.

Değerli arkadaşlar teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben söz istemiştim. İzin verirseniz önergeden önce...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, buyurun kısaca...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, maddede yapılan değişiklik öncesi... “Defterlerini ve her türlü evrak ve belgelerini inceleyebilir ve gerekirse suretlerini alabilir.” Şimdi, burada evrak ve belgeden suret almak başka bir şey. “Getirilen düzenleme fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini –yani bir istisna yok- ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir.” Yani gerekirse falan değil, hepsini alabilir ve her türlü

verileri. Bakın, “içerisinde yer alan her türlü veri” dediğinizde burada siz Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun’a aykırı bir uygulamanın da önünü açacak bir durum yaratılıyor, mobil cihazlar da bunun içerisine dâhil olmak üzere. Yani bu büyük sakıncaları olan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten önergenizde de muhakkak ona temas ediyorsunuzdur, bir okuyalım önermeleri ne diyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, kişisel veriler derken de “Veri tabanında yer alan müşterilerin adı soyadından şeyine varıncaya kadar müşterinin kendi rızasıyla şirkete verdiği bütün verilerini de alabilir.” diyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kamil Bey, şimdi, önermeler zaten onun üzerine, önermeleri okutalım. Önermeleri bir okutalım, ne diyor önermeler bakalım. Kamil Bey’in dediğini muhakkak diyecektir veya başka şeyler de vardır.

Madde üzerinde 3 tane önerge var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 4’üncü maddesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 15’inci maddesi (1)’inci fıkra (a) bendinin devamına aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin bağımsız avukatları ile bu teşebbüs ve teşebbüs birlikleri arasındaki, savunma hakkının kullanılması veya hukuki danışmanlık alınması amacıyla hazırlanan her türlü belge ve yazışma avukat müvekkil gizliliği imtiyazından yararlanır. Bu tür belge ve yazışmalar yerinde inceleme kapsamında incelenemez ve suretleri Rekabet Kurumu meslek personeli tarafından alınamaz yahut suretleri alınmış olsa dahi Kurul kararına esas teşkil edemez. Bu tür belge ve yazışmaların teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin kendi birimleri arasında raporlanmasına ilişkin belge ve iç yazışmalar ile bağımsız avukattan hukuki danışmanlık alınmasına yönelik hazırlayıcı belge ve yazışmalar da bu imtiyazdan yararlanır.”

Müzeyyen Şevkin

Haydar Akar

Tahsin Tarhan

Adana

Kocaeli

Kocaeli

Tacettin Bayır

Ahmet Akın

İzmir

Balıkesir

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 4’üncü maddesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 15’inci maddesi (1)’inci fıkra (a) bendinde yapılan değişiklik yerinde inceleme yetkisinin sınırlarını genişletmektedir. Ancak yerinde inceleme yetkisinin bu denli genişletilmesi avukat-müvekkil gizliliğine zarar verir. Önerge, bu zararı önlemeyi amaçlamaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 4 - 4054 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, gerektiği takdirde bunlara ilişkin imaj ve fiziki örnek alınması işlemlerini gerçekleştirebilir.”

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Avrupa Birliği mevzuatında “imaj alma” kavramı kullanılmaktadır. incelenecek materyalin kopyasının alınmasını ve kurum nezdinde incelemeyi ifade etmektedir. Tanımı: “İmaj alma, sabit sürücü üzerinde yer alan her bit birebir yedeklenmesi işlemine verilen addır. Böylelikle kopyalanan sürücünün içeriği aynen elde edilmiş olur. AB mevzuatıyla uyum sağlanması için “imaj alma” kavramının tanımlanarak metne dâhil edilmesi yerinde olacaktır. Ek olarak, kopya ve imaj alma faaliyetlerinin ancak gerekli olduğu hâllerde kullanılması amacıyla hükmün yeniden düzenlenmesi zaruret arz etmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 4054 sıra sayılı Kanun Teklifinin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

4054 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan belgelerini ve bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini yalnızca başka şekilde delil elde etme imkânının bulunmadığı hâllerde inceleyebilir. Bu kopyalar ve aynı anda çıkarılmış ikinci kopyalar ve fiziki örnekleri en yakın notere saklanması için teslim edilir ve bu durum tutanak altına alınarak Kurum uzmanları ve taraflarca imzalanır.

Ali Kenanoğlu

Ömer Öcalan

İstanbul

Şanlıurfa

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Kurumun her türlü onamda tutulan verileri inceleyebilme ve bunların her türlü kopya ve çıktısını alabilmesini öngören değişiklik amacını aşabilecek bir potansiyel doğuracaktır. Zira tüm verilere erişim sağlanması ve bu verilerin ekran görüntüsü ya da imaj almak gibi şekillerde kopyalanması, suistimale açık bir yöntemdir.

Bu kapsamda kurumun elde ettiği belgelerin ilgililere imzalatılması imkânının ortadan kalkabileceği, kopyası alınan belgelerin değiştirilmesi ihtimali ortaya çıkabilecektir.

Bu nedenle, kuruma böylesine kapsamlı bir yetki verilirken hem kişisel veriler hem de ticari sınırlar için ilave güvencelerin sağlanması gerekmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeden sonra yeni bir madde ihdasıyla ilgili önerge var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklemesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5 - 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun 22'nci Madde (1)'inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Rekabet Kurulu, kurumun karar organı olup biri Başkan biri ikinci Başkan olmak üzere toplam yedi üyeden oluşur. Cumhurbaşkanını; üç üyeyi Ticaret Bakanlığının, iki üyeyi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin her boş üyelik için kendi kurumları içinden veya dışından göstereceği ikişer aday arasından, birer üyeyi ise Yargıtay ve Danıştayın kendi kurumları içinden göstereceği ikişer aday arasından atar. Ticaret Bakanlığı kontenjanından gelecek üyelerden birisi kurum personeli arasından atanır. Cumhurbaşkanı kurul üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkan atar.”

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Haydar Akar

Kocaeli

Adana

Kocaeli

Tacetin Bayır

Ahmet Akın

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Balıkesir

Manisa

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, çok değerli Komisyon üyeleri; aslında bu bizim verdiğimiz önerge bugünkü iktidar açısından desteklenmesi gereken bir önerge. Eğer bu ülkede bugünkü ekonomik sıkıntıları aşacaksa, işsizlikle ilgili, yoksullukla ilgili mücadele edeceksek öncelikli olarak yabancı sermayenin önünü açmamız gerekiyor. Bir yabancı sermaye bir ülkeye yatırım yapacaksa öncelikli olarak orada yaptığı yatırımın mal güvenliği ve aynı zamanda o ülkenin adaleti, hukuku...

Biz burada bir önerge veriyoruz, bu önergede de işte dışardan şu atasın, bu atasın diye değil. Örneğin, TOBB. Neden TOBB diyoruz? Sektörlerle ilgili oradaki yöneticiyi veya oradaki temsilciyi TOBB atasın. Hukukla ilgili Danıştay söz sahibi olsun, gene Cumhurbaşkanına da atama yetkisi verilsin diyoruz. Aynı zamanda zaten Cumhurbaşkanı atayacak ama bu kurumların önerilerini de alalım. Eğer biz tek sadece Cumhurbaşkanlığına yetkiyi verirse gerçekten yabancı sermaye açısından doğru bir kanun teklifi değil. Tamamen kanun teklifinin yani bu teklifin bütün maddelerini aslında tek kişiye yetki vererek geçersiz sayıyoruz.

Konuşmamın başında da söylemiştim. Eğer biz bu kanunu bu şekilde geçirirsek hiçbir anlam ifade etmiyor, bu kanunu tek maddeyle de geçirebiliriz. “Bütün yetkili Cumhurbaşkanlığıdır.” deyip tek maddeyle de bitirebilirdik. Onun için yetkiyi sektörlere ve kanunu inceleyecek Danıştaya, Sayıştaya verebiliriz. O anlamda iktidar milletvekillerinin de bu konuyla ilgili görüşler ortaya koyması gerekir. Görüşlerini ortaya koyması gerekiyor diye bu ek maddeye sizlerden destek istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, ek madde ihdasıyla ilgili Sayın Tarhan’ın açıkladığı gerekçe doğrultusunda madde ihdasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdası kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 4054 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Affedersiniz...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Başkanım, burada zannediyorum 5’inci maddeyle ilgili birden üçe çıkarılmasına ilişkin iş yükü gereçlendiriliyor.

Şimdi, 31’inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendindeki değişikliklerle Rekabet Kurumunun başkan yardımcısı sayısı ikiden üçe çıkarılıyor. Yeni başkan yardımcılarının ihdası da kurum işleyişinin daha verimli olması, iş yükünün daha etkin yönetilmesi. Çoğunuz da özel sektörde çalışıyorsunuz, bir iş yerinde müdür sayısının artırılarak iş yükünün azaltılması savı çok doğru gelmiyor açıkçası. Yani bunun için başkan yardımcılığı sayısının ikiden üçe çıkarılmasıyla buradaki verimlilik ve etkinlik ihtiyaçları arasında doğrudan bir bağlantı olmadığını düşünüyorum. Bunun yöntemi daha verimli çalışmak, daha etkin çalışmak yani bu tedbirlerin alınmasına dönük çalışmaların yapılması gerektiği bence önemli. Hani, müdür sayısını artırarak verimlilik ve etkinlik çok anlamlı gelmiyor. Bence burada bir kadro ihdası yapılmaya çalışılmış. Kurumun mevcut durumu dikkate alındığında yeni başkan yardımcılığı kadrosunda liyakatsizlik ve siyasi atama gibi bir şey görüyoruz açıkçası. Bunun tasarruf açısından da çok verimli olmadığı konusunda görüş bildirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Aslında ben, bizim bu reddettiğiniz maddeyle alakalı şeyi merak ettim yani merakımdan söylüyorum da. Şimdi, gene Cumhurbaşkanı atıyor bunu. Yani neden buna itiraz ediyorsunuz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anladım, teşekkür ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bunu zaten gene Cumhurbaşkanı atayacak, gene Ticaret Bakanının önerdiklerinden olacak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin önerdiklerinden seçilecek bu. Ticaret Bakanını atayan da zaten Cumhurbaşkanı yani neden bunda itiraz edildi onu merak ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Fazla dolaştırıyorsunuz, onun için, inat olsun diye yapıyorlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ondan mı? Tamam, peki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ederiz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sibel Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Daha bitirmedim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Öyle mi? Özür dilerim, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani zannediyorum 732 çalışanı var değil mi Sayın Başkanım?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Hayır efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ne kadar çalışanı var?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Şu anda 376 ama 732 bizim hedeflediğimiz bir rakam. Bu gelişen piyasalar için de şu andaki mevcut sayımızı, FETÖ operasyonlarıyla birlikte de çok azalan uzman sayımızı kısa sürede artırmayı hedefliyoruz ama orada bir yanlış anlaşılma vardı. Artırırken mutlaka sınava tabii tutacağız, yarışmaya ve tez hiçbir zaman kalkmıyor. Hatta tezin yanına, tez ve sınavın yanına ilave birtakım eğitimler de getiriyoruz. Bizim amacımız şu: Rekabet Kurumunda yeterliliğini alan bir uzman Türkiye’de veya dünyada herhangi bir şirkette veya kurumda çalışabilmeli, bütün kapılar ona açılabilmeli. O liyakate uygun bir şekilde yetiştirme amacımız var. Biz 732’yi belirlerken konuştuk, istişare ettik, on yılımızı hedefleyelim dedik. Yani on yıl sonra bu sayımız nerede olacak? Biz on yıl sonra bu ekonomideki rekabeti, Rekabet Kurumu olarak hangi uzman profiliyle yöneteceğiz, denetleyeceğiz? 732 oradan çıkmış bir rakam. Şu anda 376 son derece yetersiz.

Sadece başkan yardımcıları konusunda size şunu arz etmek istiyorum. Ben altı ay önce geldim, başkan yardımcısı sayımız 2’ydi. Çok ağır bir yük var. Size de bahsettiğim gibi bizim soruşturma süreçlerimiz çok ağır. Soruşturma dosyalarımız gerçekten doktora tezi niteliğinde. Her bir uzmanla, her bir dosyayla bire bir belki ilgilenmek gerekiyor. Çok da hassas konular çünkü biz ceza veriyoruz ama ceza vermekten hiç de hoşlanmıyoruz. Yani hakka hukuka uygun da bu işleri yapmamız lazım, 2 başkan yardımcısı gerçekten çok verimli çalışsalar da bütün mesailerini hatta özel yaşamlarını da Kuruma harcasalar yetmiyor.

Şöyle, bir idari taraf var, destek ve idari taraf, orada 1 başkan yardımcısının olması gerekiyor, 2 başkan yardımcısının da teknik tarafta, denetim tarafında olması gerekiyor. Çünkü on bir tane dairemiz var, yani 2 başkan yardımcısıyla ben çalışamadım. Çünkü artık öyle bir yük veriyorsunuz ki insanlara o yükü kaldıramıyorlar yani insani tarafınız o yükü kaldırmaz. 3 optimum rakam yani biz 3 başkan yardımcısıyla çok rahat çalışabiliriz. Liyakat konusuna gelince şu andaki 2 başkan yardımcımızın birisi yirmi yıllık rekabet uzmanıdır, birisi nereden bakarsanız yirmi yıllık SPK uzmanıdır, SPK’dan gelmiş bir arkadaşımızdır. Diğer olabilecek arkadaşlarımız da hep Rekabet Kurumunda tercih edeceğimiz çok eski çalışanlar. Hiçbir sorun bu anlamda yok. Zaten başarıyı elde etmek için yüksek profilli insanlarla çalışmak lazım, biz de bunu tercih edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ederim.

Bitirdiniz mi Müzeyyen Hanım?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamamdır, teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Benden önce Başkanın değerli ve kıymetli açıklamaları isabetli oldu. Orada nitelik ve liyakati artırıcı yöntemler geliştirmek çok önemli.

Şimdi, burada itirazımız şu: Kurumun özerkliği ve bağımsızlığı tartışılıyorken, Kurulun teşekkülü, başkanın, üyelerinin teşekkülünde bu sorun varken ve bir de AB uyum yasası yaparken ve bu AB'nin de bizden çözmemizi istediği temel nokta Kurumun özerkliğinin ve bağımsızlığının güvence altına alınması iken -atamalarda özellikle başkan ve üyelerinin atanmasında- şimdi bunlar duruyorken, biz aynı AB'ye uyum yasasında başkan yardımcılığını artırıyoruz. Bu bir çelişki yaratıyor. Eğer kurum özerk ve bağımsız bir yapı olmuş olsa 10 tane başkan yardımcısının olmasının ya da artırmamızın bir önemi yok. Eğer bir iş yükü varsa kurumun zaten tartışmadan bunu artırabiliriz. Burada nitelik, liyakat özerkliği güvence altına alacak uygulamalar önceliğimiz olmalıydı yasada. Yoksa başkan yardımcısının artırılmasında bir sorun yoktu tabii ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben kısaca şunu sormak istiyorum. Yani bu personel alımında sınavdan bahsettiniz. Burada liyakat esasının korunması hepimizin derdi. Örneğin, o sınav nasıl oluyor, yazılı sınav, mülakat var mı? Şu işin içine mülakat girerse zaten orada bütün kayırmacılık dediğimiz, torpil dediğimiz meseleler devreye giriyor. En büyük endişemiz ve de şu anda kurumlardaki liyakati bozan en büyük esas mülakat sistemidir. Çünkü bir bakıyorsunuz yazılı sınavda en yüksek puanı alan kişi mülakatta sıfıra yakın puan konuyor ve o kuruma alınmıyor. Bu mülakat bütün liyakat esasını bozan bir noktaya geldi. Bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, teşekkür ediyorum. Değerli arkadaşlar 5'inci maddeyi oylamıştık biliyorsunuz, 6'ncı maddeyi okutuyorum.

MADDE 6-4054 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve Kanuna ekli (I) sayılı cetvel eklenmiştir.

“Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri yürüten personelin kadroları ekli (I) sayılı Cetvelde gösterilmiştir.”

“Cumhurbaşkanınca Kurum için belirlenen kadro kullanım esasları çerçevesinde, ekli (I) sayılı Cetveldeki kadroların hizmet sınıfı, unvan ve derecelerinin değiştirilmesine Kurul yetkilidir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde 2 adet önerge var.

Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Bu soruyu ben önceki dönem Bakanımıza sorayım. Çünkü Anayasa Mahkemesinin 2013 tarihli iptal kararı doğrultusunda yapılmış bir düzenleme. Kurum personelinin özlük hakları, kadro unvanı ve dereceleri kurumun takdir yetkisinden alınıp kanunla düzenleniyor. Teklif yerinde. Sorum şu: Anayasa Mahkemesinin iptal kararı 2013 yılında verilmiş, şu an 2020 yılındayız. Üstelik Rekabet Kanunu 2018'de değiştirilmiş Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle. Neden bu kadar geç kaldı? Hükümet Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda adım atmak için neden yedi yıl bekledi? Bunu merak ediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet Sayın Bakanım, buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tabii Anayasa Mahkemesinin kararları herkesi bağlar ve saygı duymak gerekir. Kurum içerisindeki çalışmaların yoğunluğu ve işte FETÖ'yle mücadele, darbe girişimleri falan derken Meclisin yoğunluğu bu zamana kadar uzamış ama zararın neresinden dönersen kârdır yani. Geçmiş artık yargılamanın bir anlamı yok, önümüze bakacağız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz.

Vehbi Bey, sizin bir sözünüz mü var?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben bir şey sormak istiyorum Sayın Bakana. Burada yeni bir tane fıkra konulmuş: “Cumhurbaşkanınca Kurum için belirlenen kadro kullanım esasları çerçevesinde ekli (I) sayılı cetveldeki kadroların hizmet sınıfı, unvan ve derecelerinin değiştirilmesine Kurul yetkilidir.” denilmekte. Şimdi, bu Anayasanın 128’inci maddesine aykırı bir şey değil midir? Yani buradaki hizmet, unvan ve derecelerinin değiştirilmesine kurul mu yetkilidir, yoksa kanunla mı düzenlenmesi lazımdır bunun? Orada bir sıkıntı var, problem var mı?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kim cevap verecek arkadaşlar buna? Güzel bir soru.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Buna neden ihtiyaç duyduk?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani “Adamın derecesini düşürecek misiniz?” diyor. Doğru söylüyor Vehbi Bey. Hukuken engel zaten, düşüremezsiniz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Tabii ki düşürmeyeceğiz, yalnız Rekabet Kurumunda bu derece, kadro biraz problemlidir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, sizin sesiniz çok az geliyor. Herkesin sesi iyi geliyor, niye Başkanın sesi böyle geliyor? Rekabete açık bir ses değil yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Bizim kurumumuzda ilk başta çok farklı kurulmuş bir kurul. Şöyle söyleyeyim yani işte 3600 ek göstergeli şoförler var, 3’üncü derecede hizmetliler var. Mevcut kamu personel rejimine uymuyor. Bunu bir şekilde düzeltmemiz lazım yani bunu düzeltirken de kazanılmış haklara bir şey yapamayız, o kazanılmış haklar devam edecekler ve onları kişisel, kişiye özgü haklar haline getiriyoruz mecburen ama bundan sonraki kadro işlemleri mevcut kamu personel rejiminde neyse, 657’de neyse o şekliyle yapılacak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – – Evet, teşekkür ediyorum. Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Teşekkür ederim.

Tabii, bu hüküm olabilir, kamu kurumlarında unvan, derece değişiklikleri ihtiyaç üzerine olabilir ama hizmet sınıfı unvan ve derecelerinin değiştirilmesine kurul yetkilidir. Şimdi, bakın, hizmet sınıfı genel idari hizmetler var, temel hizmetler, yardımcı hizmetler vesaire. Unvan diyor mesela; kurum başkanı, baş hukuk müşaviri, daire başkanı. Mesela başka bir şeyi daire başkanı unvanına getirebilirsiniz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Her an yapabilir zaten onu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Yani daire başkanı sayısını 1’ken 2,3,5...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, yok, artıramıyor. Cetvel olduğu için artıramıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Bakın, artıramıyor ama şimdi burada maddede “Hizmet sınıfı unvan ve derecelerinin değiştirilmesine kurul yetkilidir.” deniliyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, 1 sayılı cetvelde sınırlanmış.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Burada cetveldeki kadroların, hizmet sınıfını değiştirebilir kurul, unvanı da değiştirebilir, dereceleri de değiştirebilir. Ben bunu anlıyorum, başka bir şey anlamıyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Belediyelerde mesela, belediye kurulunda böyle bir şey oluyor mu mesela hiç mesela?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, açıklayın bakalım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Bakın, derece değişikliği yapılabilir ama unvan değişikliği... O da mümkün ama onun o kadar kolay olmaması lazım. Yani buradaki daire başkanının sayısı şu anda 15 kadroyken istendiğinde artırılabilir mi?

Evet, teşekkür ederim. Bir açıklama yapılırsa memnun olurum.

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN - Sayın Başkanım, bu genel olarak kadroları benzer kurumlarda kanunun ekinde olan kurumlar için aslında torba olarak düzenlenmiş. Bu zamana kadar aşağı yukarı bütün kanunlarda yer alan hükme benzer bir hüküm var burada. Bu, şu anlama geliyor: Boş kadro unvan ve dereceleri de olacak. Yani kurumun ihtiyacına binaen biz bunu da sınırlamak için burada Cumhurbaşkanlığınca kurum için belirlenen kadro kullanım esasları diye bir sınırlama getirerek Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ihtiyaca binaen derece ve boş kadrolarda unvan, derece ve sınıf değişikliği yapma yetkisini kurula veriyoruz. Aksi takdirde şimdi mesela...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Becayış oluyor.

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN - Becayış değil. Şimdi, 4'üncü derecede uzman var. Şimdi, uzmanınızı aldınız, 4'üncü derecede görev süresini tamamladı, 3'üncü dereceye vereceksiniz. Bu düzenleme olmazsa bunun için, kanun değişikliği için Meclise gelmemiz lazım. Bunu engellemek açısından uygulamada süreci...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – 3 yapabilecek misiniz?

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN – Tabii, 3 yapabileceğiz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Derece için tamam. Unvan için?

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN - Diyelim ki memur kadromuz var, boş. Başkanımın da dediği gibi hizmetlerimiz aksadı, uzman kadro ihtiyacımız hasil oldu, bunu yine boş olmak koşuluyla uzman olarak değiştireceğiz. Onun alım prosedürü de farklı olacak.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Uzman yapacaksınız yani.....

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Memur uzman yapamayız

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN - Bu kadroları cetvelleri kanun ekinde olan bütün kanunlarda bu şekliyle bir düzenleme yetkisi var. Aksi takdirde bütün değişikliklerde meclise gelmek gerekecek.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Bundan önceki 5'inci maddede başkan yardımcısını 3 adet yapalım hükmüne gerek yok aslında. Burada bana göre bu eklenen şeyle o zaten kendi içinde kurul tarafından...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kamil Bey, kadroyu artıramıyoruz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bakın, ben kadroyu artırıyorlar demiyorum zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sizin dediğinizden başka...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Unvan değişikliği yapabilir kurul yapabilir bu hükme göre. Derece değişikliği de yapabilir, unvan değişikliği de yapabilir.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Başkan yardımcılığını yapamaz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bakın -ben isminizi bilemediğim için kusura bakmayın-Beyefendi'nin söylediği doğru, kamu kurumlarında oluyor bu. Yani bir üniversitede yardımcı doçent, doçent olmuş; yardımcı doçent kadrosu doçente dönüştürülüyor YÖK tarafından yani unvan değişiyor

veya bir memur gelmiş 7'nci derece kadrosunda üç yıl, beş yıl; 6'ya düşmesi lazım, 6'ncı dereceye dönüştürülüyor 7'nci derece. Derece tamam ama "Unvan da değiştirilebilir." diyor burada. Yani bilemiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani şöyle diyelim, izin verirsiniz ben sizin sorunuzu –benim de kafam karıştı- şöyle sorayım: Arkadaşlar, şimdi, "rekabet başuzmanı" diyor, genel idari hizmetlerde kadro derecesi 2, kadro adedi 10. Bu dereceyi, 10 kişinin derecesini 1 yapıyor muyuz?

REKABET KURUMU İKİNCİ BAŞKANI ARSLAN NARİN – İhtiyaca binaen evet, derecesini 1 yapabiliriz efendim, boş kadroda olmak koşuluyla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman, bakın, şimdi bir şey var: Şimdi, 134'ü değiştiremiyoruz biz değil mi?

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Kadro adetleri sabit.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kadro adetleri sabitken bunun neyini değiştiriyoruz o zaman biz?

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRE BAŞKANI HALİL İBRAHİM KURTOĞLU – Efendim şöyle: Üst kurulların kökeninden başlamak lazım konuya. Bütün üst kurullarımızda bu düzenleme vardır, şöyledir: Genel sistemin dışındadırlar ama kadrolar konusunda genel sisteme atıf yapılarak uydurulması gerekir bunun ve kurula yetki verilir. Neredeyse tamamında böyledir. Biri hariç, birinde özel bir durum var; o yüzden o şekilde dizayn edilmiş diye düşünürüz ama kadroları da "dolu" ve "boş" şeklinde ikiye ayırmamız lazım. Dolu kadrolarda derece değişikliği rutinimizdir. Boş kadrolarda ise her şeyi değiştirebiliriz, unvanı da değiştirebiliriz, dereceyi de değiştirebiliriz, birçok şeyi, sınıfı da değiştirebiliriz. Sayın Vekilimizin bahsettiği bir teşkilattır yani memuru daire başkanı yapmak ya da memuru başkan yardımcısı yapmak ki kanunda başkan yardımcısı sayısı yazacaktır...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Unvan değiştirmek o da.

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRE BAŞKANI HALİL İBRAHİM KURTOĞLU – Evet ama boşlardadır Sayın Vekilim yani o da aslında bir rutindir. Yani Resmî Gazete'de devamlı çıkar Cumhurbaşkanlığı kararı olarak, ihtiyaca binaen yapılan düzenlemelerdir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu değil, ben şunu soruyorum, ben Sayın Vekilim Kamil Bey'in söylediğinden şunu anlıyorum: Yani diyelim ki Rekabet uzman yardımcısı 9'uncu derecede 50 kişilik kadro var ya, o 50 kişilik kadroyu "Benim bu 9 hoşuma gitmedi, 7 yapayım." diyebilir mi?

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRE BAŞKANI HALİL İBRAHİM KURTOĞLU – Evet yani ihtiyaca binaen bunu yapabilir ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, adama sınıf mı atlatır, yukarıdaki kadroda eksilme mi olur?

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRE BAŞKANI HALİL İBRAHİM KURTOĞLU – Dolu kadroda unvan değişikliği olmaz Sayın Başkanım, dolu kadroda bunu yapamaz ama bugün bir hizmetliye ihtiyacım olursa ben boş Rekabet uzmanını alıp hizmetli yapabilirim, yarın Rekabet uzmanına ihtiyacım oldu, boş hizmetliyi alıp Rekabet uzmanı yapabilirim ama 732'nin içerisinde kalmak kaydıyla, Kurul kararıyla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani "Bu var." diyorsun.

Evet, Kamil Bey...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hayır ama aynı şey değil Sayın Başkan, bakın, bir kişiyi -kişiden bahsetmiyorum ben, kadrodan bahsediyorum- unvanını değiştirip boş bir kadroya atarsınız, derecesi boş bir derecede bir kadroya... O başka bir şey. Kişileri bırakın çünkü burada diyor ki: “1 sayılı cetveldeki kadroların hizmet sınıfı unvan ve derecelerinin değiştirilmesine...” diyor yani kişinin atanacağı kadro, unvan değil; burada cetveldeki “Kadro, unvan, vesaire hizmet sınıfı değişikliklerinin değiştirilmesine Kurul yetkilidir.” diyor.

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRE BAŞKANI HALİL İBRAHİM KURTOĞLU – Bu kadroların şu anda yarısı dolu, yarısı da boş olacak kanun teklifi bu şekilde yasalaşırsa ve yürürlüğe girerse. Dolayısıyla o boşlarda Kurul istediği gibi ihtiyacına binaen oynama yapabilecek, dolularda sadece derece değişikliği yapabilecek.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, yeterince anlaşıldı diye tahmin ediyorum. Strateji ve Bütçe Başkanlığından arkadaşımız bu mevcut uygulamanın, bu metnin sadece bu Kurulla ilgili olmadığını, diğer kurullarda da böyle bir düzenlemenin olduğunu ifade ettiler.

6’ncı madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 4054 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen fıkranın madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Gerekçe:

Kanun maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere eklenmesi düşünülen yeni fıkra ile “Cumhurbaşkanınca Kurum için belirlenen kadro kullanım esasları çerçevesinde, ekli (I) sayılı Cetveldeki kadroların hizmet sınıfı unvan ve derecelerinin değiştirilmesine Kurul yetkilidir.” hükmü getirilmek istenmektedir.

Başkanlık sistemine geçildikten sonra, Kurul üyelerinin tamamının Cumhurbaşkanlığı tarafından atandığı ve daha da önemlisi görevlerinden alınabildiği bir durumla karşı karşıyayız.

Söz konusu maddeye bu fıkranın eklenmesi hâlinde; rekabet ortamını düzenlemekle görevli bir üst kurulun, siyasi otoriteden bağımsız hareket edebilme yetisini kaybedeceği, teşebbüsler arası uyumsuzluk hâlinde siyasi baskı hissiyatı ile siyasi otoriteden yana tercih kullanabileceği riski taşıdığı, dolayısıyla bu durumun yatırımcılar açısından olumsuzluk teşkil edebileceği değerlendirilmektedir.

Bu nedenle, madde metnine eklenmesi düşünülen fıkranın, madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2875 esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 6’ncı maddesi ile 4054 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ekli (I) sayılı Cetveldeki toplam kadro sayısını geçmemek ve mevcut kadro unvanları veya 10/7/2018 tarihli ve 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi eki cetvelde yer alan kadro unvanları ile sınırlı olmak kaydıyla hizmet sınıfı, kadro, unvan ve derecelerin değiştirilmesi ile bu kadroların kullanılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

Fahri Çakır

Düzce

Gerekçe:

Önergeyle düzenleyici ve denetleyici kurumlarla benzer düzenlemenin yapılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda; ekli (I) sayılı Cetveldeki toplam kadro sayısının geçilmemesi ve mevcut kadro unvanları veya Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi eki cetvelde yer alan kadro unvanları ile sınırlı olması kaydıyla hizmet sınıfı, kadro, unvan ve derecelerin değiştirilmesi ile bu kadroların kullanılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Kurul yetkilendirilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 4054 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrasına “Rekabet” ibaresinden sonra gelmek üzere “başuzman,” ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Rekabet uzman yardımcıları, rekabet uzmanlığına atanmalarında 657 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine göre derece yükselmesinden aynı usul ve esaslara göre yararlandırılır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde Müzeyyen Hanım’ın söz talebi var.

Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, bu maddede Rekabet yardımcılığından Rekabet uzmanlığına terfi için artık alanıyla ilgili uzmanlık tezi yazılmayacak, uzman yardımcılığında üç yıl beklenmeyecek. Böyle bir şey var bu cümlede. Uzman yardımcıları diğer kamu kuruluşlarının kariyer mesleklerindeki değişim gibi Devlet Memurları Kanunu’nda genel terfi dereceleri ilerlemesi usullerinden yararlandırılacak. Rekabet Kurumundaki meslek personelinin sıfat ve yetkileri başuzman, uzman, uzman yardımcısı olarak üçe ayrılacak. Mevcut uzman ve uzman yardımcılarının üzerine başuzman geliyor. Bu değişiklik kurum personelinin atama ve yükselme koşullarında ayrıca bir zorluğa yol açmaktadır ancak kurum içi yetiştirme usullerinin göreve gelme ve görevde yükselme kurallarının genel hükümler lehine ortadan kaldırılması Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bağlamında pek çok kurumda bir benzerine tanıklık ettiğimiz üzere kurum kültürü ve liyakate dayalı personel rejimi bakımlarından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle kurum içi yükseltme prosedürlerinin terk edilmesi kamuda etkin işleyiş açısından sakıncalıdır diye görüş bildiriyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Müzeyyen Hanım, yalnız, az önce kabul ettiğimiz maddede başuzmanı ihdas ettik. Buraya da rekabet uzmanlığını, başuzmanı koymazsak olmaz. Maddeyle uyumlu hâle getirmek için olan bir şey.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, ama bu üç yıla ilgili ve terfi şeyiyle ilgili... Ben mi yanlış anladım?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakan, buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Burada sınav ve tezi kaldırılmasıyla ilgili bir hüküm bulunmamakta, yine aynı şekilde devam edecek. Hiçbir yerinde yok.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – 657 sayılı Kanun... Orada da uzman yardımcılar mesleğe özel yarışma sınavıyla alınıyor diyor. En az üç yıl çalışır. Tez jürisi tarafından kabul edilmek kaydıyla hazırlanacak tez ardından sınava girmeye hak kazanır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi biz az önceki düzenlemeyle 657'yle ilişkilendirdiğimiz için bu zaten gereksiz kaldı. 36'ncı maddenin birinci fıkrası gereksiz kaldı. Biz bunu 657'yle ilişkilendirdik. Daha önce 657'yle ilişkili olmadığından dolayı bunda kendine has özel bir düzenleme gerekiyordu. O maddeden dolayı bu işi yaptık.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bizim derdimiz de liyakatli atanma zaten, kaldırıldığına ilişkin bilgi aldık.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi 657 hükümleri tabi olmuş oldu. Bitti mi Müzeyyen Hanım?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Ahmet Akın

Tahsin Tarhan

Adana

Balıkesir

Kocaeli

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Haydar Arar

İzmir

Manisa

Kocaeli

Gerekçe:

4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 36'ncı maddesinin birinci fıkrasını yürürlükten kaldıran bu değişiklik kurum personelinin atama ve yükseltme koşullarında ayrıca bir zorluğa yol açmamaktadır. Ancak kurum içi yetiştirme usullerinin, göreve gelme ve görevde yükselme kurallarının Devlet Memurları Kanunu'ndaki genel hükümler lehine ortadan kaldırılması Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi bağlamında pek çok kurumda bir benzerine tanıklık ettiğimiz üzere kurum kültürü ve liyakate dayalı personel rejimi bakımından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle ilgili maddenin düzenlendiği kurum içi yükseltme prosedürlerinin terk edilmesi hususu kamunun etkin işleyişi açısından sakıncalıdır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 4054 sayılı Kanunun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurul; pazar payı ve ciro gibi ölçütleri esas alarak rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlaller hariç olmak üzere, piyasada rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerini soruşturma konusu yapmayabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, burada “Kurul; pazar payı ve ciro gibi ölçütleri esas alarak.” diyor. “Pazar payı ve ciro gibi” ne demek? Yani kanuna “gibi” yazılmaz ki; “gibi” “benzer” anlamına geliyor Türk dilinde yani bir kanuna “benzer” koyduğunuz zaman her şey girebilir yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet arkadaşlar oradaki “gibi”ye niye ihtiyaç duydunuz? Yani buna benzer şeyler de var diye mi duydunuz? Pazar payı ve cirodan başka bir kıstasınız var mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE - Var tabii.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neler var?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Dağıtım kanalları var, AR-GE çalışmaları, hepsi girebilir. Yani çok değişken var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, “Kurul; pazar payı ve ciro gibi ölçütleri...” İkisini bir söylediği için söylüyor, “gibi”yle sınırlandırmış ama.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama “benzer” dediği zaman ne geleceği belli değil ki yani “gibi” “benzer” anlamına geliyor. Böyle bir kanun olmaz ki yani benzer...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama “ciro gibi...” Virgül de diyemeyiz ki, o cümledevamı öyle mi? “Ve benzeri” desek doğruydu, sizin dediğiniz gibi olurdu, “gibi” deyince sınırlamış orada. “Gibi” çıksa sanki cümle orada bomboş kalır gibi geliyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de geniş bir şeye açılım getiriyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – “Gibi” geçen yerlerimiz var Sayın Başkanım. Mesela “hakim durumda gibi” ifadesi var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Hayır hayır, şimdi şöyle söylüyorum. “Pazar payı ve ciro rakipler arasındaki fiyat tespiti... Yani hâkim durumun tespiti açısından iki önemli unsurlardan birisi bu; pazar payı ve ciro.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Mesela AR-GE çalışmaları olabilir, dağıtım kanalları olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi arkadaşlar bakın, şöyle diyor. Pazar payı ve ciro esas ölçütümdür. Kanundan anladığımı söylüyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doğru, doğru.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bunu esas alarak, “pazar payı ve ciroyu esas alarak rakipleri arasındaki fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ve arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlaller hariç olmak üzere...” Yani bu ölçütü dikkate alıyorum diyor; pazar payı ve ciro. Yani “gibi”ye niye gerek var? Fakat o zaman da cümleyi ne yapacağız? “Gibi” çoğaltan bir unsur mu, durduran, noktlayan bir unsur mu? Pazar payı ve cironun arkasına bir şey gelmez gibi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman ciroyu açıkla. Kaç ciro, nedir, nereye kadar?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Toplam sektörün içindeki paydır cirosu. Pazar payını tespit edebilmek için cirodan yapmak lazım. Ya miktardan ya cirodan yapacaksınız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İtiraz etmiyorum ama “gibi” gereksiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır “gibi”yi kaldırırsak nasıl gider cümle, onu anlamıyorum ben. Önergeyi bir okuyalım bakalım.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır. Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 8 inci maddesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 41 inci maddesine eklenen yeni fıkradan “gibi” ifadesinin çıkarılmasını, “ölçütleri” ifadesinin ise “ölçütlerini” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Ahmet Akın

Tahsin Tarhan

Adana

Balıkesir

Kocaeli

Tacettin Bayır

Haydar Akar

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Kocaeli

Manisa

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçeyi de iyi dinleyin arkadaşlar.

Gerekçe:

4054 sayılı RKKH'nun 41 inci maddesine eklenen fıkra “de minimis” kuralına ilişkindir. AB'ye uyum mevzuatı çerçevesinde rekabet hukukuna eklenen kural Rekabet Kuruluna belli ölçütler bakımından etki düzeyi çok düşük teşebbüsler için soruşturma açıp/açmama takdir yetkisi vermektedir. Teklifin yasallaşması hâlinde pazar ve ciro ölçütleri bakımından piyasa rekabetini kayda değer düzeyde kısıtlamayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları soruşturma konusu yapılmayacaktır. Ancak 41 inci maddesine eklenen fıkrada “pazar payı” ve “ciro” dışında ölçütlerin de olabileceğine işaret eden “gibi” ifadesi kullanılmıştır. Teklifin anlam bakımından açıklığa kavuşması için “gibi” ifadesinin metinden çıkarılması yerinde olur. Önerge bu amacı karşılamayı amaçlamaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi burada “gibi”yi siz daha farklı çoğaltabiliriz anlamında mı kullanıyorsunuz yoksa ciro ile pazar payını sınırlayıcı olarak mı değerlendiriyorsunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Çoğaltabiliriz anlamında.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neler var çoğaltarak?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Örneğin, WhatsApp birleşmesi var. Dünyadan bir örnek vereyim: Aslında sıfır bedelli bir şey gibi gözükürken yani hiçbir değeri yoktu, 6 kişi çalışıyordu ama sonradan mesela çok önemli bir rekabet sorunu hâline geldi ve bütün dünya rekabet otoritelerinin gözünden kaçan bir hadisedi. Dolayısıyla “gibi” burada önemli çünkü hiç öngörmediğimiz bir şey çıkabilir, rekabet kısıtlayıcı bir unsur olarak karşımıza çıkabilir.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY - Zaten tebliğle de belirleyeceğimiz için aslında burada bir yetki alıyoruz. Başkanın dediği gibi, şu anda WhatsApp dediğiniz zaman, WhatsApp paralı mı? Hayır, değil. Baktığımız zaman WhatsApp'ın cirosu nereden geliyor? Ciro geliyorsa ancak reklamdan. Reklam bile yok galiba. Nasıl yapıyorsa.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar yani bu rekabeti, haksız rekabeti engelleyebilmek için bizim bu “gibi” kelimesine ihtiyacımız var diyorsunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Var efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tüketicinin korunması için, haksız rekabetin engellenmesi için buna ihtiyacımız var diyorsunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Var efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anladım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman şeyi de yazmaya gerek yok, direkt “gibi ölçütler” diyelim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, teklifim var ya: ... ciroyu ve pazar payını da kaldıralım. Bir önerge yazalım, direkt yetki verelim “İstedığınız ölçütleri kullanabilirsiniz.” diyelim.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Bunlar zaten tebliğle bildirilecek Sayın Vekilim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar zaten on günlük bir süre koymuş birinci fıkrada. Az önce, rekabeti etkin engelleyen bir şey vardı ya, bu yüzde 40’lık... Biraz önce, Sayın Katırcıoğlu açıkladı; yüzde 40’lık diye bir kısımla ifade etti. Siz o birinci kısım görüşmelerinde yoktunuz; doğru. Sayın Erol Katırcıoğlu güzel bir açıklama yapmıştı onunla ilgili.

Evet, değerli arkadaşlar, gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 4054 sayılı Kanununun 43 üncü maddesinin başlığı “Soruşturmaya Başlanması, Taahhüt ve Uzlaşma” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yürütülmekte olan bir önaraştırma ya da soruşturma sürecinde 4 üncü veya 6 ncı madde kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birliklerince taahhüt sunulabilir. Kurul söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebileceğine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine karar verebilir. Rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlallerle ilgili olarak taahhüt kabul edilmez. Bu fikanın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenir.”

“Kurul üçüncü fıkraya göre bir karar verdikten sonra aşağıdaki hallerde tekrar soruşturma açabilir:

- a) Kararın alınmasına temel teşkil eden herhangi bir unsurdaki esaslı değişiklik olması.
- b) İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin verdikleri taahhütlere aykırı davranmaları.
- c) Kararın taraflarca sunulan eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak verilmiş olması.

Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.

Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idarî para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır.

Uzlaşma usulü sonucunda idarî para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir. Bu madde uyarınca idarî para cezası tutarlarında indirim uygulanmış olması 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında indirim yapılmasına engel teşkil etmez.

Sürecin uzlaşma ile neticelenmesi halinde, idarî para cezası ve uzlaşma metninde yer alan hususlar uzlaşmanın taraflarınca dava konusu yapılamaz.

Uzlaşmaya ilişkin diğer usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde 2 adet önerge var.

Okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna

Görüşülmekte olan Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9 uncu maddesinde yer alan “Sürecin uzlaşma ile neticelenmesi halinde, idarî para cezası ve uzlaşma metninde yer alan hususlar uzlaşmanın taraflarınca dava konusu yapılamaz.” fıkrasını madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

Gerekçe:

Yeni öngörülen kurumlardan olan uzlaşma müessesesinin dava konusu yapılamaması hususu tartışmalıdır. Teşebbüsün yargı yolu hakkından vazgeçmesi koşulu literatürde uzlaşma kurguları bakımından uygunluğu tartışmalı bir hak feragati alanını oluşturmaktadır. Zira uzlaşma kurguları bakımından kural olarak feragat edilebileceği kabul edilen sözlü savunma, dosyaya giriş gibi prosedürel haklar otorite nezdinde devam eden süreçlere ilişkin iken; yargı yolu hakkından feragat mahkemelerin karar verici olduğu sürece ilişkin olup bu alanda bir hak feragatini öngörmektedir. Bu yolla rekabet otoritesinin uzlaşma kararlarının yargı denetiminden muaf olması sonucu doğacaktır. Değişiklik teklifinin Anayasanın adil yargılanma hakkını düzenleyen 36 ncı maddesini ihlal ettiği kanaatindeyiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hocam, zaten uzlaşma olursa... mahkemeye gideceklerse niye uzlaşsınlar?

Evvet, gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 9 uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini, aynı maddeye eklenmesi öngörülen yedinci fıkrada yer alan “yüzde yirmi beşe kadar” ibaresinin “yüzde ona kadar” şeklinde değiştirilmesini, eklenmesi öngörülen sekizinci fıkranın teklif metninden çıkarılmasını, dokuzuncu fıkrasının başına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Taahhüt müessesesi rekabet ihlallerinden doğan tüketici zararlarının tazminini düzenleyen bu Kanun'un 57, 58 ve 59 uncu maddelerine aykırı bir şekilde uygulanamaz.”

“Uzlaşma tarafları haklarındaki iddialar, deliller ve ayrıca verilecek ceza hakkında yeterli ölçüde bilgilendirilir.”

Müzzezyen Şevkin

Ahmet Akın

Tahsin Tarhan

Adana

Balıkesir

Kocaeli

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Haydar Akar

İzmir

Manisa

Kocaeli

Gerekçe:

4054 Sayılı RKHK'nun 43 üncü maddesine eklenmesi teklif edilen fıkralar taahhüt müessesini düzenlemektedir. Teklif edilen madde içeriği bu haliyle tüketici zararlarının tazmini noktasında sorun yaratmaktadır. Şöyle ki, özellikle 6 ıncı madde bakımından rekabet ihlalden kaynaklı tüketici zararları Kurul ihlal kararı verdikten sonra rekabetten zarar gören tüketiciler tarafından yargıya götürülebilir. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 57, 58 ve 59 uncu maddeleri tazminat talebini düzenlemektedir. Taahhüt müessesesi ise ihlal kararı verilmeden soruşturmanın kapatılmasına yol açmaktadır. Rekabet Kurumu sadece kendisine taahhütte bulunan teşebbüslere değil, aynı zamanda rekabet ihlalden zarar gören tüketicilere karşı da sorumludur. Önerge bu sorumluluğa vurgu yapmakta ve taahhüt müessesinin tazminat hakkını zora sokacak veya kullanılmasını imkânsız hâle getirecek şekilde kullanılmasının önüne geçmeye çalışmaktadır.

Teklifte düzenlenen uzlaşma müessesinde bir sorun tespit edilmiştir. Öncelikle idari cezada yapılan yüzde 25'e kadar indirim oranı fazlasıyla keyfi ve yüksektir. AB mevzuatında bu oran yüzde 10 seviyesinde ve sabittir. Ayrıca uzlaşma metninin kendisi ve verilen idari para cezasına karşı yargı yolu kapatılmıştır. Yargı yolunu kapatan bu hüküm açıkça Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Son olarak, teklife göre uzlaşma usulü ancak soruşturma raporunun tebliğinden önce söz konusu olabilir. Kurul soruşturma raporunu tebliğ etmişse uzlaşma yoluna gidilemez. Ancak rekabet ihlalden haklarında soruşturma yürütülen teşebbüs veya teşebbüs birliklerine çok genel nitelikte, içeriği açık olmayan soruşturma açıldığı bildirim yapılmaktadır. Bu halde ilgililer açısından uzlaşma şartlarını ve kapsamını belirlemek mümkün olmayacaktır. Önergeyle getirilen değişiklikler uzlaşma müessesinin AB mevzuatına uygun bir şekilde daha etkin bir şekilde işlenmesini amaçlamaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, burada bir soru soracağım önergeyle ilgili. Siz kurum ve teşebbüs ya da teşebbüs birliklerinin rekabeti ihlal ettiğiyle ilgili bir karar verdiniz, sonra uzlaştınız. Bu uzlaşmada anlaştınız fakat hakları zayi olduğu düşünülen tüketicilerin mahkemeye gidişlerini de engelliyor mu engellemiyor mu?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Engellemiyor efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mahkemede aynı haklarını arayabilirler

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Kesinlikle...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tekrar ediyorum: Uzlaştınız; kurum ve ikinci şahıslarla uzlaştınız. Üçüncü şahıslar için mahkeme haklarını hak düşürücü bir şey olmuyor bu iş.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Asla olmuyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hakları devam ediyor.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Evet üçüncü şahısların...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zararlarını tazmin edebiliyorlar.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Kesinlikle evet.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ama taahhüt alıyorlar uzlaşa yaparken.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Peki, neye göre taahhüt alıyorlar?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır hayır, o taahhüt tüketicuyu ilgilendirmiyor. O kurumla şey arasındaki uzlaşma taahhüdü yapıyorlar az önce hocamın önergesinde geçen durumdu.

Evet değerli arkadaşlar...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, sizden mahkeme bir görüş istediği zaman siz cevabı yazıyor musunuz?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Mahkeme hangi bilgiyi istiyorsa veririz. Bir de bizim kararlarımız, gerekçeli kararlarımız, son derece geniş kapsamlı gerekçeli kararlar mahkemeye onu gönderdiğiniz zaman zaten dosyanın içeriğine hâkim oluyor...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama teşebbüs ve kurum anlaşıyor, tüketicuyu ilgilendirmiyor bu iş.

Evet değerli arkadaşlar, tutanaklara da geçti bu, açık ve net.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'nucu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 4054 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Haklı gerekçeler sunulması halinde bu süreler bir kereye mahsus olmak üzere ve en çok bir katına kadar uzatılabilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde bir adet önerge var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir açıklamada bulunabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Madde 10 soruşturma yapanlara da ek süre veriliyor, içerikle ilgili itiraz edecek bir şey yok. Yalnız kanun yazma tekniği açısından metin daha iyi kaleme alınabilirdi, önergeyi bu doğrultuda değerlendirirseniz seviniriz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 45'inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinin başına “Taraflar ve soruşturma yapan personel bakımından” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Ahmet Akın

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Balıkesir

Adana

Haydar Akar

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Kocaeli

İzmir

Manisa

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne diyorsunuz? Yani değiştirmiyor anlamı, sanki bizim metindeki daha doğru gibi geldi bana ya. Eski metinde taraflar varmış, o “taraflar” ibaresini daha da genişletmişler, haklı gerekçeler, kim olursa olsun yani kurum ve bu tarafları ifade ediyor zaten. Bir daha okuyalım: “...son cümlesinin başına “Taraflar ve soruşturma yapan personel bakımından” ibaresinin eklenmesini...” Personelde mi bu uzatma hakkını alıyor? Var mı mevcut yasada?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – İki taraflı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mevcut yasada tek taraflı var. Hayır, niye uzmana biz süre veriyoruz ki uzmana da süre veriyorsun, inceleme süresi. Bu doğru bir şey değil ya! Uzman bitirsin bunu. Adamın başında balyoz bekletiyorsunuz ya. Bırak adam on beş gün, otuz gün, kırk beş gün içinde yapсын yapacağını, yapamıyorsa “Ben uzatıyorum efendim.” Desin. Olur mu böyle şey? Senin önergene söylüyorum. Ben bir kurum olarak diyorum ki, uzman işini beceremedi on beş gün daha uzatsın... Olur mu böyle şey?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, önergede değişiklik olmuyor, yazılım değişikliği oluyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama uzmana da veriyorsunuz siz burada “taraflar ve soruşturma yapan personel bakımından” diyorsunuz.

Ben doğru görmüyorum arkadaşlar bu işi, uzman bitirsin işini ya. Bitiremedim uzatırım, bitiremedim uzatırım;, olmaz böyle şey!

Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11 - 4054 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 60- Kurumun para, evrak ve her çeşit malları Devlet malı hükmündedir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli, görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi kıyasen uygulanır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde iki adet önerge var.

Tahsin Bey’in söz hakkı var, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 11’inci maddenin gerekçeler kısmında herhangi bir gerekçe belirtilmemiş. Kurul üyeleri ve kurum personelinin hukuki ve cezai sorumlulukları için neden Bankacılık Kanunu hükümleri ve BDDK kıyası yapıldı bunun nedeni nedir? Rekabet Kanunu’ndaki mevcut hükümdeki sorun nedir? Madde gerekçesi eksik yazılmış, açıklama yeterli değil.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankacılık Kanunu’nu yapan Alt Komisyon Başkanıyım. Bankacılık Kanunu’nun müeyyideleri o kadar ağır ki bu arkadaşlar o müeyyideleri, çok ağır müeyyideleri kendileri için ihdas etmişler. Şu mevcut piyasada durum ne bilmiyorum; 657’de izin müessesesi vesaire gibi durum var... 5411 sayılı Bankacılık Kanunu Alt Komisyon Başkanıyım 2006 yılında, onlara hem rekabet yasağı var, rekabet yasağıyla ilgili diğer müeyyideler de var. Başkan açıklasın niye böyle dediler.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim; aslında Kamu İhale Kanunu, RTÜK, Bilgi Teknolojileri Kurumu da aynı şekilde kanunlarına atıfta bulunuyorlar. Yani biz de aynı şekilde bulunuyoruz; bu, ilk değil.

Bu çok uzun bir madde, biz o kadar uzun bir maddenin yazılmasını da çok uygun bulmadık. Daha önce de örneği vardı, işte RTÜK, Bilgi Teknolojileri, Kamu İhale Kurumu gibi, aynı şekilde oraya atıfta bulunduk.

Şu anda bizim çalışan uzman personelimizin bu anlamda bir koruması yok. Yani herhangi bir teşebbüs veya kötü niyetli bir kişi bizim inceleme yapan uzmanımızı bir şikâyetle savcılığa götürebilir; hiçbir korumamız yok. Ben göreve başladığımda böyle bir korumamın olmadığını bilmiyordum mesela, sonradan öğrendim insan endişeleniyor çünkü çok fazla teşebbüste... Zaten rekabet ihlali yapan teşebbüslerin kaybedecekleri çok şey var. Bu konuda uzmanlarımızla da uğraşabilirler. Uzmanların da, soruşturmaları yürüten uzmanların da tabii bu anlamda psikolojik olarak, en azından psikolojik olarak bir korumaya ihtiyacı var. Diğer bütün üst kurullardaki kamu personeline de, sadece bizde yoktu, onun için bu önergeyi veriyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de benzer bir soruyu soracaktım aslında Mevcut olan yasanın hukuki ve cezai sorumluluğu getiren müeyyideleri ihtiyaçları karşılamaya yetmiyor da mı BDDK'ye bağladınız? Aynı paralelde bir soru.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Yok, mevcut yasamızda yok bizim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yok mu? Hiçbir şeye bağlı değil miydi bugüne kadar? 657'de mi yoktu?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – O da yok, çok ilginçmiş.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kurum çalışanları çok fazla davayla karşı karşıya geldi mi bugüne kadar herhangi bir şekilde?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Aslında arkadaşım hatırlattı da Ankara'da bir soruşturmada silahla mukabele edildi uzmanlarımıza. Hatta orada sonra uzmanlarımız savcılığa çağırıldı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakanım, bir şey söyleyeceksiniz herhâlde buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Önceki metinde, değiştirilmeden önceki metinde özel bir koruma yok, dolayısıyla ceza yargılamasındaki genel hükümlere tabi. Burada yorumlarla birtakım şöyle, diğerlerine kıyas olsun diye itirazları falan vardı mahkemelerde ama bununla beraber bir hukuki güvence ve belirlilik oluştu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kurullarla paralellik hâline getirilmiş.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Diğer kurullarla paralel hâle getirildi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan sorun şu aslında: Kanunun maddelerindeki gerekçeler gerçekten açıklayıcı nitelikte değil; bu bir eksiklik. Yani kanunun hazırlanması noktasında daha dikkatli ve özenli davranılması gerekiyor ki gerekçelerde çok detaylı çalışmadan zaman tasarrufu da sağlayabiliriz burada. Gerekçeye özen gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum. Birçok maddede böyle, kanunun aynısı gerekçeye de yazılmış.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun, önce komisyon üyelerimize...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkanım, açıklama yaptınız “Personelimizin koruması.” yok diye ama bir de tersini düşünelim. Siz bir personele, uzmana “Raporu sen böyle yaz. Merak etme ben seni korurum.” diyebileceksiniz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ben sorunuzu anlayamadım efendim.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Burada başkandan izin alındığı için...

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Hakikaten anlayamadım.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Soruşturma için başkanın izni gerekecek.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ben sorunuzu anlayamadım.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Yani diyor ki sen dersin ki “Sen böyle yap ben arkandayım.”

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ben bunu üzerime almıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Kamil Bey, size söz veriyorum.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii, burada atıfta bulunulan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 104. maddesi. Söz konusu kanunda, bu ayrıcalık verilen kurul başkan ve üyeleri ile kurum personeli sizdeki gibi 657 sayılı Kanuna tabii personel mi?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Statüleri aynı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Statü aynı, yani normalde 657 sayılı kanuna tabi devlet memurlarının yasalar önündeki güvenceleri sizde de var onlarda da var.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Onlarda da var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Burada ayrıcalıklı durumu bütün kurum personeline, o kanundaki uygulamanın benzerini istiyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, madde üzerinde iki önerge vardır okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’da değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “kurul başkan ve üyeleri ile kurum personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 104’üncü maddesi kıyasen uygulanır” ifadesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

Gerekçe:

Maddenin değişiklik yapılan hâlinin son cümlesinde Bankacılık Kanunu madde 104’e atıfta bulunulmuştur. Bankacılık Kanunu madde 104 kurul başkanının ve üyelerinin yargılanmasının Bakana, geri kalan kurum personelinin yargılanmasının ise Kurum Başkanının iznine tabi kılınmasını öngörmektedir. Bu kapsamda ilgili değişiklik teklifiyle Rekabet Kurumu Kurul Başkanının ve üyelerinin yargılanmasının Bakana, geri kalan kurum personelinin yargılanmasının ise Kurum Başkanının iznine tabi kılınması uygun değildir. Bu durum bağımsız bir idari otorite olarak görev yapan, yapması gereken

Rekabet Kurumunun politizasyonuna sebep olacaktır. Böyle bir güvence sağlanması yalnızca hukuka aykırı faaliyetlerin önünü açmakla kalmayacak, mali ve idari özerklik ilkelerine göre hareket etmesi gereken Rekabet Kurumunun siyasete alet olmasına neden olacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 60'ıncı maddesinde yer alan "görevleri nedeniyle işledikleri ve" ibaresinden sonra gelmek üzere "görevleri nedeniyle" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Haydar Akar
Kocaeli	Adana	Kocaeli
Ahmet Akın	Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu	
Balıkesir	Manisa	

Gerekçe:

4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 60'ıncı maddesine "görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçların" ifadesinin eklenmesi hukuki ve cezai sorumluluktaki eksikliği tamamlayacaktır. Önerge, görevleri nedeniyle kendilerine karşı işlenen suçlarla ilgi bu boşluğu doldurmaya yöneliktir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet 11'inci madde üzerinde arkadaşlar duydunuz mu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Mahmut Tanal'ın önerisi vardı ya...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nedir o, bir daha bakalım.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Zaten maddenin içerisinde var Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – "Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli, görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar." Aynı cümleye mi ilave ediyoruz bunu, buraya mı ilave ediyoruz?

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Bir daha mı okuyorum: "Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli, görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar." Siz şöyle mi diyorsunuz: "Kendilerine karşı görevleri nedeniyle işlenen suçlar bakımından..."

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY – Sayın Başkanım, zaten "Görevleri nedeniyle bir işledikleri ve kendilerine karşı işlenen..."

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Değerli Başkanım, 2 kere "görevleri" olur mu ya?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hakikaten 2 kere yapıyorsunuz, metni okuyunca... Arkadaşlar, bakın, sizin metni okuyorum: "Kurul Başkan ve üyeleri ile kurum personeli görevleri nedeniyle işledikleri ve görevleri nedeniyle kendilerine karşı..."

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Acayip bir metin olmuş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani acayip bir şey oluyor hakikaten. Bir kere aynı cümlede 2 kere görevleri... Ne yapıyoruz?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Çekelim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, çektik arkadaşlar.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 4054 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurumda kıdemli koordinatör kadrosunda bulunanlar Başkan Yardımcısı kadrosuna, inceleme uzmanı kadrosunda bulunanlar rekabet uzmanı kadrolarına ve mesleki koordinatör kadrosunda bulunanlar rekabet başuzmanı kadrolarına; kurum danışmanı, Başkan danışmanı, idari koordinatör, müdür, araştırma uzmanı, basın danışmanı, sistem çözümleyici, veri iletişim uzmanı, programcı ve idari hizmet uzmanı kadrolarında bulunanlar araştırmacı kadrolarına, garaj şefi kadrosunda bulunanlar şoför kadrosuna başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Bu şekilde atananların eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler toplamı net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır), atandıkları yeni kadrolarına bağlı olarak fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler toplamı net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kadro unvanında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir. Araştırmacı kadrosuna atananlar kurumca ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte idari hizmet sözleşmeli olup Kurumun birinci fıkrada sayılanlar dışındaki kadrolarında bulunanlar; bu maddeyi ihdas eden Kanunla eklenen (1) sayılı cetvelde yer alan aynı unvan ve dereceli kadrolara başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında atananların önceki kadroları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurum kadrolarında idari hizmet sözleşmeli olarak görev yapmakta olan personelden, kadroları unvan ve/veya derece itibarıyla bu maddeyi ihdas eden Kanunla eklenen (1) sayılı cetvelde yer almayanların mevcut kadroları şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur. Bu kadrolar, herhangi bir sebeple boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde kapsamındakilerden, 15/1/2012 tarihinde Kurum kadrolarında bulunan personel hakkında, anılan tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 10 uncu maddesi hükümleri de dikkate alınmak suretiyle uygulanmasına devam olunur.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde bir adet önerge var, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 12’nci maddesiyle 4054 sayılı Kanun’a eklenen geçici 6’ncı maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahri Çakır

Düzce

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurumda inceleme uzmanı kadrosunda bulunanlar rekabet uzmanı kadrolarına ve kıdemli koordinatör ile mesleki koordinatör kadrosunda bulunanlar rekabet başuzmanı kadrolarına; kurum danışmanı, Başkan danışmanı, idari koordinatör, müdür, araştırma uzmanı, basın danışmanı, sistem çözümleyici, veri iletişim uzmanı, programcı, idari hizmet yetkilisi ve idari hizmet uzmanı kadrolarında bulunanlar araştırmacı kadrolarına, garaj şefi kadrosunda bulunanlar şoför kadrosuna başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kadro dereceleriyle atanmış sayılır.”

Gerekçe:

Aynı haklara sahip başka bir kadronun olması sebebiyle idari hizmet yetkilisi kadrosunun şahsa bağlı kadro olarak tutulmasının uygun olmayacağı değerlendirildiğinden, yapılacak değişiklikle eşitliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, kıdemli koordinatör kadrosunda bulunanlar rekabet başuzmanı kadrosuna atanmaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Başkanım, madde üzerinde söz hakkı istemiştik ama...

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Madde üzerinde söz hakkım vardı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Başkanım, 12'nci maddeyle ilgili kadro değişikliğinden, o kadrodaki personelden olumsuz yönde etkileneceğiyle ilgili sürekli bilgilendirme aldık. Bunların bir kısmı 3600 ek göstergeyle, kimi lojman hakkında, kimi de emeklilikte daha az bu konudan nemalanacaklarıyla ilgili eleştiriler var. Örneğin biz Mecliste kendimize danışman alacağımız zaman geldiği kurumdaki imkânları yüksekse Meclisin imkânlarından maaşını oradan alabiliyor, Meclisin imkânları daha iyiye Meclisten alabiliyor. O yüzden de buradaki hak kaybının... Yani burada mutlaka bir standarda getirilmek isteniyor, ben kanundaki amacı biliyorum ama. Buradaki personelin hak kaybı olmadan yapılabilecek bir işlem var mıdır diye soruyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hak kaybı olmaması lazım.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bu, unvan, derece ve sayılara açıklık getirilmek üzere ve bu kadrolar tanımlanmak üzere yapılmış bir düzenleme. Burada deniliyor ki: “Eski kadrodan yeni kadroya geçirilenlerin maddi kayıpları, hak kayıpları tazminat olarak ödenecektir.”

Şimdi, bu hak kayıpları emekliliğe esas olacak mı? Tazminat biliyorsunuz emekliliğe esas olmuyor. Orada bir hak kaybı var bana göre. Emekliliğe esas olacak mı?

Bir de teklifin birinci fıkrasıyla getirilen araştırmacı kadrosu biraz sorunlu, âdeta torba bir kadro düzenlemesi. Çünkü sözleşmeleri gereği belli uzmanlıkları olan personele ihtisas konusuyla ilgisi olmayan bir araştırmacı kadrosu veriliyor. Bu, personelin mesleki uzmanlığına uygun olmayan bir kadroya atanması demek oluyor. Bu da bir hak ihlali aslında.

Yine, “ihtiyaç duyulacak işlerin yaptırılacağı” diye bir ibare kullanılmış. Kısacası, bu personelin istihdam edildikleri eski iş tanımından farklı bir işte çalışabileceğine dair bir düzenleme getirilmiş oluyor böylece. Az önce de belirttiğim gibi sadece AK PARTİ dönemi olarak düşünmemek gerekiyor. Başka bir parti geldiğinde bir mobbinge maruz kalabilir karşıdaki personel, siyasi olarak kullanılabilir. Buna bir açıklık ve netlik getirilmesi gerekiyor.

Üçüncü bir şey de, bu tazminat olarak ödenecek, bu ne kadar sürede ödenecek, faizi var mı, kaç parçada ödenecek; bunda da bir netlik yok. Bunların açıklık kazanması gerekir diye düşünüyorum. Bunları dile getirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Başkanım, sayın milletvekilim; aslında biz şu anda kurumun geleceğini düşünüyoruz, geleceğine bir yatırım yapıyoruz. Yani on sene sonra bu kurum nasıl olmalı, onun planlamasını yapıyoruz. Oysaki kadrolarımız bizi bugün bile taşıyabilecek gibi değil.

Diyoruz ya araştırmacı kadrosuna alıyoruz, onlar bu mevcut kadrolarından sonra bu kadrolarında nasıl çalışacaklar? Şahısların önemi yok ama onlar şu andaki kadrolarda da çalışmıyorlar zaten.

Bu torba kadro mudur? Evet, torba kadrodur. Ama asıl bizi, kurumu ayakta tutacak, kurumun vizyonunu belirleyecek, bizi geleceğe götürecek uzman kadro ve ona destek olacak çok fazla olmayan bir sayıda da bir destek kadro, idari kadro ihtiyacımız var. Onun dışında mevcut hâlimizle o kadar çok unvan, o kadar çok derece, o kadar çok şey var ki. Bu insicamı çok bozuyor, kurumun yönetilebilirliğini çok bozuyor. Dolayısıyla bu araştırmacı kadroya aldığımız personelimizin çoğu zaten mevcut kadrolarında da çok bizi taşıyabilen insanlar değil.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani bankamatik mi Başkanım?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Değil, değil... Ama biz Rekabet Kurumunu daha efektif, etkin bir kurum hâline getirmek istiyoruz. Yani daha alt düzeyde çalışan arkadaşlarımızın yeri belli olsun, daha iyi verim alabileceğimiz insanların yeri belli olsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Milletvekilimizin bir sorusu var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben esasen Plan Bütçe Komisyonundayım. Bizim ilk sorduğumuz şey kanun teklifi geldiğinde etki analizi olur. Yani kamu harcamalarında bir artış veya gelirden bir azalmaya neden olacak bir durum söz konusu ise bunun etki analizi sorulur. Böyle bir etki analizi var mı? Şimdi burada bir sürü kadro değişimi, dönüşümü; bunun etki analizi, artı, siz etkinlikten bahsettiniz, kurumun daha etkin çalışacağından. Bunun getireceği faydaları da ortaya koyan bir analiz var mıdır Komisyonuna sunabileceğiniz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – “Kurum danışmanı, başkan danışmanı, idari koordinatör, müdür, araştırma uzmanı, basın danışmanı, sistem çözümlenici, veri iletişim uzmanı, programcı, idari hizmet uzmanı kadrolarında bulunanlar araştırmacı kadrolarına atanacaklar.” Hepsi bu kanunla birlikte. Sonra siz, bu araştırmacı kadrolara atananlar arasında ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirme yapacaksınız. Şu an böyle bir durum ortaya çıkıyor. Bu nasıl, neye göre olacak yani bir yönetmelik mi çıkacak?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Şu anda planlıyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yeni kadrolar 2200 ek göstergede.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – “Kişiler şu an için yeterli.” dediniz. Ama siz bu aynı kişiler içerisinde nasıl bir tasnif yapacaksınız?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Vasıflarına göre işler mutlaka vereceğiz, planlıyoruz. Yani hiç kimse boş oturmayacak.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir kuralı olacak mı yani hangi işte hangi niteliklere sahip olunması gerektiği gibi?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Tabii ki olacak. Onun planlaması şu anda devam ediyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ucu açık bir metin gibi gözüküyor burası şu an.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – OECD'nin bir ölçüsü var. O ölçüyü kullandığımız zaman Türk Rekabet Kurumunun harcadığı 1 Türk lirasına karşılık 51 liralık bir getirisi var. Böyle bir analiz var. Ama biz...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bu kanunun özelinde soruyoruz. Yani bu kanunla yapılan değişikliklerin etki analizinden bahsediyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Onun etki analizi mutlaka olacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu arada Müzeyyen Hanımın sorusunu ihmal etmeyin hak kayıpları, tazminatlarla ilgili.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – O şöyle: Atandığı kadronun maaşı, mevcut maaşa eşitlenene kadar tazminat ödenecek.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tazminatın ne şekilde ödeneceği, emekliliğe yansıyor yansımayaacağı...

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Emekliliğe yansiyacak, evet.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yansiyacaksa hak kaybı olmaz. Negatif yansımaz herhâlde.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE - 94'te kanun oluşmuş, 97'de kurum başlamış çalışmaya, bence çok iyi bir kanun, 97'de yapılan kanun çok iyi bir kanun, çok, iyi özerk bir kurum olarak, işte, hocamız da söyledi, Sayın Vekilimiz. Ama bu kadro ihdasları filan o tarihten bu yana 23 yılda yorulmuş yani bir sadeleştirmeye ihtiyaç var. Bu sadeleştirilirken de herkesin çok gönülünü yapamıyorsunuz tabii, mevcut durumdan vazgeçmek istemiyor kimse ama bizim de çalışabileceğimiz bir ekibimiz var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yaş ortalaması ne Sayın Başkan?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Zor soru bu şimdi yani çok yüksek. Şöyle söyleyeyim 55, çok yüksek bir yaş ortalaması var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Olgun bir yaş ama niye yüksek ama? 55 genç kardeşim. Sayın Başkan siz 30 yaşında mısınız?

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ben 55 yaşındayım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman siz yaşlı bir nüfussunuz.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Evet. Ben aslında arzu ederim ki Türkiye'de...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 70 artık genç sayılıyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Özür dilerim ama az önce 732 personel diye bahsettiğinde dediniz ki eleman sayımız 732 değil aslında...

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – 376.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 376 yani yeni eleman alınması gerekebilecek belki. Hani mevcut kişilere tenzil ve terfi yapmak yerine bu araştırmacı kadrosuna yeni eleman alınması daha mantıklı değil mi? Sadece merakımı gidermek açısından soruyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Sayın Vekilim anlıyorum, ben size açıklayayım. Sayın Vekilim benim burada alınacak elemandan kastım hiçbir şekilde idari personel değil, hep uzmanlardan bahsediyorum, uzman da derken mutlaka sınavla, yarışmacı bir sınavla gelen, üç yıl uzman yardımcılığı yapan, orada terfiyi hak eden, tezini veren, sınavını geçen... Ben personel derken onları kastediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam orada sorun yok.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Ama sizin dediğiniz kanunla düzenlenir. Sizin kastım böyle değil, şöyledir kastım diyorsunuz ama esas olan kanun yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – Ama kanunda da işte bir şekilde sadeleştirmeyi yapmak durumundayız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, Başkanın kastı niyeti değil, kanunun amacı çok önemlidir burada. Başkan kanuna uymak mecburiyetindedir.

REKABET KURUMU BAŞKANI BİROL KÜLE – İşte ben de onu demeye çalışıyorum Sayın Başkan ama benim kastımla kanunun amacı arasında bir çelişki yok ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çelişki yoksa tamam. Evet, değerli arkadaşlar yeterince müzakere ettiniz teşekkür ediyorum. 13'üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 13- 4054 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurumda meslek personeli olarak çalışmakla birlikte, rekabet uzman yardımcılığından rekabet uzmanlığına atanmaları sırasında haklarında ayrıca bir derece yükseltmesi uygulanmayanlar, başkaca bir koşul aranmaksızın bir derece yükseltmesinden yararlandırılır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayii, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin	Ahmet Akın	Tahsin Tarhan
Adana	Balıkesir	Kocaeli
Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Haydar Akar
İzmir	Manisa	Kocaeli

Gerekçe:

Getirilen Teklifin 7'inci maddesi 4054 sayılı RKHK'nun 36'ncı maddesinde değişiklik ön görmektedir. İlgili maddeye göre rekabet uzman yardımcılarının uzmanlığa atanma sürecinde hâlihazırda kullanılan özel hükümler terk edilmekte, 656 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine göre derece yükselme usul ve esasları kabul edilmektedir.

Madde 13 ile getirilen ve Geçici 7'inci madde olarak tanzim edilen düzenleme teklifin 7'nci maddesinin devamı niteliğindedir. Teklifin 7'nci maddesinin atıfta bulunduğu 656 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesi gereğince rekabet uzman yardımcılarının rekabet uzmanlığına atanmaları sırasında bir derece yükselme almaları hukuki bir zorunluluktur. Teklifin 13'üncü maddesinin düzenlediği geçici 7'nci madde bu zorunluluğu karşılamaktadır. Ancak kurumun kendi görevde yükseltme rejimini genel hükümler lehine ortadan kaldıran 7'nci maddenin teklif metninden çıkarılması 6'ncı önergede önerildiğinden bu maddenin devamı niteliğindeki 13'üncü maddenin de tekliften çıkarılması elzemdir. Önerge bu amacı karşılamaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gereğesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 4054 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin Bakanlık tanımında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı” şeklinde, 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığdır” ibaresi “Ticaret Bakanlığdır” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayii, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Teknoloji Komisyonu Başkanlığına Görüşülmekte olan kanun teklifine aşağıda belirtilen ek maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

EK MADDE 1: Bu kanun kapsamında görev yapan kamu personeli 2 Kasım 2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nın 1'inci maddesi uyarınca 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek madde 11'in (b) fıkrası hükmü kapsamında değerlendirilmez.

Yasin Öztürk

Ayhan Altuntaş

Denizli

Ankara

Gereğçe:

Bilindiği üzere 666 sayılı KHK gereğince üst kurullar bazı bakanlıklar ve bunlara bağlı ilgili kuruluşlarda “eşit işe eşit ücret” ilkesi gereğince tüm kurumlardaki kariyer personelin ücretleri eşitlenmiştir. Ancak bu eşitlik sağlanırken 666 sayılı KHK'nin yürürlük tarihinden önce çalışmakta olan personelin ücret hakları korunmuştur. Bu nedenle 666 sayılı KHK'nin yürürlüğe girdiği tarih öncesi ve sonrası olmak üzere maaşlar farklılaştırılmıştır. Bu husus aynı kurumda çalışan ve aynı mesleği ifa eden personel arasında mali haklar bakımından eşitsizliğe sebep olmuştur. Aynı şekilde farklı kurumlarda farklı nitelikler ile görev ifa etmekte personelin mali haklarının eşitlenmesi de hayatın olağan akışına ve hakkaniyete aykırıdır. Bu kapsamda, Rekabet Kurumu personelinin ifa etmiş oldukları görevin niteliği sebebiyle mali haklarında iyileştirme yapılması 2 Kasım 2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 1'inci maddesi uyarınca 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen ek madde 11'in (b) fıkrası hükmü kapsamında değerlendirilmemesi zaruretle arz etmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ek madde ihdasıyla ilgili önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 16'yı okutuyorum:

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece kanunla ilgili görüşmelerimiz tamamlanmıştır. Katkı sağlayan değerli arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca bu kanunla ilgili özel sözcü olarak Fuat Köktaş, Mehmet Cihat Sezal, Şahin Tin ve Semra Kaplan Kıvrırcık seçilmiştir.

Teklif ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi günü saat on ikiye kadar vermek üzere süre veriyorum.

Katkılarından dolayı değerli milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Komisyonumuza misafir olarak gelen milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Eleştirileri hep birlikte dikkatle dinledik ama Sibel Hanımın Komisyon eksiği varsa inceleyin, bizim Komisyonumuzun fahri değil, artık asli üyesi olsun. Kendilerine teşekkür ediyoruz, katkılarından da çok faydalanıyoruz.

Değerli arkadaşlarımızla, bürokrat arkadaşlarımızla, danışman arkadaşlarımızla ara verdiğimiz süre içerisinde ilk günde yine her zaman olduğu gibi çok ahenkli bir uyumlu çalışma sergiledik, inşallah, bundan sonra da aynı şekilde devam ediyoruz.

Coronasız mutlu günler temenni ediyorum, hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 21.39

